

**PROGRAMACIÓN
DO DEPARTAMENTO
DE LINGUA
CASTELÁ E LITERATURA**

I.E.S. POETA DÍAZ CASTRO

CURSO 2019-2020

ÍNDICE		Páxina
1	ASPECTOS XERAIS DA PROGRAMACIÓN	3
2	CONTEXTO	3
3	OBXECTIVOS	
	3.1. Obxectivos da materia por cursos	4
4	SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN	
	4.1. Secuenciar e temporalizar os contidos por avaliación.	8
5	RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE:	
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 1º ESO	23
	ORATORIA 1º ESO	29
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 2º ESO	34
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 3º ESO	37
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 4º ESO	42
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 1º BAC	47
	LINGUA CASTELÁ E LITERATURA 2º BAC	58
6	METODOLOXÍA DIDÁCTICA:	
	6.1. Estratexias metodolóxicas	64
	6.1.1. Aspectos xerais.	64
	6.1.2. Estratexias metodolóxicas.	66
	6.1.3. Secuenciación habitual do traballo na aula.	67
	6.2. Outras decisións metodolóxicas: agrupamentos, tempos, espazos, materias, recursos.	67
7	AVALIACIÓN	
	7.1. Procedemento para a avaliación inicial	68
	7.2. Procedemento para a avaliación continua : Número e tipo de exames e outras probas a valorar.	69
	Número e tipo de exames e outras probas a valorar.	
	Criterios de cualificación: Valoración dos exames, traballo diario, interese na aula, etc.	
	Elaboración da nota media	
	7.3. Procedemento para a avaliación final.	73
	Quen debe ir á avaliación final?	
	En que consistirá a proba?	
	Que estándares se van a avaliar?	
	Como se elabora a cualificación final?: Ponderación, redondeos, etc?	
	Que criterios segue o centro para a promoción?	
	7.4. Procedemento para a avaliación extraordinaria.	74
	7.5. Procedemento de recuperación e avaliación de materias pendentes.	75
8	OUTRAS AVALIACIÓNS	
	8.1. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	76
	Indicadores de logro da planificación e do proceso de ensino	
	Indicadores de logro da práctica docente	
	8.2. Avaliación da programación didáctica	76
	Indicadores de logro sobre a programación didáctica	
9	ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	78
	9.1. Medidas ordinarias: Organizativas e curriculares	
	9.2. Medidas extraordinarias: Organizativas e curriculares	
10	ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES	79
11	ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN Ó PROXECTO LECTOR	80
12	ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN Ó PLAN TIC	81
13	DATOS DO DEPARTAMENTO	81

1. ASPECTOS XERAIS DA PROGRAMACIÓN

Os fines educativos do ensino Secundario Obrigatorio requiren dunha serie de ferramentas entre as que sobresaen, polo seu carácter instrumental, un uso adecuado da lingua. Así, expresarse correctamente, entender e interpretar textos, xa sexan orais ou escritos, convértese, deste xeito, nun eixo fundamental da etapa, chegando a converterse na base dunha das chamadas competencias clave.

O desenvolvemento da competencia da comprensión lectora, que inclúe a interpretación de textos, favorece a adquisición da competencia matemática e as competencias claves en ciencias e tecnoloxías, pois a linguaxe verbal é o medio a través do que se organiza a experiencia e o pensamento. O seu dominio progresivo vai ligado ó desenvolvemento da abstracción e ós coñecementos teóricos ou prácticos; por outra parte, as actitudes e valores transmítense e se conforman, tamén, a través da lingua.

A competencia comunicativa está na base do desenvolvemento da competencia dixital, porque as novas tecnoloxías requiren dunha ampla competencia comunicativa, non só polo uso de diferentes linguas na rede, senón porque a propia competencia dixital é tamén unha competencia comunicativa no amplo sentido da expresión.

En definitiva, evidénciase que o valor instrumental (comunicativo) e formador do pensamento da lingua constitúe unha das chaves máis importantes da educación.

2. CONTEXTO

O IES Poeta Díaz Castro atópase en Guitiriz, concello ubicado na Terra Chá, case equidistante de tres cidades galegas: Lugo (provincia á que pertence), A Coruña e Santiago de Compostela. O centro recibe alumnado dos concellos de Guitiriz, Aranga e Xermade. Como en tantos outros centros do rural galego, a súa poboación escolar está moi dispersa, pois inclúe un radio de escolarización de ata 25kms. O número de alumnos sitúase algo por debaixo dos 200.

A isto hai que engadir as dificultades no acceso a Internet en boa parte do seu concello, un verdadeiro desafío para o centro educativo, que debe compensar a desigualdade do alumnado no acceso ás novas tecnoloxías. Tamén hai que mencionar o preocupante descenso da poboación máis nova (e polo tanto, de alumnado), debido ás boas comunicacións coas cidades máis próximas e a falta de expectativas no sector gandeiro e agrícola do que vive a comarca.

O noso reto, nos últimos anos, é ser un Centro dinámico e activo, motor cultural e formativo para o alumnado. Taballamos en variados **Proxectos de Innovación Educativa**, dende una perspectiva **interdisciplinar** e común, grazas a un cadro de persoal con destino definitivo, moi implicado contribuir a formación integral dos/as estudantes.

A participación no PLAMBE e nos Clubs de Lectura, as Seccións Bilingües, o EDIXGAL, os Contrato-Programa... son algunhas das propostas da Consellería que están en funcionamento no centro. As liñas de traballo fundamentais apostan polo protagonismo do alumnado, o traballo en grupo, a busca da excelencia, superando a aprendizaxe limitada á aula; ademais, potenciase a adquisición das competencias básicas e relación coa contorna.

3. OBXECTIVOS

3.1. Obxectivos da materia por cursos

1º ESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. Reter información relevante e extraer informacións concretas como secuencias dunha sobre un texto oral.
3. escoitar e comprender o sentido global de informacións procedentes da comunicación audiovisual.
4. Coñecer e aplicar estratexias de organización de contido e técnicas diversas que faciliten unha expresión oral coherente, cohesionada e de claridade expositiva.
5. Valorar a lectura como fonte de aprendizaxe e enriquecemento persoal.
6. Elaborar producións orais propias con corrección gramatical que expresen mensaxes con sentido completo.
7. Ler, comprender e interpretar textos escritos de diferente intención comunicativa utilizando técnicas e estratexias diversas que faciliten a comprensión.
8. Elaborar producións escritas seleccionando as técnicas apropiadas que permitan xerar textos adecuados, coherentes e cohesionados.
9. Recoñecer e utilizar algúns mecanismos de cohesión dos textos: algúns conectores e expresións referenciais.
10. Valorar a escritura como medio para mellorar as aprendizaxes e como estímulo de desenvolvemento persoal.
11. Coñecer e empregar as categorías gramaticais e as súas características para mellorar e enriquecer as producións lingüísticas.
12. Identificar e describir a estrutura das palabras e recoñecer os seus mecanismos de formación, empregando estes coñecementos para ampliar o vocabulario e mellorar a comprensión e a creación de textos.
13. Coñecer, identificar e empregar conceptos relacionados co significado das palabras: denotación e connotación, sinonimia e antonimia, tabú e eufemismo.
14. Coñecer e aplicar as regras de ortografía e o seu valor social co obxectivo de ter unha comunicación eficaz.
15. Manexar o dicionario e outras fontes impresas e dixitais para resolver dúbidas sobre a linguaxe e enriquecer o vocabulario.
16. Coñecer e analizar os elementos constitutivos dunha oración simple e empregalos na creación de oracións novas.
17. Coñecer e aplicar o uso de grupos nominais, adxectivais, preposicionais, verbais e adverbais nunha oración simple.
18. Coñecer a realidade plurilingüe de España.
19. Ler obras da literatura española e universal de todos os tempos como fonte de pracer e enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo e da historia.

20. Ler, comprender, analizar algúns aspectos, valorar e emitir xuízos sobre textos literarios.
21. Coñecer as características da linguaxe literaria e algúns recursos lingüísticos e o seu uso en contextos literarios.
22. Identificar e describir as características das obras de distintos xéneros literarios.
23. Redactar textos con intención literaria.

2º ESO

1. Comprender e interpretar o sentido global das mensaxes orais en distintos ámbitos e con diferentes intencións comunicativas.
2. Comunicarse de forma oral en diferentes entornas e valorar a importancia da conversación.
3. Emitir mensaxes orais claras, adecuadas ó contexto, coherentes e cohesionadas, empregando a linguaxe oral e os aspectos prosódicos e non verbais da linguaxe.
4. Leer de forma comprensiva e con capacidade crítica tetos diversos.
5. Extraer información de diversas fontes de comunicación escrita, impresa ou dixital, empregándoa para aprender de forma activa.
6. Producir textos escritos coherentes e cohesionados, valorando a importancia da escritura.
7. Profundizar nos aspectos gramaticais e estruturais das palabras, comprendendo o seu significado, diferenciando os seus usos subxectivos e obxectivos, e recoñecendo a importancia das súas relacións de igualdade e contrariedade.
8. Manexar o dicionario para a resolución de dúbidas e para enriquecer o propio vocabulario.
9. Empregar os grupos nominais, adxectivais, verbais, preposicionais e adverbais dentro do marco da oración simple.
10. Analizar os elementos constitutivos da oración simple.
11. Identificar a intención comunicativa do discurso, coa interpretación e análise dos elementos lingüísticos que o compoñen.
12. Recoñecer a riqueza cultural que supón a variedade lingüística de España.
13. Ler obras da literatura española e universal como fonte de pracer e enriquecemento persoal e adquirir un hábito lector.
14. Reflexionar sobre a literatura e o resto das artes.
15. Comprender textos literarios de diferentes xéneros e épocas.
16. Escribir textos propios con intención literaria.

3º ESO

1. escoitar e comprender discursos orais nos diversos contextos da actividade social e cultural adoptando unha actitude respectuosa e de cooperación.
2. Expresar oralmente os sentimentos e ideas de forma coherente e adecuada nos diversos contextos da actividade social e cultural.

3. Ler e comprender discursos escritos nos diversos contextos da actividade social e cultural.
4. Coñecer os principios fundamentais da gramática española, recoñecendo as diferentes unidades da lingua e as súas combinacións.
5. Escribir textos de forma coherente e adecuada nos diversos contextos da actividade social e cultural.
6. Empregar con autonomía as normas do uso lingüístico para comprender textos orais e escritos e para escribir e falar con adecuación, coherencia e corrección.
7. Empregar a lingua para adquirir novos coñecementos.
8. Comprender textos literarios empregando coñecementos básicos sobre as convencións de cada xénero, os temas e motivos da tradición literaria e os recursos estilísticos.
9. Interpretar e empregar a lectura e a escritura como fontes de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo e consolidar hábitos lectores mediante textos adecuados á súa idade.
10. Coñecer a realidade plurilingüe de España e as variedades da lingua castelá e valorar esta diversidade como unha riqueza cultural.
11. Facer da lectura fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo e consolidar hábitos lectores.
12. Aprender e empregar sinxelas técnicas de manexo da información: búsqueda, elaboración e presentación, coa axuda dos medios tradicionais e a aplicación das novas tecnoloxías.
13. Analizar os diferentes usos sociais das linguas.

4º ESO

1. Comprender textos orais, interpretándoos e valorando a súa expresión dentro de ámbitos diversos.
2. Comunicarse oralmente en entornas diversas valorando a importancia da conversación.
3. Comunicarse de forma clara, adecuando o discurso ó contexto, con coherencia e cohesión empregando a linguaxe oral e os aspectos prosódicos e non verbais da linguaxe.
4. Ler comprensivamente e con capacidade crítica diversos textos.
5. Extraer información de diferentes fontes de comunicación escrita, en papel ou dixital, e empregala para aprender de forma activa.
6. Producir textos con cohesión e coherencia, valorando a importancia da escritura.
7. Empregar as distintas categorías gramaticais e formas verbais con intención comunicativa e expresiva en distintos contextos lingüísticos.
8. Coñecer a creación das palabras novas engadindo sufixos e prefixos provenientes outras linguas.
9. Distinguir o significado das palabras dependendo do contexto onde se empregan.
10. Recoñecer e analizar a estrutura das oracións compostas.
11. Empregar os recursos lingüísticos dispoñibles para afrontar problemas de comprensión e expresión oral e escrita.

12. Analizar a estrutura dos distintos tipos de textos, interiorizala e empregala nas producións propias.
13. Empregar a lingua con intención comunicativa, interpretando o discurso e analizando os elementos lingüísticos que a compoñen.
14. Ler obras da literatura española e universal, manifestando o gusto pola lectura e desenvolvendo o hábito lector.
15. Reflexionar sobre as relacións entre a literatura e o resto das artes.
16. Comprender textos literarios representativos da literatura do s. XVIII ata os nosos días.
17. Escribir textos persoais con intención literaria.
18. Empregar a creatividade na redacción de textos de carácter literario.

1º/2º BAC

1. Adquirir habilidades para comunicar con precisión as ideas propias.
2. Realizar discursos elaborados e adecuados á situación comunicativa.
3. escoitar ós demais e interpretar correctamente as súas ideas.
4. Aplicar estratexias para acercarse a textos con diferentes graos de complexidade.
5. Entender textos de diversos xéneros.
6. Recoñecer as ideas implícitas e explícitas dos textos.
7. Desenvolver o pensamento crítico e creativo.
8. Seguir un método estruturado no traballo escrito: planificación, creación de borradores, revisión e redacción.
9. Escribir textos coherentes e adecuados.
10. Empregar os mecanismos lingüísticos como base para un uso correcto da lingua.
11. Interiorizar e usar adecuadamente as regras ortográficas e gramaticais.
12. Reflexionar sobre as palabras, o seu uso e os seus valores significativos e expresivos dentro dun discurso, dun texto e dunha oración.
13. Recoñecer as relacións gramaticais entre as palabras e os grupos de palabras dentro do texto.
14. Profundizar nas relacións textuais que fundamenta o discurso.
15. Reflexionar sobre as variedades lingüísticas da lingua.
16. Formarse como lectores cultos e competentes.
17. Ler, comprender e interpretar os textos literarios representativos da literatura española.
18. Acercarse os xéneros literarios.
19. Establecer as relacións entre o contexto sociocultural e a obra literaria.
20. Desenvolver o gusto pola lectura de obras da literatura española e universal.
21. Desenvolver o gusto pola lectura de obras en xeral e de obras da literatura española e universal de todos os tempos.

4. SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN

4.1. Secuenciación e temporalización dos contidos

1º ESO						
CONTIDOS PRESENTES EN TODAS AS AVALIACIÓNS						
Avaliación	Bloque					
	B1.1.	Escoita activa e observación das normas básicas que favorecen a comunicación.				
	B1.2.	Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesia.				
	B2.2.	Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información.				
	B2.3.	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos.				
	B4.1.	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.				
	B.3.6.	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.				
	B3.3	Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre o uso da lingua.				
	B3.2	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.				
B.3.8.	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.					
Avaliación	Unidades didácticas			Temporalización		Probas de avaliación
Bloque	Contido		Mes	Sesiões		
1ª AVALIACIÓN	UNIDADE 1			Setem. Out.	10	X
	B1.3	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.				
	B1.4	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público.				
	B1.5	Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación.				
	UNIDADE 2			Out. Novem.	10	
	B2.1	Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos escritos de ámbito persoal, educativo ou escolar, e de ámbito social.				
B2.4.	Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, co educativo ou escolar e co social.					
B2.5.	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados.					
2ª AVALIACIÓN	UNIDADE 3			Xaneiro Febreiro	12	X
	B3.1.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección.				
	UNIDADE 4			Febreiro Marzo	12	
B.3.4.	Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.					
3ª AVALIACIÓN	UNIDADE 5			Marzo- abril	12	X
	B3.1.	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección.				
	B.3.5	Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e da subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.				
	UNIDADE 6			Abril- maio	12	
B.4.2.	Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.					

ORATORIA-1º ESO					
Avaliación	Unidades didácticas		Temporalización		Probas de avaliación
	Bloque	Contido	Mes	Sesións	
1ª AVALIACIÓN	UNIDADE 1		Setem. Out.	4	
	B1.2.	Discursos persuasivos orais en situacións formais e informais. Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas.			
	B1.3.	Pronuncia, voz, mirada, linguaxe corporal e presenza escénica.			
	B2.1.	Concreción dunha mensaxe persuasiva. Trazos da mensaxe persuasiva: claridade e brevidade.			
	B2.12.	Estrutura do discurso: introdución, desenvolvemento e conclusión. Disposición das ideas.			
	UNIDADE 2		Out.	4	
	B3.1.	Memorización do discurso. Regras mnemotécnicas.			
	B3.2.	Interiorización do discurso.			
	B3.3.	Xestión emocional para falar en público.			
	B3.4.	Xestión das emocións negativas.			
	UNIDADE 3		Nov.	4	
	B3.5.	Dición: pronuncia, volume, ritmo, ton, modulación, intensidade, pausas e silencios.			
B3.6.	Quinésica: comunicación corporal.				
B3.7.	Proxémica: espazo escénico.				
B3.8.	Naturalidade fronte a artificiosidade			X	
2ª AVALIACIÓN	UNIDADE 4		Xaneiro	3	
	B.2.2	Adaptación do discurso ao contexto			
	B.2.3	Estratexias para captar a atención e a benevolencia da audiencia.			
	B.2.4	Adaptación do discurso ao modelo textual ou xénero elidido.			
	B.2.5	Adaptación ao tempo e á canle de comunicación.			
	UNIDADE 5		Xaneiro-Febrero	3	
	B.3.5	Dición: pronuncia, volume, ritmo, ton, modulación, intensidade, pausas e silencios.			
	B.3.6	Quinésica: comunicación corporal.			
	B.3.7	Proxémica: espazo escénico.			
	B.3.8	Naturalidade fronte a artificiosidade.			
UNIDADE 6		Febreiro-marzo	3		
B.2.6	Documentación e investigación. Alfabetización mediática. Tipos de fontes documentais. Criterios de selección. Estratexias de procura. Xestión da información.				
B.2.17	Proceso de revisión. Correctores.				
B.3.9	Soportes informáticos e audiovisuais para apoiar o discurso.			X	
3ª AVALIACIÓN	UNIDADE 7		Marzo	3	
	B.1.2	Discursos persuasivos escritos. Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas.			
	B.2.10	Selección das ideas. Tipos de contidos: lóxicos e emocionais.			
	B.2.11	Recursos argumentativos: premisas, teses e silogismos.			
	UNIDADE 8		Marzo-abril	4	
	B.2.13	Textualización do discurso.			
	B.2.14	Coherencia e cohesión.			
	B.2.15	Corrección lingüística.			
B.2.16	Figuras retóricas: metáfora, paralelismo, antítese, interrogación retórica, etc.				
UNIDADE 9		Abril-maio	3		
B.4.1	Oratoria para a construción da veracidade do discurso e participación na democracia.				
B.4.3	Representación das habilidades persoais e sociais no discurso. Autoconfianza e asertividade.			X	

Secuenciación e temporalización dos contidos 2º ESO

UD	Bloque	Contidos presentes en todas as avaliacións	
	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR	
3 7	B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: ámbito personal, educativo ou escolar, e social.	
	B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e textos argumentativos. Diálogo.	
1	B 1.3	Escoita activa e cumprimento das normas básicas que favorecen a comunicación.	
	B 1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.	
	B 1.5	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva.	
	B 1.6	Participación en debates, coloquios e conversas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas.	
	B 1.7	Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	
	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR	
2	B 2.1	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos	
3 7	B 2.2	Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos.	
2 7	B 2.3	Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	
2	B. 2.4	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso.	
3	B 2.5	Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, co educativo ou escolar e co social.	
	B 2.6	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados.	
	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA	
5	B 3.1	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección	
2	B 3.2	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.	
6 8	B 3.4	Coñecemento reflexivo das relacións semánticas que se establecen entre as palabras.	
2 9	B 3.6	Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	
2 -- 4	B 3.8	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	
2 7	B 3.9	Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático.	
todas	B 3.10	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada	
	B4	EDUCACIÓN LITERARIA	
4	B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	
4 8	B 4.2	Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos, utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.	

Distribución progresiva ao longo de todo o curso (diversas sesións en cada trimestre)

Distribución progresiva ao longo de todo o curso (diversas sesións en cada trimestre)

Distribución progresiva ao longo de todo o curso (diversas sesións en cada trimestre)

Distribución progresiva...

UD	Bloque	Contidos distribuídos por avaliacións: 1ª avaliación	Temporalización (sesións)	Probas avaliación
1,3	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR (B.1.1 – B.1.7)	2ª quincena de setembro, outubro, novembro (28)	3 (2 de materia + prueba de lectura/s)
2, 3, 7	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR (B.2.1 – B.2.6)		
	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA		
2 -- 9	B 3.1, B. 3. 2, 3.4, 3.6, 3.8, 3.9, 3.10			
7	B 3.7	Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e da subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.		
4 8	B4	EDUCACIÓN LITERARIA (B.4.1 – B.4.2)		

Avaliación: 3-4 de decembro

UD	Bloque	Contidos distribuídos por avaliacións: 2ª avaliación	Temporalización (sesións)	Probas avaliación
1,3	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR (B.1.1 – B.1.7)	2ª quincena de decembro, xaneiro, febreiro, 1ª quincena de marzo (30)	3 (2 de materia + prueba de lectura/s)
2, 3, 7	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR (B.2.1 – B.2.6)		
	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA		
2 -- 9	B 3.1, B. 3. 2, 3.4, 3.6, 3.8, 3.9, 3.10			
8	B 3.3	Comprensión e interpretación dos compoñentes do significado das palabras: denotación e connotación		
4 8	B4	EDUCACIÓN LITERARIA (B.4.1 – B.4.2)		

Avaliación: 16 e 17 de marzo

UD	Bloque	Contidos distribuídos por avaliacións: 3ª avaliación	Temporalización (sesións)	Probas avaliación
1,3	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR (B.1.1 – B.1.7)	última semana de marzo, abril, maio, 1ª quincena de xuño (29)	3 (2 de materia + prueba de lectura/s)
2, 3, 7	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR (B.2.1 – B.2.6)		
	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA		
2 -- 9	B 3.1, B. 3. 2, 3.4, 3.6, 3.8, 3.9, 3.10			
8	B 3.5	Observación, reflexión e explicación dos cambios que afectan o significado das palabras: causas e mecanismos. Metáfora, metonimia, palabras tabú e eufemismos.		
4 8	B4	EDUCACIÓN LITERARIA (B.4.1 – B.4.2)		

Avaliación: 22 e 23 de xuño

Secuenciación e temporalización dos contidos 3º ESO

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probav aval.
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións	
1ª	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR			
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo ou escolar, e social.	setembro - decembro (4)		
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.			
		B 1.3	Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido global dos debates, os coloquios e as conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a, e aplicación das normas básicas que os regulan.			
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais.			
		B1.5	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva.			
	B1.6	Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais.				
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR			
		B 2.1	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias necesarias para a comprensión de textos escritos	setembro - decembro (8)		
		B 2.2	Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos.			
		B 2.3	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando razoadamente as ideas e expóndoas, respectando as ideas das demais persoas.			
		B 2.4	Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.			
		B2.5	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso.			
		B2.6	Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, educativo ou escolar, e social.			
		B2.7	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados.			
		B2.8	Interese crecente pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe e como xeito de comunicar sentimentos, experiencias, coñecementos e emocións.			
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA			
		B 3.1	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción.	setembro - decembro (10)		
		B 3.2	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz			
		B 3.8	Explicación progresiva da coherencia do discurso, tendo en conta as relacións gramaticais e léxicas que se establecen no interior do texto e a súa relación co contexto.			
B 3.11	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.					
4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA				
	B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura	setembro - decembro (8)			
B 4.2	Aproximación aos xéneros literarios e ás obras máis representativas da literatura española da Idade Media ao Século de Ouro a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.					

2/3

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probav aval.
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións	
2 ^a	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR			
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co...	xaneiro – marzo (3)		
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa...			
		B 1.3	Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido global dos...			
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias...			
		B1.5	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en...			
	B1.6	Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as...				
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR			
		B 2.1	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias necesarias para a...	xaneiro – marzo (5)		
		B 2.2	Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descritivos...			
		B 2.3	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando...			
		B 2.4	Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e da ...			
		B2.5	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos			
		B2.6	Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal...			
		B2.7	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos...			
	B2.8	Interese crecente pola composición escrita como fonte de información...				
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA			
		B 3.1	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción...	xaneiro – marzo (10)		
		B 3.2	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para...			
		B 3.3	Recoñecemento, uso e explicación dos elementos constitutivos da palabra. Procedementos para formar palabras			
		B 3.4	Recoñecemento, identificación e explicación do uso dos grupos de palabras (nominal, adxectivo, preposicional, verbal e adverbial) e das relacións que se establecen entre os elementos que os conforman no marco da oración simple.			
		B 3.7	Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e a subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.			
		B 3.8	Explicación progresiva da coherencia do discurso, tendo en conta as relacións gramaticais e léxicas que se establecen no interior do texto e a súa relación...			
B 3.10	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.					
B 3.11	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.					
4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA				
	B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura	xaneiro – marzo (11)			
	B 4.2	Aproximación aos xéneros literarios e ás obras máis representativas da literatura española da Idade Media ao Século de Ouro a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.				
	B 4.3	Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa				

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probas aval.	
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións		
3 ^a	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR				
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co...	abril - xuño (3)			
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa...				
		B 1.3	Observación, reflexión, comprensión e valoración do sentido globa....				
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias...				
		B1.5	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en...				
	B1.6	Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando a ...					
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR				
		B 2.1	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias necesarias para a...	abril - xuño (5)			
		B 2.2	Lectura, comprensión e interpretación de textos narrativos, descritivos...				
		B 2.3	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura organizando...				
		B 2.4	Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das ...				
		B2.5	Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos...				
		B2.6	Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal...				
		B2.7	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos...				
	B2.8	Interese crecente pola composición escrita como fonte de información e ...					
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA				
		B 3.1	Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción...	abril - xuño (12)			
		B 3.2	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para...				
		B 3.5	Recoñecemento, uso e explicación dos elementos constitutivos da oración simple: suxeito e predicado. Oracións impersoais, activas e pasivas.				
		B 3.6	Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos				
		B 3.8	Explicación progresiva da coherencia do discurso, tendo en conta as relacións gramaticais e léxicas que se establecen no interior do texto e a súa relación...				
		B 3.9	Coñecemento das orixes históricas da realidade plurilingüe de España, e valoración como fonte de enriquecemento persoal e como mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.				
		B 3.10	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.				
		B 3.11	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.				
	4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA				
		B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura	abril - xuño (9)			
		B 4.2	Aproximación aos xéneros literarios e ás obras máis representativas da literatura española da Idade Media ao Século de Ouro a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.				
B 4.3		Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa					
B 4.4		Consulta e utilización de fontes e recursos variados de información para a realización de traballos.					

Secuenciación e temporalización dos contidos 4º ESO

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probas aval.
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións	
1ª	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR			
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo social e laboral.	setembro - decembro (5)		
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos. Diálogo.			
		B 1.3	Observación e comprensión do sentido global de debates, coloquios, entrevistas e conversas espontáneas, da intención comunicativa de cada interlocutor/a, e aplicación das normas básicas que regulan a comunicación.			
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais.			
		B 1.5	Valoración da lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para regular a conduta.			
		B1.6	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público e dos instrumentos de autoavaliación en prácticas orais formais ou informais.			
		B 1.7	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas de cortesía da comunicación oral que regulan as conversas espontáneas e outras prácticas discursivas orais propias dos medios de comunicación. Debate.			
	B1.8	Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación.				
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR			
		B 2.1	Coñecemento e uso de técnicas e estratexias de comprensión escrita.	setembro - decembro (9)		2/3
		B 2.2	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.			
		B 2.3	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.			
		B 2.4	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura.			
		B 2.5	Utilización progresivamente autónoma das bibliotecas e das tecnoloxías da información e da comunicación como fontes de obtención de información.			
		B2.6	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión.			
		B2.7	Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.			
		B 2.8	Produción de textos escritos e audiovisuais propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.			
	B2.9	Interese pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe, como forma de comunicar as experiencias e os coñecementos propios, e como instrumento de enriquecemento persoal e profesional.				
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA			
		B 3.1	Observación, reflexión e explicación dos valores expresivos e do uso das categorías gramaticais, con especial atención ao adxectivo, aos tipos de determinantes e aos pronomes.			
		B 3.2	Observación, reflexión e explicación dos valores expresivos e do uso das formas verbais en textos con diferente intención comunicativa.			
		B 3.4	Observación, reflexión e explicación dos niveis de significado de palabras e expresións no discurso oral e escrito.			
		B 3.5	Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre a normativa e o uso non normativo das palabras, e interpretación das informacións lingüísticas que proporcionan os dicionarios da lingua (gramaticais, semánticas, rexistro e uso).			
B 3.6		Observación, reflexión e explicación dos límites sintácticos e semánticos da oración simple e a composta, das palabras que relacionan os grupos que forman parte desta e dos seus elementos constitutivos.				
B 3.7		Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas na escritura para conseguir unha comunicación eficiente.				

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probas aval.	
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións		
		B 3.8	Observación, reflexión, explicación e uso dos trazos característicos que permiten diferenciar e clasificar os xéneros textuais, con especial atención aos discursos expositivos e argumentativos.	setembro - decembro (9)			
		B 3.9	Observación, reflexión e explicación do uso de conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais (substitucións pronominais) como léxicos (elipses e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos).				
		B 3.11	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.				
		B 3.12	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.				
	4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA				
		B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	setembro - decembro (7)			
		B 4.2	Aproximación ás obras máis representativas da literatura española desde o século XVIII aos nosos días a través da lectura e explicación de fragmentos significativos e, de ser o caso, textos completos. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.				
		B 4.3	Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos do século XX utilizando as convencións formais do xénero seleccionado e con intención lúdica e creativa.				
B 4.4	Consulta de fontes de información variada para a realización de traballos e a cita adecuada destas.						

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probas aval.	
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesiões		
2ª	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR				
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo social e laboral.	xaneiro - marzo (4)			
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos. Diálogo.				
		B 1.3	Observación e comprensión do sentido global de debates, coloquios, entrevistas e conversas[...], da intención comunicativa de cada interlocutor/a...				
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais.				
		B 1.5	Valoración da lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para...				
		B1.6	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público e dos instrumentos de autoavaliación en prácticas orais formais ou informais.				
		B 1.7	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas de cortesía da comunicación oral que regulan as conversas espontáneas e outras prácticas...				
	B1.8	Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou...					
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR				
		B 2.1	Coñecemento e uso de técnicas e estratexias de comprensión escrita.	xaneiro - marzo (8)			2/3
		B 2.2	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.				
		B 2.3	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.				
		B 2.4	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura.				
		B 2.5	Utilización progresivamente autónoma das bibliotecas e das tecnoloxías da información e da comunicación como fontes de obtención de información.				
		B2.6	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información...				
		B2.7	Produción de textos escritos/audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos...				
		B 2.8	Produción de textos escritos e audiovisuais propios dos ámbitos persoal...				
	B2.9	Interese pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe, como forma de comunicar experiencias e os coñecementos propios, e como...					
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA				
		B 3.3	Observación, reflexión e explicación do uso expresivo dos prefixos e sufixos, recoñecendo os que teñen orixe grega e latina, explicando o significado que lle achegan á raíz léxica e a súa capacidade para a formación e a creación de novas palabras.	xaneiro - marzo (8)			
		B 3.4	Observación, reflexión e explicación dos niveis de significado de palabras...				
		B 3.5	Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital...				
		B 3.6	Observación, reflexión e explicación dos límites sintácticos e semánticos da ...				
		B 3.7	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais ...				
		B 3.8	Observación, reflexión, explicación e uso dos trazos característicos que...				
		B 3.9	Observación, reflexión e explicación do uso de conectores textuais e do ...				
	B 3.11	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos ...					
B 3.12	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para..						
4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA					
	B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento...	xaneiro -marzo (7)				
	B 4.2	Aproximación ás obras máis representativas da literatura española desde o século XVIII aos nosos días a través da lectura e explicación de fragmentos...					
	B 4.3	Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos...					
B 4.4	Consulta de fontes de información variada para a realización de traballos e a cita adecuada destas.						

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Temporalizac		Probas aval.
	Tema / U.D.	Bloque	Contido	Mes	Sesións	
3 ^a	1	B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR			
		B 1.1	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación co ámbito de uso: persoal, educativo social e laboral.	abril – xuño (5)		
		B 1.2	Comprensión, interpretación e valoración de textos orais en relación coa súa finalidade: textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos. Diálogo.			
		B 1.3	Observación e comprensión do sentido global de debates, coloquios, entrevistas e conversas[...], da intención comunicativa de cada interlocutor/a...			
		B1.4	Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais.			
		B 1.5	Valoración da lingua oral como instrumento de aprendizaxe, como medio para transmitir coñecementos, ideas e sentimentos, e como ferramenta para...			
		B1.6	Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público e dos instrumentos de autoavaliación en prácticas orais formais ou informais.			
		B 1.7	Coñecemento, comparación, uso e valoración das normas de cortesía da comunicación oral que regulan as conversas espontáneas e outras prácticas...			
		B1.8	Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou...			
	2	B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR			
		B 2.1	Coñecemento e uso de técnicas e estratexias de comprensión escrita.	abril – xuño (9)		2/3
		B 2.2	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos escritos en relación cos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.			
		B 2.3	Lectura comprensiva, interpretación e valoración de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados.			
		B 2.4	Actitude progresivamente crítica e reflexiva ante a lectura.			
		B 2.5	Utilización progresivamente autónoma das bibliotecas e das tecnoloxías da información e da comunicación como fontes de obtención de información.			
		B2.6	Coñecemento e uso das técnicas e as estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información...			
		B2.7	Produción de textos escritos/audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos...			
		B 2.8	Produción de textos escritos e audiovisuais propios dos ámbitos persoal...			
	B2.9	Interese pola composición escrita como fonte de información e aprendizaxe, como forma de comunicar experiencias e os coñecementos propios, e como...				
	3	B3	COÑECEMENTO DA LINGUA			
		B 3.4	Observación, reflexión e explicación dos niveis de significado de palabras...	abril – xuño (8)		
		B 3.5	Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital...			
		B 3.6	Observación, reflexión e explicación dos límites sintácticos e semánticos da ...			
		B 3.7	Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais ...			
		B 3.8	Observación, reflexión, explicación e uso dos trazos característicos que...			
		B 3.9	Observación, reflexión e explicación do uso de conectores textuais e do ...			
		B 3.10	Coñecemento dos rexistros e dos factores que inciden no uso da lingua en distintos ámbitos sociais, e valoración da importancia de utilizar o rexistro adecuado segundo as condicións da situación comunicativa.			
		B 3.11	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos ...			
	B 3.12	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para..				
	4	B4	EDUCACIÓN LITERARIA			
		B 4.1	Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura ...	abril – xuño (9)		
		B 4.2	Aproximación ás obras máis representativas da literatura española desde o século XVIII aos nosos días a través da lectura e explicación de fragmentos...			
B 4.3		Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos...				
B 4.4		Consulta de fontes de información variada para a realización de traballos e a cita adecuada destas.				

1º BAC						
CONTIDOS PRESENTES EN TODAS AS AVALIACIÓNS						
	Bloque					
		B3.12	Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.			
	B3.15	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.				
	B3.16	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.				
	B4.3.	Desenvolvemento da autonomía de lectura e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas.				
Avaliación	Bloque	Unidades didácticas		Temporalización		Probas de avaliación
		Contido		Mes	Sesións	
1ª AVALIACIÓN	UNIDADE 1			Setem. Out.	9	X
	B1.1.	Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo: o seu proceso e a situación comunicativa. Textos expositivos e argumentativos orais.				
	B1.3.	Xéneros textuais orais propios do ámbito educativo.				
	B1.4	Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social. Recursos.				
	UNIDADE 2			Out.	6	
	B3.1.	Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.				
	B3.2.	Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.				
	B3.4.	Pronome: tipoloxía e valores gramaticais.				
	B3.5.	Determinantes: tipoloxía e usos. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais				
	UNIDADE 3			Nov.	9	
	B4.1.	Estudo das obras máis representativas da literatura española da Idade Media, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.				
	B4.2.	Análise de fragmentos ou obras completas significativas da Idade Media.				
B4.4	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas da Idade Media.					
B4.5.	Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre a literatura da Idade Media.					
2ª AVALIACIÓN	UNIDADE 4			Xaneiro	6	
	B.2.1	A comunicación escrita no ámbito educativo.				
	B.2.2	Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo.				
	B.2.3	Comprensión, produción e organización de textos escritos procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos, e de opinión e publicidade.				
	B.2.4	Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.				
	UNIDADE 5			Xaneiro-febreiro	9	
	B3.3.	Verbo: flexión verbal; perífrase verbal.				
	B3.7.	Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais.				
	B3.8.	Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.				
	B.3.10	Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual.				
	B.3.11	Recoñecemento e explicación das propiedades textuais. Os seus procedementos. Modalidade.				
	UNIDADE 6			Febreiro-marzo	6	
B.4.1	Estudo das obras máis representativas da literatura española dos Séculos de Ouro, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.					
B.4.2	Análise de fragmentos ou obras completas significativas dos Séculos de Ouro, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas.					
B.4.4	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas dos Séculos de Ouro, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.					
B.4.5	Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre a literatura dos Séculos de Ouro, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor.					
B.4.6	Composición de textos escritos con intención literaria e conciencia de estilo.					
3ª AVALIACIÓN	UNIDADE 7			Marzo-abril	6	
	B.3.9.	Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos.				
	UNIDADE 8			Abril	6	
	B3.13	Coñecemento e explicación da pluralidade lingüística de España. As súas orixes históricas.				
	B.3.14	Recoñecemento e explicación das variedades funcionais da lingua.				
	UNIDADE 9			Abril-maio	12	
	B.4.1	Estudo das obras máis representativas da literatura española do séculos XVIII e XIX , a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.				
B.4.2	Análise de fragmentos ou obras completas significativas dos séculos XVIII e XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas.					
B.4.4	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas dos séculos XVIII e XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.					

Secuenciación e temporalización dos contidos 2º BAC

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Libro texto	Temporalizac		Probas avaliación	
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións		
1ª		B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR					
	1	B 1.1	Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo, xornalístico, profesional e empresarial. A súa caracterización.		setembro (2)			
		B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR					
	2	B 2.1	Comunicación escrita nos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial: elementos; xéneros textuais		setembro – decembro (5)			
		B 2.2	Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.					
		B 2.3	Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos.					
		B3	COÑECEMENTO DA LINGUA					
	3	B 3.1	Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación.		setembro – decembro (13)			
		B 3.2 B 3.3 B 3.4 B 3.5 B 3.6 B 3.7 B 3.8 B 3.9	Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. Determinantes: tipoloxía e usos. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais. Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.					
		B 3.10	Observación, reflexión e explicación do significado das palabras. Denotación e connotación.					
		B 3.11	Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos					
		B 3.12	Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade					
		B 3.13	Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade.					
		B 3.14	Observación, reflexión e explicación da deixé temporal, espacial e persoal.					
		B 3.16	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.					
	B 3.17	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada						
		B4	EDUCACIÓN LITERARIA					
	4	B 4.1	Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do s. XX ata os nosos días.		outubro – decembro (10)			
		B 4.2	Análise de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días.					
		B 4.3	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc					
B 4.4		Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.						

sesións: 30

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Libro texto	Temporalizac		Probas avaliación	
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións		
2 ^a		B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR					
	1	B 1.2	Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos e de opinión. Publicidade.			xaneiro (2)		
		B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR					
	2	B 2.2	Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.			xaneiro -marzo (5)		
		B 2.3	Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos.					
		B3	COÑECEMENTO DA LINGUA					
	3	B 3.1	Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación.			xaneiro – marzo (9)		
		B 3.2	Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.					
		B 3.3	Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.					
		B 3.4	Verbo: flexión verbal; perífrase verbal.					
		B 3.5	Pronome: tipoloxía e valores gramaticais.					
		B 3.6	Determinantes: tipoloxía e usos.					
		B 3.7	Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes.					
		B 3.8	Relacións gramaticais.					
		B 3.9	Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais.					
		B 3.10	Observación, reflexión e explicación do significado das palabras. Denotación e connotación.					
		B 3.11	Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos					
		B 3.12	Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade					
		B 3.13	Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade.					
		B 3.14	Observación, reflexión e explicación da deixé temporal, espacial e persoal.					
	B 3.15	Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América.						
	B 3.16	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.						
	B 3.17	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada						
	B4	EDUCACIÓN LITERARIA						
4	B 4.1	Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do s. XX ata os nosos días.			Xaneiro – marzo (10)			
	B 4.2	Análise de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días.						
	B 4.3	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc						
	B 4.4	Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.						

sesións: 26

Aval	UNIDADES DIDÁCTICAS			Libro texto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema / U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
3 ^a		B1	COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR				
	1	B 1.3	Presentación oral: planificación, documentación, a avaliación e mellora.			abril (2)	
		B2	COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR				
	2	B 2.2	Análise e comentario de textos escritos do ámbito educativo.			abril – maio (3)	
		B 2.3	Planificación, realización, revisión e mellora de textos escritos de diferentes ámbitos sociais e educativos.				
		B3	COÑECEMENTO DA LINGUA				
	3	B 3.1	Análise e explicación do léxico castelán e dos procedementos de formación.			abril – maio (8)	
		B 3.2	Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.				
		B 3.3	Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica.				
		B 3.4	Verbo: flexión verbal; perífrase verbal.				
		B 3.5	Pronome: tipoloxía e valores gramaticais.				
		B 3.6	Determinantes: tipoloxía e usos.				
		B 3.7	Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes.				
		B 3.8	Relacións gramaticais.				
		B 3.9	Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais.				
		B 3.10	Preposicións, conxuncións e interxeccións: tipoloxía e valores gramaticais.				
		B 3.10	Observación, reflexión e explicación do significado das palabras. Denotación e connotación.				
		B 3.11	Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos				
		B 3.12	Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual de textos procedentes de diferentes ámbitos. Intertextualidade				
		B 3.13	Identificación e uso dos recursos expresivos que marcan a obxectividade e a subxectividade.				
	B 3.14	Observación, reflexión e explicación da deixé temporal, espacial e persoal.					
	B 3.15	Coñecemento e explicación do español actual. O español na rede. Situación do español no mundo. O español de América.					
	B 3.16	Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.					
	B 3.17	Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada					
	B4	EDUCACIÓN LITERARIA					
4	B 4.1	Estudo cronolóxico das obras máis representativas da literatura en español do s. XX ata os nosos días.			abril – maio (7)		
	B 4.2	Análise de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días.					
	B 4.3	Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas do s. XX ata os nosos días. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc					
	B 4.4	Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura do século XX ata os nosos días.					

sesións: 20?

5. RELACIONAR ASPECTOS CURRICULARES PARA CADA UNIDADE.

5.1.a. Contidos, criterios de avaliación, estándares e competencias clave en 1º ESO

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO				
1ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. escoita activa e observación das normas básicas que favorecen a comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. escoitar de forma activa e comprender o sentido global de textos orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.1.1. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Participación en debates, coloquios e conversas espontáneas respectando as normas básicas de interacción, intervención e cortesía que regulan estas prácticas orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar a importancia da conversa na vida social practicando actos de fala (contando, describindo, opinando, dialogando, etc.), en situacións comunicativas propias da actividade escolar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.2.1. Intervén en actos comunicativos orais e valora a súa participación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Coñecemento e uso progresivamente autónomo das estratexias necesarias para a produción e a avaliación de textos orais. Aspectos verbais e non verbais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Recoñecer, interpretar e avaliar progresivamente a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia e a cohesión do contido das producións orais propias e alleas, así como os aspectos prosódicos e os elementos non verbais (acenos, movementos, ollada, etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.3.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Coñecemento, uso e aplicación das estratexias necesarias para falar en público: planificación do discurso, prácticas orais formais e informais, e avaliación progresiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.4. Aprender a falar en público, en situacións formais e informais, de xeito individual ou en grupo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.4.1. Realiza presentacións orais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ d ▪ h ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias <ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Creación de textos orais e audiovisuais que reproduzan situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.5. Reproducir situacións reais ou imaxinarias de comunicación potenciando o desenvolvemento progresivo das habilidades sociais, a expresión verbal e non verbal, e a representación de realidades, sentimentos e emocións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB1.5.1. Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Lectura, comprensión, interpretación e valoración de textos escritos de ámbito persoal, educativo ou escolar, e de ámbito social. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Ler, comprender, interpretar e valorar textos en diferentes formatos e soportes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.1. Retén información e recoñece a idea principal e as ideas secundarias, comprendendo as relacións entre elas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.2. Entende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá e nos procesos de aprendizaxe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.1.3. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ b ▪ e ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Utilización progresivamente autónoma da biblioteca escolar e das tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de obtención de información. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Procurar e manexar información, na biblioteca e noutras fontes, en papel ou dixital, para integrala nun proceso de aprendizaxe continua. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.1. Utiliza, de xeito autónomo, diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ g ▪ h 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Coñecemento e uso das técnicas e estratexias para a produción de textos escritos: planificación, obtención de datos, organización da información, redacción e revisión do texto. A escritura como proceso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Aplicar progresivamente as estratexias necesarias para producir textos adecuados, coherentes e cohesionados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.3.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIE
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Produción de textos escritos e audiovisuais relacionados co ámbito persoal, co educativo ou escolar e co social. ▪ B2.5. Produción de textos escritos e audiovisuais narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos e escritura de textos dialogados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Escribir textos en diferentes soportes e formatos, en relación co ámbito de uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.2. Escribe textos narrativos, descritivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB2.4.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CD
<ul style="list-style-type: none"> ▪ h ▪ i ▪ n 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e inte- 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos, e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, amosando interese pola lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CCEC

Lingua Castelá e Literatura. 1º de ESO				
2ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
b h	B3.1. Recoñecemento, uso e explicación das categorías gramaticais: substantivo, adxectivo, determinante, pronome, verbo, adverbio, preposición, conxunción e interxección. B3.2. Coñecemento, uso e valoración das normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas para conseguir unha comunicación eficaz.	B3.1. Aplicar os coñecementos sobre a lingua e as súas normas de uso para resolver problemas de comprensión de textos orais e escritos e para a composición e a revisión progresivamente autónoma dos textos propios e alleos.	LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos.	CCL
			LCLB3.1.2. Recoñece e corrige erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais.	CCL
			LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas.	CCL
e h	B3.3. Manexo de dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital sobre o uso da lingua.	B3.2. Usar de forma efectiva os dicionarios e outras fontes de consulta, tanto en papel como en formato dixital, para resolver dúbidas en relación ao manexo da lingua e para enriquecer o propio vocabulario.	LCLB3.2.1. Utiliza fontes variadas de consulta en formatos diversos para resolver as súas dúbidas sobre o uso da lingua e para ampliar o seu vocabulario.	CD
h	B3.4. Recoñecemento, uso e explicación dos conectores textuais e dos principais mecanismos de referencia interna, tanto gramaticais como léxicos.	B3.3. Identificar os conectores textuais e os principais mecanismos de referencia interna presentes nos textos, recoñecendo a súa función na organización do contido do discurso.	LCLB3.3.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.	CCL
h l n	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos, e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, amosando interese pola lectura.	LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.	CCL CCEC

Obxectivos	Contidos	Crterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
a h	B3.5. Recoñecemento, uso e explicación dos recursos de modalización en función da persoa que fala ou escribe. Expresión da obxectividade e da subxectividade a través das modalidades oracionais e as referencias internas ao emisor e ao receptor nos textos.	B3.4. Identificar a intención comunicativa da persoa que fala ou escribe.	LCLB3.4.1. Recoñece a expresión da obxectividade ou subxectividade identificando as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.	CSC CCL
i l	B3.6. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.5. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro docente, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	LCLB3.5.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
a, h, i, ñ, o	B3.7. Recoñecemento da diversidade lingüística propia do ámbito persoal, social e mediático.	B3.6. Recoñecer e valorar a diversidade lingüística, con especial atención á realidade do centro docente e do ámbito social do alumnado.	LCLB3.6.1. Coñece e valora a diversidade lingüística do seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social próximo.	CSC
g h	B3.8. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.7. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCLB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	CAA
h l n	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	B4.1. Ler fragmentos ou obras da literatura española e universal de todos os tempos, e da literatura xuvenil, próximas aos propios gustos e ás propias afeccións, amosando interese pola lectura.	LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.	CCL CCEC
h l n	B4.1. Lectura libre de obras da literatura española e universal, e da literatura xuvenil, como fonte de pracer, de enriquecemento persoal e de coñecemento do mundo, para lograr o desenvolvemento dos seus propios gustos e intereses literarios, e a súa autonomía de lectura.	B4.2. Fomentar o gusto e o hábito pola lectura en todas as súas vertentes: como fonte de acceso ao coñecemento e como instrumento de lecer e diversión que permite explorar mundos diferentes aos nosos, reais ou imaxinarios.	LCLB4.2.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos compañeiros e coas compañeiras. LCLB4.2.2. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas.	CCEC CCEC CSC
h l n	B4.2. Redacción de textos de intención literaria a partir da lectura de textos utilizando as convencións formais do xénero e con intención lúdica e creativa.	B4.3. Redactar textos persoais de intención literaria seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	LCLB4.3.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa. LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	CCL CCEC CCEC CSIE

5.1.b. Estándares de aprendizaxe, grao mínimo de consecución, instrumentos de avaliación e temas transversais en 1ºESO.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA - 1º ESO														
1ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadem	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 1														
LCLB1.1.1. Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo.			40%		45%	10%	5%		X			X		
LCLB1.2.1. Intervén en actos comunicativos orais e valora a súa participación.			40%		45%	10%	5%		X					
LCLB1.3.1. Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contados.			40%		45%	10%	5%		X					
LCLB1.3.2. Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión dos tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.			40%		45%	10%	5%		X	X	X			
LCLB1.3.3. Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas.			40%		45%	10%	5%		X			X		
LCLB1.4.1. Realiza presentacións orais.			40%		45%	10%	5%		X					
LCLB1.5.1. Dramatiza e improvisa situacións.			40%		45%	10%	5%		X					
UNIDADE 2														
LCLB2.1.1. Retén información e recoñece a idea principal e as ideas secundarias, comprendendo a relación entre elas.				40%	45%	10%	5%	X						
LCLB2.1.2. Entende instrucións escritas de certa complexidade que lle permiten desenvolverse en situacións da vida cotiá e nos procesos de aprendizaxe.				40%	45%	10%	5%	X						
LCLB2.1.3. Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc.				40%	45%	10%	5%	X	X					
LCLB2.2.1. Utiliza de xeito autónomo diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.				40%	45%	10%	5%		X		X	X		
LCLB2.2.2. Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital.				40%	45%	10%	5%		X					
LCLB2.2.3. Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.				40%	45%	10%	5%		X			X		
LCLB2.3.1. Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais, etc.) e redacta borradores de escritura.				40%	45%	10%	5%		X			X		
UNIDADE 3														
LCLB2.4.1. Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar ou educativo e social, imitando textos modelo.				40%	45%	10%	5%		X					
LCLB2.4.2. Escribe textos narrativos, descritivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo.				40%	45%	10%	5%		X					
LCLB2.4.3. Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos.				40%	45%	10%	5%		X					
LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.				40%	45%	10%	5%	X					X	

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA - 1º ESO														
2ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 4														
LCLB3.1.1. Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos.				40%	45%	10%	5%	X	X					
LCLB3.1.2. Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais.				40%	45%	10%	5%	X	X					
LCLB3.1.3. Coñece e utiliza adecuadamente as formas verbais nas súas producións orais e escritas.			20%	20%	45%	10%	5%		X					
UNIDADE 5														
LCLB3.2.1. Utiliza fontes variadas de consulta en formatos diversos para resolver as súas dúbidas sobre o uso da lingua e para ampliar o seu vocabulario				40%	45%	10%	5%			X	X			
LCLB3.3.1. Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e substitucións mediante sinónimos e hiperónimos), valorando a súa función na organización do contido do texto.				40%	45%	10%	5%	X	X					
UNIDADE 6														
LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.			20%	20%	45%	10%	5%	X						

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA - 1º ESO														
3ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 7														
LCLB3.4.1. Recoñece a expresión da obxectividade ou subxectividade identificando as modalidades asertivas, interrogativas, exclamativas, desiderativas, dubitativas e imperativas en relación coa intención comunicativa do emisor.				40%	45%	10%	5%	X						
LCLB3.6.1. Coñece e valora a diversidade lingüística do seu grupo, do centro docente e do seu ámbito social próximo.				40%	45%	10%	5%	X					X	
LCLB3.7.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.				40%	45%	10%	5%	X	X					
UNIDADE 8														
LCLB4.1.1. Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses.				40%	45%	10%	5%	x						
LCLB4.2.1. Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos compañeiros e coas compañeiras.			40%		45%	10%	5%		x					
LCLB4.2.2. Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas.			40%		45%	10%	5%		x			x		
LCLB4.3.1. Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa.				40%	45%	10%	5%		x					
LCLB4.3.2. Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.				40%	45%	10%	5%		x			x		

5.2.a. Contidos, criterios de avaliación, estándares e competencias clave en Oratoria, 1º ESO

Oratoria 1º de ESO				
1ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
h, l	B1.2. Discursos persuasivos orais en situacións formais (presentacións e debates) e informais. Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas.	B.1.2. escoitar e ver discursos persuasivos sinxelos	ORB1.2.1. Identifica nos textos orais os argumentos principais e a tese.	• CCL
			• ORB1.2.2. Explica a intención persuasiva do discurso e exprésaa.	• CCL
	B.1.3. Pronuncia, voz, mirada, linguaxe corporal e presenza escénica.		• ORB1.2.3. Identifica a estrutura do texto e a relación entre as ideas que expón.	• CCL • CAA
			ORB1.2.4. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que	• CCL
			• ORB1.2.5. Identifica os recursos da linguaxe non verbal e describe o seu valor expresivo	• CCL
h	B2.1. Concreción dunha mensaxe persuasiva. Trazos da mensaxe persuasiva: claridade e brevidade.	• B2.1. Elaborar unha mensaxe breve e clara que funcione como núcleo do discurso.	ORB2.1.1. Condensa nunha frase breve e clara unha mensaxe persuasiva.	• CCL
b, e, h	B2.12. Estrutura do discurso: introdución, desenvolvemento e conclusión. Disposición das ideas.	B2.7. Organizar as ideas nunha estrutura ordenada e eficaz.	ORB2.7.1. Organiza os contidos nunha estrutura clara e eficaz, na que se observa unha introdución, unha conclusión e un desenvolvemento coherente do corpo do discurso.	CCL CAA
b, g	B3.1. Memorización do discurso. Regras mnemotécnicas.	• B3.1. Desenvolver estratexias mnemotécnicas do discurso a partir de secuencias pequenas ata dar co texto completo.	• ORB3.1.1. Desenvolve estratexias propias para memorizar un texto.	• CCL • CMCCT • CAA
B, g	B3.2. Interiorización do discurso.	• B3.2. Memorizar o discurso deixando espazo para a improvisación e a espontaneidade.	• ORB3.2.1. Presenta un texto aprendido sen perder a improvisación e a espontaneidade.	• CCL • CAA • CSIEE
d, g	B3.3. Xestión emocional para falar en público (entusiasmo, confianza e seguridade).	• B3.3. Potenciar as emocións positivas na exposición perante o público.	• ORB3.3.1. Realiza unha exposición na que procura manifestar confianza, seguridade e serenidade para gozar da oportunidade de presentar o seu discurso perante un auditorio.	• CCL • CAA • CSC • CSIEE
d, g	B3.4. Xestión das emocións negativas.	• B3.4. Controlar a conduta asociada ás emocións negativas ante situacións comunicativas con público.	• ORB3.4.1. Recoñece as emocións negativas (medo escénico, inseguridade, nerviosismo, etc.) como unha manifestación natural da exposición perante o público.	• CSIEE
			ORB3.4.2. Desenvolve estratexias propias e saudables para controlar a conduta asociada ás	• CCL • CSC
h	B3.5. Dicción: pronuncia, volume, ritmo, ton, modulación, intensidade, pausas e silencios.	• B3.5. Pronunciar con corrección, claridade e expresividade.	• ORB3.5.1. Pronuncia con corrección e claridade un texto de creación propia.	• CCL
			• ORB3.5.2. Emprega con especial coidado o ritmo de elocución natural de xeito que permita	• CCL • CAA
			• ORB3.5.3. Emprega as pausas, os silencios e os cambios de ton e de ritmo de maneira	• CCL • CAA
h	B3.6. Quínésica: comunicación corporal. Tics. • B3.7. Proxémica: espazo escénico. • B3.8. Naturalidade fronte a artificiosidade.	• B3.6. Empregar a linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	• ORB3.6.1. Emprega nunha exposición a mirada, a posición do corpo e a xestualidade de maneira natural, eliminando progresivamente pequenos vicios e tics inadecuados.	• CCL • CAA
			ORB3.6.2. Ocupa o espazo con naturalidade e personalidade, evitando o artifício.	• CCL

Oratoria 1º de ESO

2ª AVALIACIÓN

Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
h	B2.2. Adaptación do discurso ao contexto. B2.3. Estratexias para captar a atención e a benevolencia da audiencia. B2.4. Adaptación do discurso ao modelo textual ou xénero elixido. B2.5. Adaptación ao tempo e á canle de comunicación.	B2.2. Adaptar a creación e o deseño do discurso ás características do contexto comunicativo.	ORB2.2.1. Emprega nun texto estratexias comunicativas para captar a atención e a benevolencia da audiencia.	CCL, CSC
			ORB2.2.2. Planifica o discurso tendo en conta as características do modelo ou xénero elixido.	CCL CSC
			ORB2.2.3. Deseña o discurso tendo en conta o tempo e a canle de comunicación de que dispón.	CCL CAA
b e f h i	B2.6. Documentación e investigación. Alfabetización mediática.	B2.3. Identificar e manexar fontes documentais.	ORB2.3.1. Identifica as fontes das que pode obter información.	CCL
			ORB2.3.2. Selecciona as fontes documentais máis acaídas e as súas propias vivencias para extraer contidos e ideas variadas relacionadas co tema do discurso.	CCL
b e f h i		B2.4. Obter e organizar a información para afondar no coñecemento do tema do discurso, mediante a documentación e a investigación.	ORB2.4.1. Analiza de xeito crítico a información atopada e avalía a súa idoneidade para o obxectivo do seu discurso.	CCL CD CAA
			ORB2.4.2. Organiza os datos para o seu tratamento facendo uso das técnicas de traballo intelectual.	CCL CMCCT CD CAA
b e h		B2.5. Seleccionar as ideas máis adecuadas e organizalas nunha estrutura ordenada e eficaz.	ORB2.5.1. Selecciona as ideas combinando equilibradamente os contidos lóxicos cos emocionais, para construír unha proposta persoal e orixinal.	CCL CMCCT CAA CCEC
b, e, h		B2.6. Empregar recursos propios da argumentación.	ORB2.6.1. Emprega con propiedade os recursos propios da argumentación.	CCL
e, h	B2.17. Proceso de revisión. Correctores.	B2.9. Realizar o proceso de revisión do texto.	ORB2.9.1. Realiza sucesivas revisións, correccións e melloras do texto, axudándose da autoavaliación e da coavaliación.	CCL CAA
			ORB2.9.2. Utiliza as TIC nos procesos de revisión da corrección ortográfica.	CCL CD CAA
h	B3.5. Dicción: pronuncia, volume, ritmo, ton, modulación, intensidade, pausas e silencios.	B3.5. Pronunciar con corrección, claridade e expresividade.	ORB3.5.1. Pronuncia con corrección e claridade un texto de creación propia.	CCL
			ORB3.5.2. Emprega con especial coidado o ritmo de elocución natural de xeito que permita seguir a exposición con facilidade.	CCL CAA
			ORB3.5.3. Emprega as pausas, os silencios e os cambios de ton e de ritmo de maneira significativa, para potenciar o poder expresivo do seu discurso.	CCL CAA
h	B3.6. Kinésica: comunicación corporal. Tics. B3.7. Proxémica: espazo escénico. B3.8. Naturalidade fronte a artificiosidade.	B3.6. Empregar a linguaxe corporal e a presenza escénica como códigos comunicativos para enxalzar a expresividade e eficacia do discurso.	ORB3.6.1. Emprega nunha exposición a mirada, a posición do corpo e a xestualidade de maneira natural, eliminando progresivamente pequenos vicios e tics inadecuados.	CCL CAA
			ORB3.6.2. Ocupa o espazo con naturalidade e personalidade, evitando o artificio.	CCL
e h l	B3.9. Soportes informáticos e audiovisuais para apoiar o discurso.	B3.7. Utilizar programas informáticos e audiovisuais para o deseño de presentacións co fin de potenciar o significado e a expresividade do discurso.	ORB3.7.1. Deseña presentacións con diapositivas sinxelas, claras e creativas, e emprega con moderación os recursos audiovisuais.	CCL CD CAA CCEC

Oratoria 1º de ESO 3ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
h i	B1.2. Discursos persuasivos orais en situacións formais (presentacións e debates) e informais. Tipos de discurso persuasivo. Intención comunicativa. Estrutura do texto. Procedementos retóricos. Características estilísticas.	B.1.2. escoitar e ver discursos persuasivos sinxelos de diferentes tipos.	ORB1.2.1. Identifica nos textos orais os argumentos principais e a tese.	CCL
			ORB1.2.2. Explica a intención persuasiva do discurso e exprésaa.	CCL
			ORB1.2.3. Identifica a estrutura do texto e a relación entre as ideas que expón.	CCL CAA
			ORB1.2.4. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que sabe.	CCL
			ORB1.2.5. Identifica os recursos da linguaxe non verbal, e describe o seu valor expresivo.	CCL
b e h	B2.10. Selección das ideas. Tipos de contidos: contidos lóxicos (datos, teorías, citas, etc.) e os emocionais (anécdotas, imaxes, vídeos, etc.).	B2.5. Seleccionar as ideas máis adecuadas e organizalas nunha estrutura ordenada e eficaz.	ORB2.5.1. Selecciona as ideas combinando equilibradamente os contidos lóxicos cos emocionais, para construír unha proposta persoal e orixinal.	CCL CMCCT CAA CCEC
b e h	B2.11 Recursos argumentativos: premisas, teses e siloxismos.	B2.6. Empregar recursos propios da argumentación.	ORB2.6.1. Emprega con propiedade os recursos propios da argumentación.	CCL
b h	B2.13. Textualización do discurso. B2.14. Coherencia e cohesión. B2.15. Corrección lingüística. B2.16. Figuras retóricas: metáfora, paralelismo, antítese, interrogación retórica, etc.	B2.8. Redactar o discurso con corrección lingüística, creatividade e eficacia persuasiva.	ORB2.8.1. Redacta o discurso con coherencia, cohesión e corrección lingüística.	CCL CAA
a d g l m, h	B4.1. Oratoria para a construción da veracidade do discurso.	B4.1. Usar a oratoria como un instrumento ético para a construción ou aproximación colectiva á verdade.	ORB4.1.1. Emprega nun discurso as estratexias da retórica e da oratoria de maneira ética e honesta, recoñecendo as debilidades do razoamento propio e valorando as achegas do razoamento alleo.	CAA CSC CCEC CCL
d g	B4.3. Representación das habilidades persoais e sociais no discurso. Autoconfianza, empatía e asertividade.	B4.3. Desenvolver as relacións interpersoais e a propia personalidade grazas ao uso cívico da palabra.	ORB4.3.1. Recoñece a manifestación das súas habilidades intrapersoais a través do discurso.	CSC
•	•	•	ORB4.3.2. Presenta as súas ideas desde unha perspectiva empática e sen agredir as outras persoas.	CAA CSIEE
•	•	•	ORB4.3.3. Desenvolve habilidades asertivas para expor as propias ideas con honestidade, afirmando os propios dereitos.	CAA CSC CSIEE
e h l	B3.9. Soportes informáticos e audiovisuais para apoiar o discurso.	B3.7. Utilizar programas informáticos e audiovisuais para o deseño de presentacións co fin de potenciar o significado e a expresividade do discurso.	ORB3.7.1. Deseña presentacións con diapositivas sinxelas, claras e creativas, e emprega con moderación os recursos audiovisuais.	CCL CD CAA CCEC

5.2.b. Estándares de aprendizaxe, grao mínimo de consecución, instrumentos de avaliación e temas transversais en Oratoria

ORATORIA - 1º ESO														
1ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 1														
ORB1.2.1. Identifica nos textos orais os argumentos principais e a tese.			40%	10%	15%	30%	5%	X						
ORB1.2.2. Explica a intención persuasiva do discurso e exprésaa.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB1.2.3. Identifica a estrutura do texto e a relación entre as ideas que expón.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB1.2.4. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que sabe.			40%	10%	15%	30%	5%	X				X		
ORB1.2.5. Identifica os recursos da linguaxe non verbal e describe o seu valor expresivo.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
UNIDADE 2														
ORB2.1.1. Condensa nunha frase breve e clara unha mensaxe persuasiva.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.7.1. Organiza os contidos nunha estrutura clara e eficaz, na que se observa unha introdución, unha conclusión e un desenvolvemento coherente co corpo do discurso.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.1.1. Desenvolve estratexias propias para memorizar un texto.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.2.1. Presenta un texto aprendido sen perder a improvisación e a espontaneidade.			40%	10%	15%	30%	5%							
UNIDADE 3														
ORB3.3.1. Realiza unha exposición na que procura manifestar confianza, seguridade e serenidade para gozar da oportunidade de presentar o seu discurso perante un auditorio.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.4.1. Recoñece as emocións negativas (medo escénico, inseguridade, nerviosismo, etc.) como unha manifestación natural da exposición perante o público.			40%	10%	15%	30%	5%						X	
ORB3.4.2. Desenvolve estratexias propias e saudables para controlar a conduta asociada ás emocións negativas.			40%	10%	15%	30%	5%						X	
ORB3.5.1. Pronuncia con corrección e claridade un texto de creación propia.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.5.2. Emprega con especial coidado o ritmo da elocución natural do xeito que permita seguir a exposición con facilidade.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.6.1. Emprega nunha exposición a mirada, a posición do corpo e a xestualidade de maneira natural, eliminando progresivamente pequenos vicios e tics inadecuados.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.7.1. Deseña presentacións con diapositivas sinxelas, claras e creativas, e emprega con moderación os recursos audiovisuais.			40%	10%	15%	30%	5%		X		X			

ORATORIA - 1º ESO														
2ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadem	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 4														
ORB2.2.1. Emprega nun texto estratexias comunicativas para captar a atención e a benevolencia da audiencia.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.2.2. Planifica o discurso tendo en conta as características do modelo ou xénero elixido.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.2.3. Deseña o discurso tendo en conta o tempo e a canle de comunicación de que dispón.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.3.1. Identifica as fontes das que pode obter información.			40%	10%	15%	30%	5%	X						
ORB2.3.2. Selecciona as fontes documentais máis acaídas e as súas propias vivencias para extraer contidos e ideas variadas relacionadas co tema do discurso.			40%	10%	15%	30%	5%	X						
ORB2.4.1. Analiza de xeito crítico a información atopada e avalía a súa idoneidade para o obxectivo do seu discurso.			40%	10%	15%	30%	5%	X						
UNIDADE 5														
ORB2.4.2. Organiza os datos para o seu tratamento facendo uso das técnicas de traballo intelectual.			40%	10%	15%	30%	5%	X						
ORB2.5.1. Selecciona as ideas combinando equilibradamente os contidos lóxicos cos emocionais, para construír unha proposta persoal e orixinal.			40%	10%	15%	30%	5%	x						
ORB2.9.1. Realiza sucesivas revisións, correccións e melloras do texto, axudándose da autoavaliación e da coavaliación.			40%	10%	15%	30%	5%		x					
ORB2.9.2. Utiliza as TIC nos procesos de revisión da corrección ortográfica.			40%	10%	15%	30%	5%				x			
UNIDADE 6														
ORB3.5.1. Pronuncia con corrección e claridade un texto de creación propia.			40%	10%	15%	30%	5%		x					
ORB3.5.2. Emprega con especial coidado o ritmo de elocución natural de xeito que permita seguir a exposición con facilidade.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.5.3. Emprega as pausas, os silencios e os cambios de ton e de ritmo de maneira significativa, para potenciar o poder expresivo do seu discurso.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.6.1. Emprega nunha exposición a mirada, a posición do corpo e a xestualidade de maneira natural, eliminando progresivamente pequenos vicios e tics inadecuados.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB3.6.2. Ocupa o espazo con naturalidade e personalidade, evitando o artificio.			40%	10%	15%	30%	5%		X					

ORATORIA - 1º ESO														
3ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 7														
ORB1.2.1. Identifica nos textos orais os argumentos principais e a tese.			40%	10%	15%	30%	5%		X			X		
ORB1.2.2. Explica a intención persuasiva do discurso e exprésaa.			40%	10%	15%	30%	5%		X			X		
ORB1.2.3. Identifica a estrutura do texto e a relación entre as ideas que expón.			40%	10%	15%	30%	5%	X	X					
ORB1.2.4. Contrasta o contido do texto co coñecemento obtido noutras fontes e co que sabe.			40%	10%	15%	30%	5%	X	X					
ORB1.2.5. Identifica os recursos da linguaxe non verbal, e describe o seu valor expresivo.			40%	10%	15%	30%	5%	X	X					
UNIDADE 8														
ORB2.5.1. Selecciona as ideas combinando equilibradamente os contidos lóxicos cos emocionais, para construír unha proposta persoal e orixinal.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.6.1. Emprega con propiedade os recursos propios da argumentación.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB2.8.1. Redacta o discurso con coherencia, cohesión e corrección lingüística.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
UNIDADE 9														
ORB4.1.1. Emprega nun discurso as estratexias da retórica e da oratoria de maneira ética e honesta, recoñecendo as debilidades do razoamento propio e valorando as achegas do razoamento alleo.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB4.3.1. Recoñece a manifestación das súas habilidades intrapersonais a través do discurso.			40%	10%	15%	30%	5%		X					
ORB4.3.2. Presenta as súas ideas desde unha perspectiva empática e sen agredir as outras persoas.			40%	10%	15%	30%	5%		X				X	
ORB4.3.3. Desenvolve habilidades asertivas para expor as propias ideas con honestidade, afirmando os propios dereitos.			40%	10%	15%	30%	5%		x					
ORB3.7.1. Deseña presentacións con diapositivas sinxelas, claras e creativas, e emprega con moderación os recursos audiovisuais.			40%	10%	15%	30%	5%		X		X			

5.3.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade en 2º ESO

Contidos presentes en todas as avaliacións

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

U. D.	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos						Temas transversais								
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																						
3, 7	B1.1	B1.1	LCLB1.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos orais propios do ámbito persoal, escolar/educativo e social, identificando a estrutura, a información relevante e a intención comunicativa do/da falante.	70%			25%	20%		30%	5%	20%	x		x			x	x	
			LCLB1.1.2	CCL	Retén información relevante e extrae informacións concretas	70%				20%	10%	30%		20%			x					
			LCLB1.1.3	CCL	Segue e interpreta instrucións orais respectando a xerarquía dada.	70%			10%	10%	10%	10%		60%			x			x	x	
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.1	CCL	Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante, así como a súa estrutura e as estratexias de cohesión textual oral.	80%				25%	20%		5%	50%		x				x		
			LCLB1.2.2	CCL	Retén información relevante e extrae informacións concretas	70%			30%	20%		30%	5%	15%			x					
			LCLB1.2.3	CAA	Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado das palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, procura en dicionarios, lembra o contexto en que aparece...	50%			10%	40%	10%			40%		x	x			x		
		LCLB1.2.4	CCL, CAA	Resume textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos e argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lóxicamente e semanticamente.	70%		30%	30%			30%		10%		x				x			
1	B1.3	B1.3	LCLB1.3.1	CCL, CSC	Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que se utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas.	50%					30%		50%	20%			x			x	x	
	B 1.4	B 1.4	LCLB1.4.1	CSIE	Recoñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.	50%				20%	20%		50%	10%			x			x		
			LCLB1.4.2	CD	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso	30%				20%	20%		50%	10%			x			x		
			LCLB1.4.3	CAA	Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas	40%				20%	20%		50%	10%		x	x			x		
	B 1.5	B 1.5	LCLB1.5.1	CCL	Realiza presentacións orais	50%							100%			x				x		
			LCLB1.5.2	CSC	Realiza intervencións non planificadas dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos	30%				25%	25%			50%		x	x			x		
			LCLB1.5.3	CCL	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	40%			30%	10%	10%			50%		x				x		
			LCLB1.5.4	CCL	Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	40%			20%	20%	10%			50%		x				x		
	B 1.6	B 1.6	LCLB1.6.1	CSC	Cínguese ao tema, non divaga e atende as instrucións do/da moderador/a en debates e coloquios	30%			50%		25%			25%		x				x	x	x
			LCLB1.6.2	CCL, CSC	Respecta as normas de cortesía que deben dirixir as conversas orais axustándose á quenda de palabra, respectando o espazo, xesticulando adecuadamente, escoitando activamente as demais persoas e usando fórmulas de saúdo e despedida.	80%					20%	30%			50%		x				x	x

COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR

2	B2.1	B2.1	LCLB2.1.1	CCL	Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e do tipo de texto.	70%		60%		20%		10%		10%	x		x		x	
			LCLB2.1.2	CCL	Comprende o significado das palabras propias do nivel formal da lingua e incorpóraas ao seu repertorio léxico.	70%		50%		30%		10%		10%	x	x			x	
			LCLB2.1.3	CCEC	Relaciona a información explícita e implícita dun texto, e pon en relación co contexto	70%		60%		20%		10%		10%	x	x			x	
			LCLB2.1.4	CCL	Deduce a idea principal dun texto e recoñece as ideas secundarias, comprendendo as relacións que se establecen entre elas.	80%		50%	30%	20%					x				x	
			LCLB2.1.5	CMCCT	Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña diferentes matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	70%		30%	30%	20%				20%	x	x			x	

U.D.	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR																					
3,7	B2.2	B2.2	LCLB2.2.1	CCL	Localiza, relaciona e secuencian informacións explícitas e implícitas nun texto, e deduce informacións ou valoracións implícitas.	70%		60%		20%		10%		10%	x	x			x		
			LCLB2.2.2	CMCCT	Interpreta, explica e deduce a información dada en diagramas, gráficas, fotografías, mapas conceptuais, esquemas, etc	70%		40%		20%	20%			20%	x	x		x	x		
2,7	B2.3	B2.3	LCLB2.3.1	CD	Utiliza de xeito autónomo diversas fontes de información integrando os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos	60%				20%	20%			60%		x	x	x	x		
			LCLB2.3.2	CD	Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.	50%									x	x	x	x	x		
2	B 2.4	B 2.4	LCLB2.4.1	CSIE	Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.) e redacta borradores de escritura	70%										x			x		
			LCLB2.4.2	CCL	Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	80%				10%				10%		x			x		
3	B2.5 B2.6	B2.5	LCLB2.5.1	CCL	Escribe textos propios do ámbito persoal e familiar, escolar/ educativo e social, imitando textos modelo	70%		60%		10%		20%		10%		x					
			LCLB2.5.2	CCEC	Escribe textos narrativos, descritivos e instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados, imitando textos modelo	70%										x					
			LCLB2.5.3	CMCCT, CD	Realiza esquemas e mapas, e explica por escrito o significado dos elementos visuais que poden aparecer nos textos	50%											x	x		x	

COÑECEMENTO DA LINGUA																					
5,2	B3.1 B3.2	B3.1	LCLB3.1.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos	70%										x	x			x	
			LCLB3.1.2	CCL	Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais	70%		30%	10%	20%	10%	10%		20%	x	x	x	x	x		
			LCLB3.1.3	CCL	Coñece e utiliza as formas verbais nas súas producións orais e escritas	70%											x			x	
6,8	B3.4	B3.3	LCLB3.3.1	CCL	Recoñece e explica o uso metafórico e metonímico das palabras nunha frase ou nun texto oral ou escrito.	70%		20%		20%	10%	10%		40%	x	x	x	x	x		
	B3.5	B3.4	LCLB3.4.1	CCEC	Recoñece e usa sinónimos e antónimos dunha palabra, e explica o seu uso concreto nunha frase ou texto oral ou escrito.	70%		60%		20%		10%		10%	x	x	x		x		
2,9	B3.6	B3.5	LCLB3.5.1	CCL	Recoñece, usa e explica os conectores textuais (de adición, contraste e explicación) e os principais mecanismos de referencia interna, gramaticais (substitucións pronominais) e léxicos (elipse e subs. mediante sinónimos e hiperónimos) e, valora a súa función na organización do contido do texto.	70%		20%	10%	20%	10%	10%		30%	x	x			x		
2-4	B 3.8	B 3.7	LCLB3.7.1	CCL	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilicen varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	30%				20%				80%	x	x	x	x	x	x	x
	B 3.9	B 3.8	LCLB3.8.1	CSC	Coñece e valora a diversidade lingüística de Galicia.	40%				20%				80%	x				x	x	x
TODAS	B3.10	B3.9	LCLB3.9.1	CAA	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e produción dos textos traballados en calquera das outras.	70%		40%	10%	20%		10%		20%	x	x	x	x	x		

LENDA COMPETENCIAS

- CCL** Comunicación lingüística
- CMCCT** Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
- CD** Competencia dixital
- CAA** Competencia aprender a aprender
- CSC** Competencias sociais e cívicas
- CSIEE** Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
- CCEC** Conciencia e expresións culturais

LENDA TRANSVERSAIS

- CL** Comprensión lectora
- EOE** Expresión oral e escrita
- CA** Comunicación audiovisual
- TIC** Tecnoloxías da información e comunicación
- EMP** Emprendemento
- EC** Educación cívica
- PV** Prevención da violencia

(1) A partir de cada estándar pódese determinar “indicadores de logro” máis precisos que indiquen o nivel de adquisición do mesmo. (O instrumento máis idóneo é a rúbrica)

(2) As rúbricas soen utilizarse para avaliar as producións do alumnado: traballos de aplicación, sínteses e textos escritos,..

Contidos presentes en todas as avaliacións

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--	---	--------------------

U.D.	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
EDUCACIÓN LITERARIA																					
4	B4.1	B4.1	LCLB4.1.1	CCL	Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos, ás súas afeccións e aos seus intereses	60%		20%		20%	30%	20%		10%	x				x		
	B4.1	B4.2	LCLB4.2.1	CCEC	Desenvolve progresivamente a capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación entre as diversas manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, ect.).	60%			30%	20%	30%			20%		x			x		
			LCLB4.2.2	CAA	Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo de diversos periodos histórico-literarios ata a actualidade.	30%				30%	20%			50%	x	x			x	x	
	B4.1	B4.3	LCLB4.3.1	CCL, CSC	Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	70%			50%		25%			25%		x			x	x	x
			LCLB4.3.2	CCL	Le en voz alta modulando, adecuando a voz, apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal.	50%			50%						50%		x				x
4.8	B4.2	B4.4	LCLB4.3.1	CCL, CCEC	Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero con intención lúdica e creativa.	50%		50%		20%			20%	10%		x			x		
			LCLB4.3.2	CCEC, CSIE	Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os regular os seus propios sentimentos.	50%										x			x	x	x

Contidos específicos da 1ª avaliación

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--	---	--------------------

U.D.	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COÑECEMENTO DA LINGUA																					
7	B 3.7	B 3.6	LCLB3.6.1	CCL	Explica a diferenza significativa que implica o uso dos tempos e modos verbais.	70%		30%	20%	20%				30%	x	x	x		x		

Contidos específicos da 2ª avaliación

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--	---	--------------------

Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																					
8	B 3.3	B 3.2	LCLB3.2.1	CCL	Diferencia os compoñentes denotativos e connotativos no significado das palabras dentro dunha frase ou un texto oral ou escrito.	60%		60%	20%					20%	x			x			

Contidos específicos da 3ª avaliación

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro (1)	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
--	---	--------------------

U.	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COÑECEMENTO DA LINGUA																					
	B 3.5	B 3.4	LCLB3.4.2	CCEC	Recoñece e explica os fenómenos contextuais que afectan o significado global das palabras: tabú e eufemismo.	60%		60%		20%		10%		10%	x	x	x		x		

5.4.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade en 3º ESO

1ª Aval		Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro				Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación								Temas transversais										
Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos						Temas transversais										
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV			
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																								
1	B1.1	B1.1	LCLB1.1.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%				70				30%	x		x							
			LCLB1.1.2	CSC	Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación, distinguindo a información da persuasión na publicidade e a información da opinión en noticias, reportaxes, etc., identificando as estratexias de enfatización e de expansión.	70%		70				10		20%	x		x				x			
			LCLB1.1.3	CCL	Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións que se relacionen lxicamente e semanticamente.	80%			70					30%	x	x								
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%		40	40					20%	x		x							
			LCLB1.2.2	CCL	Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos e instrutivos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.	70%		70				10		20%	x	x				x	x	x		
	B1.3	B1.3	LCLB1.3.1	CSC	Escoita, observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os intercambios comunicativos espontáneos.	60%			70					30%	x	x	x				x	x		
	B1.4	B1.4	LCLB1.4.1	CCL	Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.	70%		70	10					20%	x	x						x		
			LCLB1.4.2	CD	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	60%			70					30%	x	x	x					x		
	B1.5	B1.5	LCLB1.5.1	CCL	Realiza presentacións orais.	70%							100%		x	x	x	x	x					
			LCLB1.5.2	CCL	Organiza o contido e elabora guións previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central e o momento en que vai ser presentada ao seu auditorio, así como as ideas secundarias e os exemplos que van apoiar o seu desenvolvemento.	70%			70			10		20%	x	x					x	x		
			LCLB1.5.3	CCL	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	70%			50					50%	x	x						x		
			LCLB1.5.4	CCL	Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	60%			70			10		20%	x	x								
			LCLB1.5.5	CAA	Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas discursivas.	60%				70		10		20%	x	x						x		
	B1.6	B1.6	LCLB1.6.1	CSC	Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción, intervención e cortesía que os regulan, manifestando as súas opinións e respectando as opinións das demais persoas.	70%			70					30%	x	x					x	x	x	
			LCLB1.6.2	CCL	Avalía as intervencións propias e alleas.	60%			50			10		40%	x	x						x	x	
COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR																								
2	B2.1	B2.1	LCLB2.1.1	CCL	Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto.	80%		70%				10%		20%	x						x			
			LCLB2.1.2	CCL	Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	70%		70%				10%		20%	x	x					x	x	x	
			LCLB2.1.3	CAA	Avalía o seu proceso de comprensión de lectura usando fichas sinxelas de autoavaliación.	60%						50%		50%	x	x						x		
	B2.2	B2.2	LCLB2.2.1	CCL	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal e familiar, educativo ou escolar, e social (medios de comunicación), identificando a tipoloxía textual seleccionada, a organización do contido, as marcas lingüísticas e o formato utilizado.	70%		70%		10%		10%		10%	x	x						x	x	
			LCLB2.2.2	CCEC	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados identificando a tipoloxía textual seleccionada, as marcas lingüísticas e a organización do contido.	70%		70	10			10		10%	x	x	x					x	x	
	B 2.3	B2.3	LCLB2.3.1	CCL	Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	70%		70	10			10		10	x	x						x	x	
			LCLB2.3.2	CCL	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	70%		70				20		10	x	x						x		
			LCLB2.3.3	CSC	Respecta as opinións das demais persoas.	100%								100	x								x	x
	B 2.4	B 2.4	LCLB2.4.1	CD	Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	60%				70		20		10	x	x						x		
	B 2.5	B 2.5	LCLB2.5.1	CAA	Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma (puntuación,	70%				40	40	10		10	x	x						x	x	x

				ortografía, gramática e presentación), e avalía a súa propia produción escrita ou a dos seus compañeiros e das súas compañeiras.																
		LCLB2.5.2	CCL	Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da produción escrita e axustándose ás normas ortográficas e gramaticais que permiten unha comunicación fluída.	70%		70				20		10	x	x			x	x	x
B 2.6 B 2.7	B 2.6	LCLB2.6.1	CCL	Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos de argumento, imitando textos modelo.	70%		70				20		10	x	x			x		
		LCLB2.6.2	CCL	Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións	80%		70				20		10	x	x	x	x	x		
		LCLB2.6.3	CCA	Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información e integrándoa en oracións que se relacionen lxicamente e semanticamente, evitando parafrasear o texto resumido.	80%		70		20		10			x	x			x		
		LCLB2.7.2	CCL	Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión.	70%		70		20		10			x	x			x		
		LCLB2.7.4	CD, CSC	Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	70%				40	40	10		10	x	x	x	x	x	x	x

COÑECEMENTO DA LINGUA

3	B3.1 B3.2	B3.1	LCLB3.1.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos.	80%							20%		10%	x	x			x	x	x	
			LCLB3.1.2	CCL	Recoñece e corrixe erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais	70%		70%					20%		10%	x	x	x	x	x	x	x	
	B3.8	B3.7	LCLB3.7.1	CCL	Recoñece a coherencia dun discurso atendendo á intención comunicativa do emisor, identificando a estrutura e a disposición de contidos.	70%		70%					20%		10%	x	x				x	x	
			LCLB3.7.2	CCEC	Identifica estruturas textuais (narración, descrición, explicación e diálogo), explica os mecanismos lingüísticos que as diferencian e aplica os coñecementos adquiridos na produción e na mellora de textos propios e alleos.	80%		70%					20%		10%	x	x				x	x	x
	B 3.11	B3.10	LCLB3.10.1	CCA	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	70%		70					20		10	x	x					x	x

EDUCACIÓN LITERARIA

4	B4.1	B4.1	LCLB4.1.1	CCL	Valora algunha das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	80%		70%	10%				10%		10%	x	x			x	x	x	
			LCLB4.2.1	CCEC	Desenvolve progresivamente o seu propio criterio perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura.	70%		20							100	x					x	x	
	B4.1	B4.3	LCLB4.3.1	CSC	Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve.	80%		70					20		10	x	x	x			x	x	x
			LCLB4.4.1	CCL	Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	60%									100	x	x				x	x	x
		B4.4	LCLB4.4.2	CSC CSIEE	Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polo alumnado, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.	60%				80					20	x	x				x		
	B4.2	B4.5	LCLB4.5.1	CCL	Le e comprende unha selección de textos literarios, en versión orixinal ou adaptados, e representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.	70%		30					30		40%	x	x				x	x	x
			LCLB4.5.2	CCEC	Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	80%		40					40		30%	x	x				x	x	x

LENDA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LENDA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos						Temas transversais													
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV						
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																											
1	B1.1	B1.1	LCLB1.1.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%				70				30%	x		x										
			LCLB1.1.2	CSC	Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación, distinguindo a información da persuasión na publicidade e a información da opinión...	70%		70				10		20	x		x										
			LCLB1.1.3	CCL	Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións...	80%				70				30	x	x											
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%		40	40		50%			20%	x		x							x			
			LCLB1.2.2	CCL	Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos e instrutivos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos...	70%		70				10		20	x	x							x	x	x		
	B1.3	B1.3	LCLB1.3.1	CSC	Escoita, observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información salientable, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de...	60%			70					30%	x	x	x						x	x			
	B1.4	B1.4	LCLB1.4.1	CCL	Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación...	70%		70	10					20	x	x								x			
			LCLB1.4.2	CD	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos...	60%			70					30%	x	x	x							x			
	B1.5	B1.5	LCLB1.5.1	CCL	Realiza presentacións orais.	70%							100		x	x	x	x	x								
			LCLB1.5.2	CCL	Organiza o contido e elabora guiños previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central ...	70%				70		10		20	x	x							x	x			
			LCLB1.5.3	CCL	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	70%			50					50	x	x							x				
			LCLB1.5.4	CCL	Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	60%				70		10		20	x	x											
			LCLB1.5.5	CAA	Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas...	60%				70		10		20	x	x							x				
	B1.6	B1.6	LCLB1.6.1	CSC	Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción, intervención e cortesía que os regulan, manifestando as súas opinións e respectando as opinións das demais persoas.	70%			70					30	x	x							x	x	x		
			LCLB1.6.2	CCL	Avalía as intervencións propias e alleas.	60%			30			10		40	x	x								x	x		

COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR																											
2	B2.1	B2.1	LCLB2.1.1	CCL	Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto.	80%		70%				10%		20%	x							x					
			LCLB2.1.2	CCL	Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos e que favorezan a construción do significado global e a avaliación crítica.	70%		70%				10%		20%	x	x							x	x	x		
	B2.2	B2.2	LCLB2.2.1	CCL	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal e familiar, educativo ou escolar, e social (medios de comunicación), identificando a tipoloxía textual...	70%		70%		10		10%		10%	x	x							x	x			
			LCLB2.2.2	CCEC	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos e dialogados identificando a tipoloxía textual seleccionada, as marcas...	70%		70	10			10		10%	x	x	x						x	x			
	B 2.3	B2.3	LCLB2.3.1	CCL	Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	70%		70	10			10		10	x	x								x	x		
			LCLB2.3.2	CCL	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	70%		70				20		10	x	x								x			
			LCLB2.3.3	CSC	Respecta as opinións das demais persoas.	100%								100	x										x	x	
	B 2.4	B 2.4	LCLB2.4.1	CD	Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	60%				70		20		10	x	x							x				
	B 2.5	B 2.5	LCLB2.5.1	CAA	Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma ...	70%				40	40	10		10	x	x							x	x	x		
			LCLB2.5.2	CCL	Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da ...	70%		70				20		10	x	x							x	x	x		
	B 2.6	B 2.6	LCLB2.6.1	CCL	Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos de...	70%		70				20		10	x	x							x				
	B 2.7		LCLB2.6.2	CCL	Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións	80%		70		20		10			x	x	x	x					x				
			LCLB2.6.3	CCA	Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información...	80%		70		20		10			x	x							x				
	B 2.8	B 2.7	LCLB2.7.1	CMCCT	Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu...	70%		70		20		10															
			LCLB2.7.2	CCL	Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e...	70%		70			20		10			x	x							x			
			LCLB2.7.3	CCEC	Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a escritura.	70%						20		80													
		LCLB2.7.4	CD, CSC	Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando...	70%				40	40	10		10	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

COÑECEMENTO DA LINGUA																										
3	B3.1	B3.1	LCLB3.1.1	CCL	Recoñece e explica o uso das categorías gramaticais nos textos, e utiliza este coñecemento para corrixir erros de concordancia en textos propios e alleos	80%												x	x			x	x	x		
	B3.2		LCLB3.1.2	CCL	Recoñece e corrige erros ortográficos e gramaticais en textos propios e alleos, aplicando os coñecementos adquiridos para mellorar a produción de textos nas súas producións orais, escritas e audiovisuais	70%		70%					20%		10%				x	x	x	x	x	x	x	
	B3.3	B3.2	LCLB3.2.1	CCL	Recoñece e explica os elementos constitutivos da palabra (raíz e afixos), e aplica este coñecemento á mellora da comprensión de textos escritos e ao enriquecemento do seu vocabulario activo.	70%		70					20		10				x	x			x			
			LCLB3.2.2	CCL	Explica os procedementos de formación de palabras, distinguindo as compostas, as derivadas, as siglas e os acrónimos.	70%		70					20		10				x	x						
	B3.4	B3.3	LCLB3.3.1	CCL	Identifica os grupos de palabras en frases e textos, diferenciando a palabra nuclear do resto de palabras que o forman, e explica o seu funcionamento no marco da oración simple	80%		70					20		10				x	x			x			
			LCLB3.3.2	CCL	Recoñece e explica nos textos o funcionamento sintáctico do verbo a partir do seu significado, distinguindo os grupos de palabras que poden funcionar como complementos verbais argumentais e adxuntos.	70%		70						20		10				x	x			x		
	B3.7	B3.6	LCLB3.6.1	CCL	Identifica e usa en textos orais ou escritos as formas lingüísticas que fan referencia ao emisor e ao receptor ou á audiencia (persoa gramatical, uso de pronomes, suxeito axente ou paciente, oracións impersonais, etc.).	70%		70						20		10				x	x			x	x	
	B3.8	B3.7	LCLB3.7.1	CCL	Recoñece a coherencia dun discurso atendendo á intención comunicativa do emisor, identificando a estrutura e a disposición de contidos.	70%		70						20		10				x	x				x	x
			LCLB3.7.2	CCEC	Identifica estruturas textuais (narración, descrición, explicación e diálogo), explica os mecanismos lingüísticos que as diferencian e aplica os coñecementos adquiridos na produción e na mellora de textos propios e alleos.	80%		70						20		10				x	x			x	x	x
	B3.10	B3.9	LCLB3.9.1	CCL, CAA	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	60%						50			50					x	x	x	x	x	x	x
B3.11	B3.10	LCLB3.10.1	CAA	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	70%		70						20		10				x	x			x	x	x	

EDUCACIÓN LITERARIA																											
4	B4.1	B4.1	LCLB4.1.1	CCL	Valora algunha das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	80%		70%	10				10%		10%				x	x			x	x	x		
		B4.2	LCLB4.2.1	CCEC	Desenvolve progresivamente o seu propio criterio estético perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura.	70%		20						80						x				x	x		
		B4.3	LCLB4.3.1	CSC	Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve.	8%		70						20		10				x	x	x		x	x	x	
		B4.4	LCLB4.4.1	CCL	Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	60%									100						x	x			x	x	x
			LCLB4.4.2	CSC CSIEE	Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polo alumnado, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.	60%							80		20						x	x			x		
	B4.2	B4.5	LCLB4.5.1	CCL	Le e comprende unha selección de textos literarios, en versión orixinal ou adaptados, e representativos da literatura da Idade Media ao Século de Ouro, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.	70%		30					30		40%					x	x			x	x	x	
			LCLB4.5.2	CCEC	Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	80%		40					40		30%						x	x			x	x	x
	B4.3	B4.6	LCLB4.6.1	CCL, CCEC	Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	60%														x	x			x	x		
		LCLB4.6.2	CCEC, CCL	Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	80%		10%		30%			30%		30%						x				x	x	x	

Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo consec.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																					
1	B1.1	B1.1	LCLB1.1.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%				70				30%	x		x				
			LCLB1.1.2	CSC	Comprende o sentido global de textos publicitarios, informativos e de opinión procedentes dos medios...	70%		70			10		20	x		x					
			LCLB1.1.3	CCL	Resume textos, de forma oral, recollendo as ideas principais e integrándoas con claridade en oracións...	80%			70				30	x	x						
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%		40	40				20%	x		x		x			
			LCLB1.2.2	CCL	Interpreta e valora aspectos concretos do contido e da estrutura de textos narrativos, descritivos...	70%		70			10		20	x	x			x	x		
	B1.3	B1.3	LCLB1.3.1	CSC	Escoita, observa e explica o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando...	60%			70				30%	x	x	x			x	x	
	B1.4	B1.4	LCLB1.4.1	CCL	Coñece o proceso de produción de discursos orais valorando a claridade expositiva, a adecuación...	70%		70	10				20	x	x				x		
			LCLB1.4.2	CD	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos, da linguaxe non verbal, da xestión de tempos e do...	60%			70				30%	x	x	x				x	
	B1.5	B1.5	LCLB1.5.1	CCL	Realiza presentacións orais.	70%						100%		x	x	x	x	x			
			LCLB1.5.2	CCL	Organiza o contido e elabora guións previos á intervención oral formal, seleccionando a idea central e o...	70%			70		10		20	x	x				x	x	
			LCLB1.5.3	CCL	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	70%			50				50	x	x				x		
			LCLB1.5.4	CCL	Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	60%			70		10		20	x	x				x	x	
			LCLB1.5.5	CAA	Avalía, por medio de guías, as producións propias e alleas, mellorando progresivamente as súas prácticas...	60%			70		10		20	x	x				x		
	B1.6	B1.6	LCLB1.6.1	CSC	Participa activamente en debates e coloquios escolares respectando as regras de interacción...	70%			70				30	x	x				x	x	
			LCLB1.6.2	CCL	Avalía as intervencións propias e alleas.	60%			50		10		40	x	x	x	x	x	x	x	

COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR																					
2	B2.1	B2.1	LCLB2.1.1	CCL	Pon en práctica diferentes estratexias de lectura en función do obxectivo e o tipo de texto.	80%		70%			10%		20%	x				x			
			LCLB2.1.2	CCL	Fai inferencias e hipóteses sobre o sentido dunha frase ou dun texto que conteña matices semánticos...	70%		70%			10%		20%	x	x				x	x	
	B2.2	B2.2	LCLB2.2.1	CCL	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal...	70%		70%			10%		20%	x	x				x	x	
			LCLB2.2.2	CCEC	Recoñece e expresa o tema e a intención comunicativa de textos narrativos, descritivos, instrutivos...	70%		70	10		10		10%	x	x	x	x		x	x	
	B 2.3	B2.3	LCLB2.3.1	CCL	Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	70%		70	10		10		10	x	x					x	x
			LCLB2.3.2	CCL	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	70%		70			20		10	x	x					x	
			LCLB2.3.3	CSC	Respecta as opinións das demais persoas.	100%							100	x						x	x
	B 2.4	B 2.4	LCLB2.4.1	CD	Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos...	60%				70		20		10	x	x				x	
	B 2.5	B 2.5	LCLB2.5.1	CAA	Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas e estrutura) ou a forma...	70%				40	40	10		10	x	x				x	x
			LCLB2.5.2	CCL	Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que se deducen da avaliación da...	70%		70			20		20	x	x					x	x
	B 2.6	B 2.6	LCLB2.6.1	CCL	Escribe textos argumentativos con diferente organización secuencial, incorporando diversos tipos ...	70%		70			20		10	x	x					x	
	B 2.7		LCLB2.6.2	CCL	Utiliza variados organizadores textuais nas exposicións e nas argumentacións	80%		70		20		10		x	x	x	x			x	
			LCLB2.6.3	CCA	Resume textos xeneralizando termos que teñen trazos en común, globalizando a información...	80%		70		20		10		x	x					x	
	B 2.8	B 2.7	LCLB2.7.1	CMCCT	Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento que é capaz de organizar o seu pensamento.	70%		70		10		10		10	x	x				x	x
			LCLB2.7.2	CCL	Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión.	70%		70		20		10			x	x				x	
		LCLB2.7.3	CCEC	Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a escritura.	70%					20		80	x	x					x	x	
		LCLB2.7.4	CD, CSC	Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	70%				40	40	10		10	x	x	x	x		x	x	

5.5.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade en 4º ESO

1ª Aval

Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Comp. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mín cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR																					
	B 1.1	B 1.1	LCLB1.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos orais propios dos ámbitos persoal, educativo e laboral, identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante.	60%			50			20		30	X	X	X		X	X	
			LCLB1.1.1	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%			50			20		30	X	X	X		X	X	
			LCLB1.1.1	CCL	Retén información relevante e extrae informacións concretas.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	
			LCLB1.1.1	CSC	Distingue entre información e opinión en mensaxes dos medios de comunicación, e entre información e persuasión en mensaxes publicitarias orais, identificando as estratexias de enfatización e expansión.	70%			50			20		30	X	X	X	X	X	X	
			LCLB1.1.1	CCL	Segue e interpreta intrucións orais.	60%						30		70	X	X				X	
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.1	CCL	Comprende o sentido global de textos orais de intención narrativa, descritiva, instrutiva, expositiva e argumentativa, identificando a estrutura e a información relevante, determinando o tema e e recoñecendo a intención comunicativa do/da falante.	70%		40	20			20		20	X	X	X		X	X	
			LCLB1.2.2	CCL	Anticipa ideas e infire datos do emisor e do contido do texto, analizando fontes de procedencia non verbal.	60%			50			20		30	X	X	X		X	X	
			LCLB1.2.3	CAA	Retén información relevante e extrae informacións concretas.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	
			LCLB1.2.5	CD	Utiliza progresivamente os instrumentos adecuados para localizar o significado de palabras ou enunciados descoñecidos (demanda axuda, busca en dicionarios, lembra o contexto en que aparece, etc).	60%				40	20	20		20	X	X	X	X	X	X	
			LCLB1.2.6	CAA	Resume textos narrativos, descritivos, expositivos, argumentativos de forma clara, recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lxicamente e semanticamente.	80%		40	20			20		20	X	X			X	X	
	B1.3	B1.3	LCLB1.3.1	CSC	Escoita, observa e interpreta o sentido global de debates, coloquios e conversas espontáneas identificando a información relevante, determinando o tema e recoñecendo a intención comunicativa e a postura de cada participante, así como as diferenzas formais e de contido que regulan os intercambios comunicativos formais e os espontáneos.	60%			70			10		20	X	X	X		X	X	X
			LCLB1.3.2	CCL	Recoñece e explica as características da linguaxe conversacional (cooperación, espontaneidade, economía e subxectividade) nas conversas espontáneas.	60%		40	20			20		20	X	X	X		X	X	
			LCLB1.3.3	CCL	Observa e analiza as intervencións particulares de cada participante nun debate, coloquio ou conversa espontánea tendo en conta o ton empregado, a linguaxe que utiliza, o contido e o grao de respecto cara ás opinións das demais persoas.	60%		40	20			20		20	X	X	X		X	X	X
			LCLB1.3.5	CSC	Recoñece e asume as regras de interacción, intervención e cortesía que regulan os debates e calquera intercambio comunicativo oral.	60%			70		10			20	X	X			X	X	X
	B1.4	B1.4	LCLB1.4.1	CCL	Coñece o proceso de produción de discursos orais e valora a claridade expositiva, a adecuación, a coherencia do discurso e a cohesión dos contidos.	70%		60	20					20	X	X				X	
			LCLB1.4.2	CD	Recoñece a importancia dos aspectos prosódicos (entoación, pausas, ton, timbre, volume, etc.), a ollada, a colocación, a linguaxe corporal, a xestión de tempos e o emprego de axudas audiovisuais en calquera tipo de discurso.	60%			70					30	X	X	X			X	X
			LCLB1.4.3	CAA	Recoñece os erros da produción oral propia e allea a partir da práctica habitual da avaliación e autoavaliación, e propón solucións para melloralas.	70%			50			20		30	X	X			X	X	X
	B1.5	B1.5	LCLB1.5.1	CCL	Utiliza e valora a lingua como medio para adquirir, procesar e transmitir novos coñecementos, ideas e sentimentos, para expresar ideas e sentimentos, e para regular a conduta.	80%		20	30			20		30	X	X	X	X	X	X	X
	B1.6	B1.6	LCLB1.6.1	CD	Realiza presentacións orais de forma individual ou en grupo, planificando o proceso de oralidade, organizando o contido, consultando fontes de información diversas, xestionando o tempo e transmitindo a información de xeito coherente, aproveitando vídeos, gravacións ou outros soportes dixitais.	80%							100		X	X	X	X	X	X	
			LCLB1.6.3	CCL	Incorpora progresivamente palabras propias do nivel formal da lingua nas súas prácticas orais.	70%			50					50	X	X			X	X	
			LCLB1.6.4	CCL	Pronuncia con corrección e claridade, modulando e adaptando a súa mensaxe á finalidade da práctica oral.	60%			70					30	X	X					
			LCLB1.6.5	CAA	Resume oralmente exposicións, argumentacións, intervencións públicas, etc., recollendo as ideas principais e integrando a información en oracións que se relacionen lxicamente e semanticamente.	70%				70		10		20	X	X			X	X	
	B1.7	B1.7	LCLB1.7.1	CCL	Coñece, valora e aplica as normas que rexen a cortesía na comunicación oral.	60%			70					30	X	X			X	X	X

COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR																						
2	B2.1 B2.2 B 2.3	B2.1	LCLB2.1.1	CCL	Comprende textos de diversa índole pondo en práctica diferentes estratexias de lectura e autoavaliación da súa propia comprensión en función do obxectivo e o tipo de texto, actualizando coñecementos previos, traballando os erros de comprensión e construíndo o significado global do texto.	80%		70				10		20	X	X			X	X	X	
			LCLB2.1.2	CCL	Localiza, relaciona e secuencia as informacións explícitas dos textos.	70%		70				10		20	X	X			X	X		
			LCLB2.1.3	CMCC T	Infire a información relevante dos textos, identificando a idea principal e as secundarias, e establecendo relacións entre elas.	80%		70				10		20	X	X			X	X	X	
			LCLB2.1.6	CCL	Comprende o significado de palabras propias do nivel culto da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñecendo a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse con exactitude e precisión.	70%		70				10		20	X	X			X	X		
		B2.2	LCLB2.2.1	CCL	Recoñece e expresa o tema, as ideas principais, a estrutura e a intención comunicativa de textos escritos propios do ámbito persoal, educativo social e laboral, e de relacións con organizacións, identificando a tipoloxía textual seleccionada (narración, exposición, etc.), a organización do contido e o formato utilizado.	80%		70		10		10		10	X	X			X	X		
			LCLB2.2.2	CSC	Identifica os trazos diferenciais dos xéneros xornalísticos informativos e de opinión (noticias, reportaxes, editoriais, artigos e columnas, cartas á dirección, comentarios e crítica).	70%		70	10			10		10	X	X	X		X	X	X	
			LCLB2.2.3	CCL	Comprende e explica os elementos verbais en on verbal, e a intención comunicativa dun texto publicitario procedente dos medios de comunicación.	70%		70	10			10		10	X	X	X	X	X	X		
			LCLB2.2.5	CCL	Interpreta o sentido de palabras, expresións, frases ou pequenos fragmentos extraídos dun texto en función do seu sentido global.	80%		70				20		10	X	X			X	X		
			LCLB2.2.6	CCA CMCC T	Interpreta, explica e deduce a información dada en esquemas, mapas conceptuais, diagramas, gráficas, fotografías, etc.	70%		70				20		10	X	X	X	X	X	X		
		B 2.4	B 2.3	LCLB2.3.1	CCL	Identifica e expresa as posturas de acordo e desacordo sobre aspectos parciais ou globais dun texto.	70%		70				20		10	X	X			X	X	X
			LCLB2.3.2	CAA CCL	Elabora a súa propia interpretación sobre o significado dun texto.	70%		70				20		10	X	X			X	X		
			LCLB2.3.3	CSC	Respecta as opinións das demais persoas.	100%		20		30			50	X	X				X	X		
	B 2.5	B 2.4	LCLB2.4.1	CCL	Utiliza de forma autónoma diversas fontes de información, e integra os coñecementos adquiridos nos seus discursos orais ou escritos.	70%		60	10	10		10		10	X	X			X	X	X	
			LCLB2.4.2	CCL CD	Coñece e manexa habitualmente dicionarios impresos ou en versión dixital, dicionarios de dúbida e irregularidades da lingua, etc.	60%				60	20	10		10	X	X	X	X	X	X		
			LCLB2.4.3	CCL CCA	Coñece o funcionamento de bibliotecas (escolares, locais, etc.) e de bibliotecas dixitais, e é capaz de solicitar autonomamente libros, vídeos, etc.	60%				60	20	10		10	X	X			X	X		
	B 2.6 B 2.7	B 2.5	LCLB2.5.1	CCL	Aplica técnicas diversas para planificar os seus escritos (esquemas, árbores, mapas conceptuais etc.)	90%		50		10	10	20		10	X	X			X			
			LCLB2.5.2	CCL CCA	Redacta borradores de escritura.	60%				50	20	20		10	X	X	X	X	X			
			LCLB2.5.3	CCL	Escribe textos en diferentes soportes usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesionadas, e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	70%		70		10		10		10	X	X			X	X		
			LCLB2.5.4	CCL CAA	Revisa o texto en varias fases para aclarar problemas co contido (ideas, estrutura, etc.) ou coa forma (puntuación, ortografía, gramática e presentación).	80%		70		10		10		10	X	X			X	X		
	B 2.8	B 2.6	LCLB2.6.1	CCL	Redacta con claridade e corrección textos propios dos ámbitos persoal, educativo, social e laboral.	80%		60		20		10		10	X	X			X	X		
		LCLB2.6.2	CCL	Redacta con claridade e corrección textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, argumentativos, adecuándose aos trazos propios da tipoloxía textual seleccionada.	80%		70				20		10	X	X			X	X			
		LCLB2.6.3	CCL	Utiliza variados organizadores textuais nos seus escritos.	80%		70				20		10	X	X			X	X			
		LCLB2.6.4	CAA	Resume o contido de calquera tipo de texto, recollendo as ideas principais con coherencia e cohesión e espresándoas cun estilo propio, evitando reproducir literalmente as palabras do texto.	80%		70				20		10	X	X			X	X	X		
		LCLB2.6.5	CAA	Realiza esquemas e mapas conceptuais que estruturen o contido dos textos traballados.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X			
		LCLB2.6.6	CCL	Explica por escrito o significado dos elementos visuais que poidan aparecer nos textos (gráficas, imaxes, etc.	60%		60				20		20	X	X	X	X	X	X			
B 2.9	B 2.7	LCLB2.7.1	CCL	Produce textos diversos recoñecendo na escritura o instrumento capaz de organizar o seu pensamento.	80%		70				20		10	X	X			X	X			
		LCLB2.7.2	CCL	Utiliza nos seus escritos palabras propias do nivel formal da lingua que incorpora ao seu repertorio léxico, e recoñece a importancia de enriquecer o seu vocabulario para expresarse oralmente e por escrito con exactitude e precisión.	80%		70				10		20	X	X			X	X	X		
		LCLB2.7.3	CCEC	Valora e incorpora progresivamente unha actitude creativa ante a lectura e a escritura.	90%		30	30	20		10		10	X	X			X	X	X		
		LCLB2.7.4	CD	Coñece e utiliza ferramentas das tecnoloxías da información e da comunicación, participando, intercambiando opinións, comentando e valorando escritos alleos, ou escribindo e dando a coñecer os seus propios.	80%			30	20		10		30	X	X	X	X	X	X	X		

COÑECEMENTO DA LINGUA																					
3	B 3.1	B 3.1	LCLB3.1.1	CCL	Explica os valores expresivos que adquiren algúns adxectivos, determinantes e pronomes en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	80%		70				20		10	X	X			X	X	X
	B 3.2	B 3.2	LCLB3.2.1	CCL	Recoñece e explica os valores expresivos que adquiren as formas verbais en relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	80%		70				20		10	X	X			X	X	X
	B 3.4	B 3.4	LCLB3.4.1	CCL	Explica todos os valores expresivos das palabras que gardan relación coa intención comunicativa do texto onde aparecen.	70%		70				20		10	X	X			X	X	X
			LCLB3.4.2	CCL	Explica con precisión o significado de palabras e usa a acepción adecuada en relación ao contexto en que aparecen.	70%		70				20		10	X	X			X	X	X
	B 3.5	B 3.5	LCLB3.5.1	CD	Utiliza os dicionarios e outras fontes de consulta en papel e formato dixital, resolve eficazmente as súas dúbidas sobre o uso correcto da lingua e progresa na aprendizaxe autónoma.	60%			50	20		20		10	X	X	X	X	X	X	
	B 3.6	B 3.6	LCBL3.6.2	CMMCT	Recoñece a palabra nuclear que organiza sintáctica e semanticamente un enunciado, así como os elementos que se agrupan arredor dela.	80%		70				20		10	X	X			X		
	B 3.7	B 3.7	LCBL3.7.1	CCL	Revisa os seus discursos orais e escritos aplicando correctamente as normas ortográficas e gramaticais, recoñecendo o seu valor social para obter unha comunicación eficiente.	90%		70				20		10	X	X			X	X	X
	B 3.8	B 3.8	LCLB3.8.1	CCL	Identifica e explica as estruturas dos xéneros textuais, con especial atención ás expositivas e argumentativas, e utilízalas nas propias producións orais e escritas.	80%		30	30	10		10		20	X	X			X	X	
			LCLB3.8.2	CSC CCL	Coñece os elementos da situación comunicativa que determinan os usos lingüísticos (tema, propósito, destinatario, xénero textual, etc.).	70%		70				20		10	X	X			X		
	B 3.9	B 3.9	LCLB3.9.1	CCL	Recoñece e utiliza a substitución léxica como un procedemento de cohesión textual.	90%		70				20		10	X	X			X		
			LCLB3.9.2	CCL	Identifica, explica e usa distintos tipos de conectores de causa, consecuencia, condición e hipótese, así como os mecanismos gramaticais e léxicos de referencia interna que proporcionan coherencia a un texto.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	
	B 3.11	B3.11	LCLB3.11.1	CCL CAA	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	80%				60		20		20	X	X	X	X	X	X	X
B 3.12	B3.12	LCLB3.12.1	CCA	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	X	

EDUCACIÓN LITERARIA																						
4	B 4.1	B 4.1	LCLB4.1.1	CCL	Le e comprende cun grao crecente de interese e autonomía obras literarias próximas aos seus gustos e ás súas afeccións.	70%		70	10			10		10	X	X			X	X	X	
			LCLB4.1.2	CCEC	Valora algunha das obras de lectura libre, resumindo o contido, explicando os aspectos que máis chamaron a súa atención e o que a lectura lle achegou como experiencia persoal.	70%		70	10			10		10	X	X			X	X	X	
			LCLB4.1.3	CSC	Desenvolve progresivamente o seu propio criterio perseguindo como única finalidade o pracer pola lectura.	60%						20		80	X	X	X		X	X	X	
	B 4.2	B 4.2		LCLB4.2.1	CCL	Desenvolve progresivamente a súa capacidade de reflexión observando, analizando e explicando a relación existente entre manifestacións artísticas de todas as épocas (música, pintura, cine, etc.).	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	X
				LCLB4.2.2	CCEC	Recoñece e comenta o mantemento ou a evolución de personaxes-tipo, temas e formas ao longo dos diversos períodos histórico-literarios, ata a actualidade.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	X
				LCLB4.2.3	CSC	Compara textos literarios e pezas dos medios de comunicación que respondan a un mesmo tópico, observando, analizando e explicando os puntos de vista segundo o medio, a época ou a cultura, e valorando e criticando o que le ou ve.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	X
				LCLB4.3.1	CCL	Fala na clase dos libros e comparte as súas impresións cos/coas compañeiros/as.	60%						20		80	X	X			X	X	X
	B 4.3	B 4.3		LCLB4.3.2	CSC CSIEE	Traballa en equipo determinados aspectos das lecturas propostas ou seleccionadas polos alumnos, investigando e experimentando de forma progresivamente autónoma.	40%				30	30	20		20	X	X			X	X	X
				LCLB4.3.3	CCL	Le en voz alta, modulando e adecuando a voz, apoiándose en elementos da comunicación non verbal e potenciando a expresividade verbal.	60%			60					40	X	X			X	X	X
				LCLB4.3.4	CCEC	Dramatiza fragmentos literarios breves desenvolvendo progresivamente a expresión corporal como manifestación de sentimentos e emocións, respectando as producións das demais persoas.	60%			60					40	X	X			X	X	X
	B4.2	B4.4	LCLB4.4.1	CCL	Le e comprende unha selección de textos literarios representativos da literatura desde o século XVIII aos nosos días, identificando o tema, resumindo o seu contido e interpretando a linguaxe literaria.	80%		70				20		10	X	X			X	X	X	
			LCLB4.4.2	CAA	Expresa a relación entre o contido da obra, a intención do/da autor/a e o contexto, e o mantemento de temas e formas, emitindo xuízos persoais razoados.	70%		40				40		30	X	X			X	X	X	
	B 4.3	B 4.5	LCLB4.5.1	CCL	Redacta textos persoais de intención literaria a partir de modelos dados seguindo as convencións do xénero, con intención lúdica e creativa.	60%		40				40		30	X	X			X	X		

		LCLB4.5.2	CAA	Desenvolve o gusto pola escritura como instrumento de comunicación capaz de analizar e regular os seus propios sentimentos.	60%						20		80	X	X	X	X	X	X	X
B 4.4	B 4.6	LCLB4.6.1	CCL CD	Consulta e cita adecuadamente varias fontes de información para desenvolver por escrito, con rigor, claridade e coherencia, un tema relacionado co currículo de Literatura.	70%		40		20	20	20			X	X			X	X	X
		LCLB4.6.2	CCL CSIEE	Achega nos seus traballos escritos ou orais conclusións e puntos de vista persoais e críticos sobre as obras literarias, expresándose con rigor, claridade e coherencia.	70%				50	50				X	X			X	X	X
		LCLB4.6.3	CD	Utiliza recursos variados das tecnoloxías da información e da comunicación para a realización dos seus traballos educativos.	60%				50	50				X	X			X	X	X

2ª Aval	Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro	Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación	Temas transversais
---------	---	---	--------------------

Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identif. Estándar	Comp. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mín cons.	Peso Cualif.	Instrumentos						Temas transversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen																				
1	B1.1	B1.1	LCLB1.1.4	CCL	Distingue as partes en que se estruturan as mensaxes orais e a relación entre discurso e contexto.	70%		30		30				30	X	X	X			X
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.4	CAA CCL	Interpreta e valora aspectos concretos do contido de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, e argumentativos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.	70%		70			20		10	X	X	X		X	X	X
	B1.6	B1.6	LCLB1.6.2	CD	Realiza intervencións non planificadas, dentro da aula, analizando e comparando as similitudes e as diferenzas entre discursos formais e espontáneos	60%							100	X	X			X	X	X
			LCLB1.6.6	CCL	Aplica os coñecementos gramaticais á avaliación e á mellora da expresión oral, recoñecendo en exposicións orais propias ou alleas as dificultades expresivas (incoherencias, repeticións, ambigüidades, impropiedades léxicas, pobreza e repetición de conectores etc.).	80%		50					50	X	X			X	X	X
	B1.7	B1.7	LCLB1.7.3	CSC	Participa activamente nos debates escolares, respectando as regras de intervención, interacción e cortesía que os regulan, utilizando unha linguaxe non discriminatoria.	60%		70					30	X	X			X	X	X
COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen																				
2	B2.1	B2.1	LCLB2.1.4	CCL	Constrúe o significado global dun texto ou de frases do texto demostrando unha comprensión plena e detallada deste.	80%		70			10		20	X	X	X	X	X	X	X
	B2.2 B2.3		LCBL2.1.5	CCL	Fai conexións entre un texto e o seu contexto, integrándoo e avaliándoo criticamente, e realizando hipóteses sobre el.	80%		70			10		20	X	X	X	X	X	X	X

COÑECEMENTO DA LINGUA - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen																				
3	B 3.3	B 3.3	LCLB3.3.1	CCL	Recoñece os procedementos para a formación de palabras novas e explica o valor significativo dos prefixos e dos sufixos.	80%		70				20	10	X	X			X	X	X
			LCLB3.3.2	CCL	Forma substantivos, adxectivos, verbos e adverbios a partir doutras categorías gramaticais, utilizando diversos procedementos lingüísticos.	80%			X	X					X	X	X			
			LCLB3.3.3	CAA	Coñece o significado dos principais prefixos e sufixos de orixe grecolatina e utilízalos para deducir o significado de palabras descoñecidas.	80%			X	X					X	X				
	B 3.6	B 3.6	LCBL3.6.1	CCL	Transforma e amplía oracións simples en oracións compostas, usando conectores e outros procedementos de substitución para evitar repeticións.	70%			X	X					X	X				
	B 3.8	B 3.8	LCLB3.8.3	CCL	Describe os trazos lingüísticos máis sobresaíntes de textos expositivos e argumentativos, relacionándoos coa intención comunicativa e o contexto no que se producen.	80%			X	X	X			X	X	X	X			
		LCLB3.8.4	CCL	Recoñece nun texto os procedementos lingüísticos para a expresión da subxectividade, e utilízalos nas producións propias.	80%		X	X	X	X	X	X	X							

EDUCACIÓN LITERARIA – Os estándares valorables son os mesmos nas tres avaliacións (aparecen recollidos en negra no cadro referido á primeira delas)

3ª Aval					Estándares de aprendizaxe avaliáveis /Indicadores de logro	Grado min cons.	Peso Cualif.	Instrumentos						Temas transversais							
Tema	Identif. cont.	Identif. criter.	Identific Estándar	Comp. clave	Estándares de aprendizaxe			Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	a
COMUNICACIÓN ORAL: ESCOITAR E FALAR - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen																					
1	B1.1	B1.1	LCLB1.1.4	CCL	Distingue as partes en que se estruturan as mensaxes orais e a relación entre discurso e contexto.	70%		30		40				30	X	X	X				X
	B1.2	B1.2	LCLB1.2.4	CAA CCL	Interpreta e valora aspectos concretos do contido de textos narrativos, descritivos, instrutivos, expositivos, e argumentativos, emitindo xuízos razoados e relacionándoos con conceptos persoais, para xustificar un punto de vista particular.	70%		70				20		10	X	X	X			X	X
	B1.3	B1.3	LCLB1.3.4	CCL	Identifica o propósito, a tese e os argumentos das persoas participantes en debates, faladoiros e entrevistas procedentes dos medios de comunicación audiovisual, valorando de forma crítica aspectos concretos da súa forma e do seu contido.	60%				70		10		20	X	X	X	X	X	X	X
	B1.7	B1.7	LCLB1.7.2	CCL	Analiza criticamente debates e faladoiros procedentes dos medios de comunicación, recoñecendo neles a validez dos argumentos e valorando criticamente a súa forma e o seu contido.	70%				70				30	X	X				X	X
	B 1.8	B 1.8	LCLB1.8.1	CCEC	Dramatiza e improvisa situacións reais ou imaxinarias de comunicación.	60%								100	X	X				X	X
COMUNICACIÓN ESCRITA: LER E ESCRIBIR - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen																					
2	B 2.6	B2.5	LCLB2.5.5	CAA	Avalía, usando guías, a súa propia produción escrita e a dos/das seus/súas compañeiro/as.	60%		70				10		20	X	X			X	X	
	B 2.7		LCBL2.5.6	CCL	Reescribe textos propios e alleos aplicando as propostas de mellora que de deducen da avaliación da produción escrita.	80%		70				10		20	X	X			X	X	

COÑECEMENTO DA LINGUA - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, os engadidos na 2ª avaliación, e a maiores incorpóranse os que seguen																					
3	B 3.6	B 3.6	LCBL3.6.3	CCL	Recoñece a equivalencia semántica e funcional entre o adxectivo, o substantivo e algúns adverbios con oracións de relativo, substantivas e adverbiais respectivamente, transformando e ampliando adxectivos, substantivos e adverbios en oracións subordinadas e inseríndoas como constituíntes doutra oración.	70%		70				10		20	X	X			X	X	
			LCLB3.6.4	CCL	Utiliza de forma autónoma textos da vida cotiá para a observación, reflexión e explicación sintáctica.	80%		70				10		20	X	X			X	X	
	B 3.10	B3.10	LCLB3.10.1	CCL	Recoñece os rexistros lingüísticos en textos orais ou escritos en función da intención comunicativa e do seu uso social.	80%		70				10		20	X	X			X	X	
			LCLB3.10.2	CSC	Valora a importancia de utilizar o rexistro adecuado a cada situación comunicativa, e aplica nos seus discursos orais e escritos.	70%			40	40				20	X	X	X	X	X	X	X

EDUCACIÓN LITERARIA – Os estándares valorables son os mesmos nas tres avaliacións (aparecen recollidos en negra no cadro referido á primeira delas)

LENGUA COMPETENCIAS

CCL	Comunicación lingüística
CMCCT	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia a tecnoloxía
CD	Competencia dixital
CAA	Competencia aprender a aprender
CSC	Competencias sociais e cívicas
CSIEE	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC	Conciencia e expresións culturais

LENGUA TRANSVERSAIS

CL	Comprensión lectora
EOE	Expresión oral e escrita
CA	Comunicación audiovisual
TIC	Tecnoloxías da información e comunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educación cívica
PV	Prevención da violencia

5.6.a. Contidos, criterios de avaliación, estándares e competencias clave en 1º BAC

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato				
1ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ g ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Comunicación oral non espontánea no ámbito educativo: o seu proceso e a situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Expor oralmente un tema especializado con rigor e claridade, documentándose en fontes diversas, organizando a información mediante esquemas, seguindo unha orde preestablecida e utilizando as técnicas de exposición oral e as tecnoloxías da información e da comunicación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar . 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ d ▪ e ▪ g 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Textos expositivos e argumentativos orais. ▪ B1.3. Xéneros textuais orais propios do ámbito educativo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Sintetizar por escrito o contido de textos orais de carácter expositivo e argumentativo sobre temas especializados, conferencias, clases, charlas, videoconferencias, etc., discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a escoita activa como un medio de adquisición de coñecementos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA

Lingua Castelá e Literatura I. 1º de bacharelato				
1ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
d e g	B1.4. Comprensión e produción de textos orais procedentes dos medios de comunicación social. Recursos.	B1.3. Extraer información de textos orais e audiovisuais dos medios de comunicación, recoñecendo a intención comunicativa, o tema e a estrutura do contido, identificando os trazos propios do xénero xornalístico e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.	CSC
			LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	CSC
d e	B3.1. Substantivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.2. Adxectivo: caracterización morfolóxica, sintáctica e semántica. B3.3. Verbo: flexión verbal; perífrase verbal. B3.4. Pronome: tipoloxía e valores gramaticais. B3.5. Determinantes: tipoloxía e usos. B3.6. Recoñecemento das diferenzas entre pronomes e determinantes. Relacións gramaticais. B3.7. Adverbio: tipoloxía e valores gramaticais. B3.8. Preposicións, conxuncións e interxeccións:	B3.1. Aplicar sistematicamente os coñecementos sobre as categorías gramaticais na realización, autoavaliación e mellora dos textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.	CCL
			LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.	CCL
d i	B4.1. Estudo das obras máis representativas da literatura española da Idade Media, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española da Idade Media a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas da Idade Media.	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras completas significativas da Idade Media, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero. B4.3. Desenvolvemento da autonomía de lectura	B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas da Idade Media, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, movemento e xénero.	LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.	CAA
			LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.	CCEC
d h i m	B4.3. Desenvolvemento da autonomía lectora e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. B4.4. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas da Idade Media, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas da Idade Media detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas da Idade Media.	CCEC
			LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	CCEC

Lingua Castelá e Literatura 1º de BAC				
2ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Critérios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
b h	B2.1. A comunicación escrita no ámbito educativo. B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo.	B2.1. Desenvolver por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, empregando distintas estruturas expositivas (comparación, problema-solución, enumeración, causa-consecuencia, ordenación cronolóxica, etc.) e utilizando os recursos expresivos adecuados ás condicións da situación comunicativa.	LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.	CCL
			LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retroucos e palabras comodín.	CSC
			LCL1B2.1.3. Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.	CAA
e g h	B2.2. Comprensión, produción e organización de textos expositivos escritos do ámbito educativo.	B2.2. Sintetizar o contido de textos expositivos e argumentativos de tema especializado, discriminando a información relevante e accesoria, e utilizando a lectura como un medio de adquisición de coñecementos.	LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.	CCL
			LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.	CMCCT
			LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).	
e g h l	B2.3. Comprensión, produción e organización de textos escritos procedentes dos medios de comunicación social: xéneros informativos, e de opinión e publicidade.	B2.3. Ler, comprender e interpretar textos xornalísticos e publicitarios de carácter informativo e de opinión, recoñecendo a intención comunicativa, identificando os trazos propios do xénero e os recursos verbais e non verbais utilizados, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.	CCL
			LCL1B2.3.2. Interpreta diversos anuncios impresos identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias.	CSC
b e g h	B2.4. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	B2.4. Realizar traballos de investigación sobre temas do currículo ou da actualidade social, científica ou cultural, planificando a súa realización, obtendo a información de fontes diversas e utilizando as tecnoloxías da información e da comunicación para a súa realización, a súa avaliación e a súa mellora.	LCL1B2.4.1. Realiza traballos de investigación planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, organizando a información en función dunha orde predefinida, revisando o proceso de escritura para mellorar o produto final e chegando a conclusións persoais.	CAA

Lingua Castelá e Literatura 1º de BAC				
2ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
			LCL1B2.4.2. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas e avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.	CD
			LCL1B2.4.3. Respecta as normas de presentación de traballos escritos (organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina e bibliografía).	CCL
			LCL1B2.4.4. Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para a realización, a avaliación e a mellora de textos escritos propios e alleos.	CD
b d e	B3.9. Observación, reflexión e explicación das estruturas sintácticas simples e complexas. Conexións lóxicas e semánticas nos textos.	B3.3. Aplicar progresivamente os coñecementos sobre estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora de textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras.	CCL
			LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersoais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen.	CCL
			LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal.	CCL
			LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.	CCL
			LCL1B3.3.5. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	CCL
e	B3.10. Observación, reflexión e explicación das formas de organización textual.	B3.4. Recoñecer os trazos propios das tipoloxías textuais identificando a súa estrutura e os trazos lingüísticos máis importantes en relación coa intención comunicativa.	LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.	CCEC
			LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.	CCL
d e	B3.11. Recoñecemento e explicación das propiedades textuais. Os seus procedementos. Modalidade.	B3.5. Aplicar os coñecementos adquiridos para a elaboración de discursos orais ou escritos con adecuada coherencia e cohesión.	LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.	CCL

Lingua Castelá e Literatura 1º de BAC		2ª AVALIACIÓN		
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
			LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.	CCL
			LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto.	CSC
b e g	B3.12. Procedementos para a obtención, o tratamento e a avaliación da información procedente de fontes impresas e dixitais. Educación para o uso, o tratamento e a produción de información.	B3.6. Coñecer e manexar fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e avanzar na aprendizaxe autónoma.	LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma.	CD
d i	B4.1. Estudo das obras máis representativas da literatura española dos Séculos de Ouro, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española dos Séculos de Ouro a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas dos Séculos de Ouro.	CCEC
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras completas significativas dos Séculos de Ouro, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas. B4.3. Desenvolvemento da autonomía de lectura e apreciación pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas.	B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas dos Séculos de Ouro, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a. LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.	CAA CCEC
d h i m	B4.3. Desenvolvemento da autonomía lectora e apreciación pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. B4.4. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas dos Séculos de Ouro, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas dos Séculos de Ouro, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas dos Séculos de Ouro.	CCEC
			LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	CCEC
d g h	B4.5. Planificación e elaboración de traballos educativos escritos ou presentacións sobre a literatura dos Séculos de Ouro, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor. B4.6. Composición de textos escritos con intención literaria e conciencia de estilo.	B4.4. Planificar e elaborar textos de intención literaria, traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos Séculos de Ouro, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor.	LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos Séculos de Ouro.	CSIEE
			LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.	CD
			LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.	CCL

Lingua Castelá e Literatura 1º de BAC				
3ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
e h n	B3.13. Coñecemento e explicación da pluralidade lingüística de España. As súas orixes históricas.	B3.7. Coñecer a orixe e a evolución das linguas de España e as súas principais variedades dialectais, recoñecendo e explicando os seus trazos característicos en manifestacións orais e escritas, e valorando a diversidade lingüística como parte do patrimonio cultural do noso país.	LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.	CSC
a c d e	B3.14. Recoñecemento e explicación das variedades funcionais da lingua.	B3.8. Recoñecer os usos sociais e funcionais da lingua, amosando interese por ampliar o seu propio repertorio verbal e evitar os prexuízos e estereotipos lingüísticos.	LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.	CCL
			LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración pexorativa cara ás persoas usuarias da lingua.	CSC
i l	B3.15. Participación en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	B3.9. Participar en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, etc.) nos que se utilicen varias linguas, tanto curriculares como outras presentes no centro, e relacionados cos elementos transversais, evitando estereotipos lingüísticos ou culturais.	LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	CCL CAA
g h	B3.16. Identificación e progresiva utilización dos coñecementos sobre as linguas para desenvolver unha competencia comunicativa integrada.	B3.10. Reflexionar sobre o sistema e as normas de uso das linguas, mediante a comparación e a transformación de textos, enunciados e palabras, e utilizar estes coñecementos para solucionar problemas de comprensión e para a produción de textos.	LCL1B3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	CAA
d i	B4.1. Estudo das obras máis representativas da literatura española dos séculos XVIII e XIX, a través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	B4.1. Realizar o estudo das obras máis representativas da literatura española dos séculos XVIII e XIX través da lectura e a análise de fragmentos e obras significativas.	LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas dos séculos XVIII e XIX.	CCEC

Lingua Castelá e Literatura 1º de BAC				
3ª AVALIACIÓN				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de Aprendizaxe	Competencias clave
d h i c	B4.2. Análise de fragmentos ou obras completas significativas dos séculos XVIII e XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autora, e constatando a evolución histórica de temas e formas. B4.3. Desenvolvemento da autonomía de lectura e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas.	B4.2. Ler e analizar fragmentos ou obras completas significativas dos séculos XVIII e XIX, identificando as súas características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento, o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a, e constatando a evolución histórica de temas e formas.	LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.	CAA
			LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.	CCEC
d h i m	B4.3. Desenvolvemento da autonomía lectora e aprecio pola literatura como fonte de pracer e de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas. B4.4. Interpretación crítica de fragmentos ou obras significativas dos séculos XVIII e XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural. Reflexión e superación de estereotipos de xénero, clase, crenzas, etc.	B4.3. Interpretar criticamente fragmentos ou obras significativas dos séculos XVIII e XIX, detectando as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas dos séculos XVIII e XIX.	CCEC
			LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	CCEC
d g h	B4.5. Planificación e elaboración de traballos educativo escritos ou presentacións sobre a literatura dos séculos XVIII e XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor. B4.6. Composición de textos escritos con intención literaria e conciencia de estilo.	B4.4. Planificar e elaborar textos de intención literaria, traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos séculos XVIII e XIX, obtendo a información de fontes diversas e achegando un xuízo crítico persoal e argumentado con rigor.	LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos séculos XVIII e XIX.	CSIEE
			LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas.	CD
			LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.	CCL

5.6.b. Estándares de aprendizaxe, grao mínimo de consecución, instrumentos de avaliación e temas transversais en 1ºBAC.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA-1º BAC														
1ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadem	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
LCL1B1.1.1. Realiza exposicións orais sobre temas especializados, consultando fontes de información diversa, utilizando as tecnoloxías da información e seguindo unha orde.			80%		15%		5%		X		X			
LCL1B1.1.2. Exprésase oralmente con fluidez, coa entoación, o ton, timbre e a velocidade adecuados ás condicións da situación comunicativa.			80%		15%		5%		X				X	
LCL1B1.1.3. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.) empregando un léxico preciso e especializado e evitando o uso de coloquialismos, retroucos e palabras comodín.			80%		15%		5%		X					
LCL1B1.1.4. Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detecta as dificultades estruturais e expresivas, e diseña estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.			80%		15%		5%	X	X			X		
LCL1B1.2.1. Sintetiza por escrito textos orais de carácter expositivo, de temas especializados e propios do ámbito educativo, discriminando a información relevante.				80%	15%		5%		X					
LCL1B1.2.2. Recoñece as formas de organización do contido nunha exposición oral sobre un tema especializado propio do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, analiza os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa.				80%	15%		5%	X						
LCL1B1.2.3. Escoita de xeito activo, toma notas e suscita preguntas coa intención de aclarar ideas que non comprendeu nunha exposición oral.				80%	15%		5%	X						
UNIDADE 2														
LCL1B1.3.1. Recoñece os trazos propios dos principais xéneros informativos e de opinión procedentes dos medios de comunicación social.				80%	15%		5%		X					
LCL1B1.3.2. Analiza os recursos verbais e non verbais utilizados polo emisor dun texto xornalístico oral ou audiovisual, valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.				80%	15%		5%	X		X				
LCL1B3.1.1. Revisa e mellora textos orais e escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando incorreccións de concordancia, réxime verbal, ambigüidades semánticas, etc.				80%	15%		5%		X					
LCL1B3.1.2. Utiliza a terminoloxía gramatical adecuada para a explicación lingüística dos textos.				80%	15%		5%		X					
UNIDADE 3														
LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas desde a Idade Media.				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obrado/da autor/a.				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.				80%	15%		5%	X						
LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas da Idade Media.				80%	15%		5%	X	X			X		
LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.				80%	15%		5%	X					X	

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA-1º BAC														
2ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadem	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
UNIDADE 4														
LCL1B2.1.1. Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical.				80%	15%		5%		X			X		
LCL1B2.1.2. Axusta a súa expresión verbal ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, etc.), empregando un léxico preciso e especializado, e evitando o uso de coloquialismos, retrousos e palabras comodín.			80%		15%		5%		X					
LCL1B2.1.3. Avalia as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.				80%	15%		5%		X					
LCL1B2.2.1. Comprende textos escritos de carácter expositivo de tema especializado, propios do ámbito educativo ou de divulgación científica e cultural, e identifica o tema e a estrutura.				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B2.2.2. Sintetiza textos de carácter expositivo, de tema especializado, propios do ámbito educativo, distinguindo as ideas principais e secundarias.				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B2.2.3. Analiza os recursos verbais e non verbais presentes nun texto expositivo de tema especializado e valóraos en función dos elementos da situación comunicativa (intención comunicativa do/da autor/a, tema e xénero textual).				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B2.3.1. Resume o contido de textos xornalísticos escritos informativos e de opinión, discriminando a información relevante, recoñecendo o tema e a estrutura do texto, e valorando de forma crítica a súa forma e o seu contido.				80%	15%		5%	X	X					
LCL1B2.3.2. Interpreta diversos anuncios impresos identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias.				80%	15%		5%	X						
UNIDADE 5														
LCL1B3.3.1. Recoñece a estrutura sintáctica da oración simple, explicando a relación entre os grupos de palabras.				80%	15%		5%	X						
LCL1B3.3.2. Recoñece as oracións activas, pasivas, impersonais e medias, contrastando as diferenzas entre elas en función da intención comunicativa do texto en que aparecen.				80%	15%		5%	X						
LCL1B3.3.3. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas substantivas en relación co verbo da oración principal.				80%	15%		5%	X						
LCL1B3.3.4. Recoñece e explica o funcionamento das oracións subordinadas de relativo, identificando o antecedente que modifican.				80%	15%		5%	x						
LCL1B3.3.5. Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando				80%	15%		5%		x					

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA-1º BAC														
2ª AVALIACIÓN														
Estándares de aprendizaxe			Instrumentos de avaliación					Temas transversais						
			Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.														
LCL1B3.4.1. Recoñece e explica os trazos estruturais e lingüísticos dos textos narrativos, descritivos, expositivos e argumentativos.				80%	15%		5%	x						
LCL1B3.4.2. Analiza e explica os trazos formais dun texto nos planos morfosintáctico, léxico-semántico e pragmático-textual, relacionando o seu emprego coa intención comunicativa do emisor e o resto de condicións da situación comunicativa.				80%	15%		5%		x					
LCL1B3.5.1. Incorpora os procedementos de cohesión textual na súa propia produción oral e escrita.				80%	15%		5%		X					
LCL1B3.5.2. Identifica, analiza e interpreta as formas gramaticais que fan referencia ao contexto temporal e espacial, e aos participantes na comunicación.				80%	15%		5%		X					
LCL1B3.5.3. Valora os recursos expresivos empregados polo emisor dun texto en función da súa intención comunicativa e do resto dos elementos da situación comunicativa, diferenciando e explicando as marcas de obxectividade e de subxectividade, e os procedementos gramaticais de inclusión do emisor no texto.				80%	15%		5%		X					
LCL1B3.6.1. Coñece e consulta fontes de información impresa ou dixital para resolver dúbidas sobre o uso correcto da lingua e para avanzar na aprendizaxe autónoma.				80%	15%		5%	x			X			
UNIDADE 6														
LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas dos Séculos de Ouro.				80%	15%		5%							
LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.				80%	15%		5%							
LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.				80%	15%		5%							
LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas dos Séculos de Ouro.				80%	15%		5%							
LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.				80%	15%		5%							
LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos Séculos de Ouro. LCL1B2.4.1 LCL1B2.4.3				40%	40%	15%	5%							
LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas. LCL1B2.4.2_LCL1B2.4.4				80%	15%		5%							
LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.				80%		15%	5%							

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA-1º BAC															
3ª AVALIACIÓN															
Estándares de aprendizaxe	Instrumentos de avaliación						Temas transversais								
	Pr.oral	Pr.esc	Tr.indi	Cadern	Observ.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV			
UNIDADE 7															
LCL1B3.7.1. Explica, a partir dun texto, a orixe e a evolución das linguas de España, así como as súas principais variedades dialectais, e valora a diversidade lingüística como parte do noso patrimonio cultural.					80%	15%		5%	x	x				x	
LCL1B3.8.1. Selecciona o léxico e as expresións adecuadas en contextos comunicativos que esixen un uso formal da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.					80%	15%		5%		x			x		
LCL1B3.8.2. Explica, a partir dos textos, a influencia do medio social no uso da lingua, e identifica e rexeita os estereotipos lingüísticos que supoñen unha valoración peyorativa cara ás persoas usuarias da lingua.					80%	15%		5%		x			x		
LCL1B3.10.1. Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra, desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.					80%	15%		5%		x					
UNIDADE 8															
LCL1B4.1.1. Le e analiza fragmentos e obras significativas dos séculos XVIII e XIX.					80%	15%		5%	x	X					
LCL1B4.2.1. Identifica as características temáticas e formais en relación co contexto, o movemento e o xénero ao que pertence e a obra do/da autor/a.					80%	15%		5%	X	x					
LCL1B4.2.2. Compara textos de diferentes épocas e constata a evolución de temas e formas.					80%	15%		5%	x	X					
LCL1B4.3.1. Interpreta criticamente fragmentos ou obras significativas dos séculos XVIII e XIX.					80%	15%		5%		X			x		
LCL1B4.3.2. Detecta as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.					80%	15%		5%		X				x	
LCL1B4.4.1. Planifica a elaboración de traballos de investigación escritos ou presentacións sobre temas, obras ou autores/as da literatura dos séculos XVIII e XIX. LCL1B2.4.1 LCL1B2.4.3				40%	40%	15%		5%		X			X		
LCL1B4.4.2. Obtén a información de fontes diversas. LCL1B2.4.2_LCL1B2.4.4					80%	15%		5%	X						
LCL1B4.4.3. Argumenta con rigor o seu propio xuízo crítico.				40%	40%	15%		5%		X					
LCL1B3.9.1. Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.					80%	15%		5%		X					

5.7.- Relacionar aspectos curriculares para cada unidade en 2º BAC

1ª Aval (I)

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

Tema/UD	Identif. Cont.	Identif. Criter.	Identif. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínim. cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais					
								Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Cla.	Rúb. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar																				
1	B1.1	B1.1	LCL2B1.1.1	CCL	Recoñece as formas de organización do contido nunha argumentación oral, analizando os recursos verbais e non verbais empregados polo emisor, e valorándoos en función dos elementos da situación comunicativa.	50%			40	40				20	X	X	X	X	X	
			LCL2B1.1.2	CCL	Analiza os recursos verbais e non verbais presentes en textos orais argumentativos e expositivos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico profesional e empresarial, relacionando os aspectos formais e expresivos coa intención do emisor, o xénero textual e o resto dos elementos da situación comunicativa.	60%		20	20	40				20		X	X	X	X	
		B1.2	LCL2B1.2.1	CAA	Sintetiza por escrito o contido de textos orais argumentativos e expositivos procedentes o ámbito educativo, xornalístico, profesional e empresarial, discriminando a información relevante.	50%		40		40				20		X	X	X	X	
Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir																				
2	B 2.1 B 2.2	B2.1	LCL2B2.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando a intención comunicativa do emisor e a súa idea principal.	70%		70				30			X	X		X	X	
			LCL2B2.1.2	CAA	Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo, propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, diferenciando as ideas principais e as secundarias.	80%		70		10		10		10	X	X		X	X	X
			LCL2B2.1.3	CCL	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, identificando os tipos de conectores e organizadores da información textual.	80%		70		10		10		10	X	X		X	X	X
			LCL2B2.1.4	CCL	Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á intención comunicativa, organizando os enunciados en secuencias lineais cohesionadas e respectando as normas ortográficas e gramaticas, e revisa a súa produción escrita para melloralas.	80%		70		10		10		10	X	X			X	X
	B2.3	B2.2	LCL2B2.2.1	CCL	Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e gramatical, aplicando os coñecementos gramaticais e pragmáticos, para mellorar a expresión escrita.	80%		70		10		20			X	X		X	X	X
			LCL2B2.2.2	CCL	Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación comunicativa (tema, ámbito discursivo, tipo de destinatario, xénero textual, etc.), empregando os recursos expresivos propios do rexistro formal e evitando o uso de coloquialismos.	80%		70		10		20			X	X	X	X	X	X
			LCL2B2.2.3	CCA	Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as, recoñecendo as dificultades estruturais e expresivas, recorrendo a obras de consulta tanto impresas como dixitais para a súa corrección, e deseñando estratexias para mellorar a súa redacción e avanzar na aprendizaxe autónoma.	70%		50	20	10		10		10	X	X	X	X	X	X
	B 2.1 B 2.2	B2.4	LCL2B2.4.1	CCL	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes nun texto expositivo ou argumentativo procedente dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional ou empresarial, utilizando a terminoloxía gramatical adecuada e pondo de manifesto a súa relación coa intención comunicativa do emisor e cos trazos propios do xénero textual.	70%		70		10		10		10	X	X	X	X	X	X
			LCB2B2.4.2	CCL	Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso reiterado de determinadas estruturas sintácticas, correlación temporal, etc.) e léxico-semánticos (substitución por sinónimos, hipónimos e hiperónimos, reiteracións léxicas, etc.) que proporcionan cohesión aos textos escritos.	80%		70		10	10	10			X	X	X	X	X	X
	LCB2B2.4.3		CCL	Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, a cita encuberta) presentes en textos expositivos e argumentativos, así como a súa función no texto.	70%		50	10	10	10	10		10	X	X	X	X	X	X	

Tema/UD	Identif. Cont.	Identif. Criter.	Identific. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínim. cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais							
								Prob. .esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Cla.	Rúb. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV	
Bloque 3. Coñecemento da lingua																						
3	B 3.1	B 3.1	LCL2B3.1.1	CCL	Explica os procedementos de formación das palabras diferenciando entre raíz e afixos, e explicando o seu significado.	70%		70					10		20	X	X			X		
			LCL2B3.1.2	CAA	Recoñece e explica a procedencia grecolatina de grande parte do léxico español e valora o seu coñecemento para a dedución do significado de palabras descoñecidas.	70%		70					10		20	X	X			X	X	
	B 3.2 B 3.3 B 3.4 B 3.5 B 3.6 B 3.7 B 3.8 B 3.9	B 3.2	LCL2B3.2.1	CCL	Identifica e explica os usos e os valores das categorías gramaticais, en relación coa intención comunicativa do emisor, coa tipoloxía textual seleccionada e con outros compoñentes da situación comunicativa (audiencia e contexto)	80%		70					10		20	X	X	X		X	X	
			LCL2B3.2.2	CSC	Selecciona o léxico e a terminoloxía adecuados en contextos comunicativos que esixen un uso formal e especializado da lingua, evitando o uso de coloquialismos, imprecisións ou expresións clixé.	70%		70						10		20	X	X	X		X	X
	B 3.10	B 3.3	LCL2B3.3.1	CCL	Explica con propiedade o significado de palabras ou expresións, diferenciando o seu uso denotativo e connotativo, e relacionándoo coa intención comunicativa do autor.	70%		70					10		20	X	X	X		X	X	
			LCL2B3.3.2	CCL	Recoñece, analiza e interpreta as relacións semánticas entre as palabras (sinonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia e homonimia) como procedemento de cohesión textual.	80%		70	10				10		10	X	X	X		X	X	
	B 3.11	B 3.4	LCL2B3.4.1	CCL	Recoñece as estruturas sintácticas e explica a relación funcional e de significado que establecen co verbo da oración principal, empregando a terminoloxía gramatical adecuada.	70%		70	10				10		10	X	X			X	X	
	B 3.11 B 3.12	B 3.5	LCL2B3.5.1	CCL	Enriquece os seus textos orais e escritos incorporando progresivamente estruturas sintácticas variadas e aplicando os coñecementos adquiridos para a revisión e a mellora destes.	70%		70	10				10		10	X	X			X		
			LCL2B3.5.2	CSIEE	Aplica os coñecementos adquiridos sobre as estruturas sintácticas dos enunciados para a realización, autoavaliación e mellora dos propios textos orais e escritos, tomando conciencia da importancia do coñecemento gramatical para o uso correcto da lingua.	70%		70	10				10		10	X	X			X		
	B 3.13 B 3.14	B3.6	LCL2B3.6.1	CCL	Recoñece, analiza e explica as características lingüísticas e os recursos expresivos de textos procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos coa intención comunicativa do emisor, e o resto dos elementos da situación comunicativa, e utilizando a análise para afondar na comprensión do texto.	70%		70	10				10		10	X	X	X		X	X	X
			LCL2B3.6.2	CSIEE	Aplica os coñecementos sobre o funcionamento da lingua á comprensión, á análise e ao comentario de textos de distinto tipo procedentes dos ámbitos educativo, xornalístico, profesional e empresarial, relacionando os usos lingüísticos (marcas de obxectividade e subxectividade; referencias deícticas temporais, espaciais e persoais, e procedementos de cita) coa intención comunicativa do emisor, e o resto dos elementos da situación comunicativa.	70%		70	10				10		10	X	X	X		X	X	X
			LCL2B3.6.3	CCL	Recoñece e explica os mecanismos de inclusión do emisor e do receptor no texto.	70%		70	10				10		10	X	X	X		X	X	
			LCL2B3.6.4	CCL	Recoñece e explica as referencias deícticas, temporais, espaciais e persoais nos textos.	70%		70	10				10		10	X	X	X		X	X	
			LCL2B3.6.5	CCL	Recoñece, explica e utiliza os procedementos de cita.	70%		70	10				10		10	X	X	X	X	X	X	
			LCL2B3.6.6	CAA	Revisa textos escritos propios e alleos, recoñecendo e explicando as súas incorreccións (concordancias, réxime verbal, ambigüidades sintácticas, coloquialismos, etc.), con criterios gramaticais e terminoloxía apropiada, co obxecto de mellorar a expresión escrita e avanzar na aprendizaxe autónoma.	70%		50	20	10			10		10	X	X	X		X		
	B 3.12 B 3.13 B 3.14	B 3.7	LCL2B3.7.1	CCL	Recoñece, explica e utiliza en textos propios e alleos as formas de estruturar os textos expositivos e argumentativos.	70%		50	20	10			10		10	X	X	X		X		
B 3.12	B 3.8	LCL2B3.8.1	CCL	Expresa as súas experiencias de lectura de obras de diferente tipo, xénero, etc., e as súas experiencias persoais en relación co novo texto, para chegar a unha mellor comprensión e interpretación deste.	50%		30	20	20	10		10		20	X	X	X		X	X		
B 3.16	B 3.10	LCL2B3.10.1	CCL CAA	Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensións sobre libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe	80%				80			10		10	X	X	X	X	X	X	X	
B3.17	B3.11	LCL2B3.11.1	CCA	Utiliza os coñecementos lingüísticos de ámbito contextual, textual, oracional e da palabra desenvolvidos no curso nunha das linguas, para mellorar a comprensión e a produción dos textos traballados en calquera das outras.	80%		30		10			30		30	X	X			X	X	X	

1ª Aval (III)

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

Tema/UD	Identif. Cont.	Identif. Criter.	Identif. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínim. cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais					
								Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Cla.	Rúb. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
Bloque 4. Educación Literaria																				
4	B 4.1	B4.1	LCL1B4.1.1	CCEC	Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais dos principais movementos do século XX ata os nosos días, mencionando os autores e obras máis representativas.	80		70		10		10		10	X	X			X	X
	B 4.2	B4.2	LCL1B4.2.1	CCEC	Analiza fragmentos literarios ou, de se o caso, de obras completas do século XX ata os nosos días, relacionando o contido e as formas de expresión coa traxectoria e o estilo do/a seu/súa autor/a, o seu xénero e o movemento literario ao que pertence.	80		70				20		10	X	X	X	X	X	X
			LCL1B4.2.2	CCEC	Compara textos de diferentes épocas e describe a evolución de temas e formas.	80		70				20		10	X	X			X	X
	B 4.3	B4.3	LCL1B4.3.1	CSC	Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativos da literatura do século XX ata os nosos días, recoñecendo as ideas que manifestan a relación da obra co seu contexto histórico, artístico e cultural.	80		70				10		20	X	X	X	X	X	X
	B 4.4	B4.4	LCL1B4.4.1	CCL	Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días, expondo as ideas con rigor, claridade, coherencia e corrección, e achegando unha visión persoal.	80		70		10		10		10	X	X	X	X	X	X
	B 4.5	B 4.5	LCL2B4.5.1	CCA	Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema ou currículo de literatura do século XX ata os nosos días, extraendo a información relevante para ampliar coñecementos sobre o tema.	70		40		30		10		20	X	X	X	X	X	X

LEENDA COMPETENCIAS

CCL Comunicación lingüística
CMCCT Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
CD Competencia dixital
CAA Competencia aprender a aprender
CSC Competencias sociais e cívicas
CSIEE Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
CCEC Conciencia e expresións culturais

LEENDA TRANSVERSAIS

CL Comprensión lectora
EOE Expresión oral e escrita
CA Comunicación audiovisual
TIC Tecnoloxías da información e comunicación
EMP Emprendemento
EC Educación cívica
PV Prevención da violencia

(1) A partir de cada estándar pódese determinar “indicadores de logro” máis precisos que indiquen o nivel de adquisición do mesmo. (O instrumento máis idóneo é a rúbrica)

(2) As rúbricas soen utilizarse para avaliar as producións do alumnado: traballos de aplicación, sínteses e textos escritos,...

Temas/UD	Identif. Cont.	Identif. Criter.	Identif. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínim. cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais						
								Prob. .esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Cla.	Rúb. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar																					
1	B 1.2	B 1.3	LCL2B1.3.1	CSC	Interpreta diversos anuncios sonoros e audiovisuais, identificando a información e a persuasión, recoñecendo os elementos que utiliza o emisor para seducir o receptor, valorando criticamente a súa forma e o seu contido, e rexeitando as ideas discriminatorias.	60%			40	30		10		20	X	X	X	X	X	X	X

Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e á maiores, engádense tres (B2.3-B2.3)

2	B 2.1 B 2.2	B2.1	LCL2B2.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo...	70%		70				30			X	X		X	X			
			LCL2B2.1.2	CAA	Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo, propios dos ámbitos educativo...	80%		70		10		10		10	X	X		X	X	X		
			LCL2B2.1.3	CCL	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo...	80%		70		10		10		10	X	X		X	X	X		
			LCL2B2.1.4	CCL	Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á...	80%		70		10		10		10	X	X			X	X		
	B2.3	B2.2	LCL2B2.2.1	CCL	Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e...	80%		70		10		20			X	X		X	X	X		
			LCL2B2.2.2	CCL	Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación...	80%		70		10		20			X	X	X	X	X	X		
			LCL2B2.2.3	CCA	Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as...	70%		50	20	10		10		10	X	X	X	X	X	X		
		B 2.3	B2.3	LCL2B2.3.1	CSIEE	Realiza traballos educativos individualmente e en grupo sobre un tema controvertido do currículo ou da actualidade social, cultural ou científica, planificando a súa realización, fixando os seus propios obxectivos, contrastando posturas enfrontadas, e organizando e defendendo unha opinión propia mediante distintos tipos de argumentos.	50%				40	40			20	X	X	X	X	X	X	X
				LCL2B2.3.2	CD	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando fontes diversas, avaliando, contrastando, seleccionando e organizando a información relevante mediante fichas-resumo.	60%				40	20	20		20	X	X	X	X	X	X	X
				LCL2B2.3.3	CCL	Respecta as normas de presentación de traballos escritos: organización en epígrafes, procedementos de cita, notas a pé de páxina, bibliografía...	60%				70	30				X	X			X	X	
	B 2.1 B 2.2	B2.4	LCL2B2.4.1	CCL	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes...	70%		70		10		10		10	X	X	X	X	X	X		
			LCB2B2.4.2	CCL	Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso...	80%		70		10	10	10			X	X	X	X	X	X		
			LCB2B2.4.3	CCL	Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, a ...	70%		50	10	10	10	10		10	X	X	X	X	X	X		

Bloque 3. Coñecemento da lingua Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e a maiores incorpóranse os que seguen

3	B3.15	B 3.9	LCL2B3.9.1	CSC	Coñece a situación actual da lingua española no mundo, diferenciando os usos específicos da lingua no ámbito dixital.	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	
			LCL2B3.9.2	CSC	Coñece as orixes históricas do español en América e as súas principais áreas xeográficas, recoñecendo nun texto oral ou escrito algún dos trazos característicos e valorando as súas variantes.	70%		70				20		10	X	X	X		X	X	X

Bloque 4. Educación Literaria - Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra

4	B 4.1	B4.1	LCL1B4.1.1	CCEC	Desenvolve por escrito con coherencia e corrección as características temáticas e formais...	80%		70		10		10		20	X	X			X	X	
	B 4.2	B4.2	LCL1B4.2.1	CCEC	Analiza fragmentos literarios ou, de se o caso, de obras completas do século XX ata os...	80%		70				20		10	X	X	X	X	X	X	
			LCL1B4.2.2	CCEC	Compara textos de diferentes épocas e describe a evolución de temas e formas.	80%		70				20		10	X	X			X	X	
	B 4.3	B4.3	LCL1B4.3.1	CSC	Interpreta de xeito crítico fragmentos ou obras completas significativos da literatura do...	80%		70				10		20	X	X	X	X	X	X	
	B 4.4	B4.4	LCL1B4.4.1	CCL	Desenvolve por escrito un tema da historia da literatura do século XX ata os nosos días...	80%		70		10		10		10	X	X	X	X	X	X	
	B 4.5	B 4.5	LCL2B4.5.1	CCA	Le textos informativos en papel ou en formato dixital sobre un tema ou currículo de literatura...	70%		40		30		10		20	X	X	X	X	X	X	

3ª Aval (I)

Estándares de aprendizaxe avaliados /Indicadores de logro (1)

Criterios de cualificación e instrumentos de avaliación

Temas transversais

Tema/UD	Identif. Cont.	Identif. Criter.	Identif. Estándar	Compet. clave	Estándares de aprendizaxe	Grao mínim. cons.	Peso Cualif.	Instrumentos							Temas transversais					
								Prob. esc.	Prob. oral	Trab. ind.	Trab. grup.	Cad. Cla.	Rúb. (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC
Bloque 1. Comunicación oral: escoitar e falar																				
1	B 1.3	B 1.4	LCL2B1.4.1	CCL CSC	Planifica, realiza e avalía presentacións educativas orais de forma individual ou en grupo sobre un tema polémico de carácter educativo ou da actualidade social, científica ou cultural, analizando posturas enfrontadas e defendendo unha opinión propia mediante argumentos convincentes.	70%			50	10	10	10		20	X	X	X	X	X	X
			LCL2B1.4.2	CD	Compila información e apoios audiovisuais ou gráficos, consultando fontes de información diversa e utilizando correctamente os procedementos de cita.	70%		50	10	10	10		20	X	X	X	X	X	X	
			LCL2B1.4.3	CMCCT	Clasifica e estrutura a información obtida, elaborando un guión da presentación.	70%		80			10		10	X	X			X		
			LCL2B1.4.4	CCL	Exprésase oralmente con claridade, precisión e corrección, axustando a súa actuación verbal ás condicións da situación comunicativa, e utilizando os recursos expresivos propios do rexistro formal.	70%		50	10	10	10		20	X	X	X	X	X	X	
			LCL2B1.4.5	CAA	Avalía as súas propias presentacións orais e as dos/das seus/súas compañeiros/as, detectando as dificultades estruturais e expresivas, e deseñando estratexias para mellorar as súas prácticas orais e progresar na aprendizaxe autónoma.	70%		40	40				20	X	X	X	X	X	X	X

Bloque 2. Comunicación escrita: ler e escribir Mantéñense todos os estándares que aparecían nos cadros referidos á 1ª e á 2ª avaliación

2	B 2.1 B 2.2	B2.1	LCL2B2.1.1	CCL	Comprende o sentido global de textos escritos de carácter expositivo e argumentativo...	70%		70				30		X	X		X	X		
			LCL2B2.1.2	CAA	Sintetiza textos de carácter expositivo e argumentativo, propios dos ámbitos educativo...	80%		70		10		10	10	X	X		X	X	X	
			LCL2B2.1.3	CCL	Analiza a estrutura de textos expositivos e argumentativos propios dos ámbitos educativo...	80%		70		10		10	10	X	X		X	X	X	
			LCL2B2.1.4	CCL	Produce textos expositivos e argumentativos propios usando o rexistro adecuado á...	80%		70		10		10	10	X	X			X	X	
		B2.3	B2.2	LCL2B2.2.1	CCL	Desenvolve por escrito un tema do currículo con rigor, claridade e corrección ortográfica e...	80%		70		20		10		X	X		X	X	X
				LCL2B2.2.2	CCL	Nas súas producións escritas axusta a súa expresión ás condicións da situación...	80%		70		10		10	10	X	X	X	X	X	X
				LCL2B2.2.3	CCA	Avalía as súas propias producións escritas e as dos/das seus/súas compañeiros/as...	70%		50	20	10		10	10	X	X	X	X	X	X
		B 2.3	B2.3	LCL2B2.3.1	CSIEE	Realiza traballos educativos individualmente e en grupo sobre un tema controvertido do...	50%				40	40		20	X	X	X	X	X	X
				LCL2B2.3.2	CD	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación para documentarse, consultando...	60%				40	20	20	20	X	X	X	X	X	X
				LCL2B2.3.3	CCL	Respecta as normas de presentación de traballos escritos: organización en epígrafes...	60%			70	30				X	X			X	X
		B 2.1 B 2.2	B2.4	LCL2B2.4.1	CCL	Describe os trazos morfosintácticos, léxico-semánticos e pragmático-textuais presentes...	70%		70		10		10	10	X	X	X	X	X	X
				LCB2B2.4.2	CCL	Recoñece, describe e utiliza os recursos gramaticais (substitución pronominal, uso...	80%		70		10	10	10		X	X	X	X	X	X
			LCB2B2.4.3	CCL	Recoñece e explica os procedementos de cita (estilo directo, indirecto ou indirecto libre, a...	70%		50	10	10	10	10	10	X	X	X	X	X	X	

Bloque 3. Coñecemento da lingua Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra, e tamén os engadidos na 2ª avaliación

Bloque 4. Educación Literaria- Mantéñense todos os estándares que aparecían no cadro referido á 1ª avaliación resaltados en negra

6. METODOLOXÍA

6.1. Estratexias metodolóxicas.

6.1.1. Aspectos xerais.

Esta programación terá un **carácter flexible**, para axustarse ás necesidades observadas durante o desenvolvemento do curso académico 2019-2020.

As liñas metodolóxicas están condicionadas polas **características específicas da materia**, que **non pode ser desenvolvida da de forma illada**, senón interrelacionándoa cos outros ámbitos do coñecemento, xa que pretende ofrecer ferramentas e estratexias para localizar, valorar, seleccionar e reelaborar información utilizando distintas fontes e soportes. A **interdisciplinabilidade** é unha das pautas metodolóxicas básicas.

Os aspectos fundamentais no que se refire á metodoloxía sintetízanse a continuación:

- Partir da **competencia inicial** do alumnado

Trátase de construír unha **aprendizaxe significativa e funcional**, que poña en relación os novos contidos co que xa saben e coa realidade. Por suposto, isto tendo en conta a **competencia inicial** do alumnado, que é de esperar que ofrezca certa diversidade.

- Ter en conta a **diversidade do grupo** clase en todos os niveis

Terase en conta esa diversidade tanto na competencia inicial como no que respecta aos ritmos e estilos de aprendizaxe, achegando propostas que permitan reforzar e ampliar habilidades. Preténdese que todos e todas desenvolvan ao longo do curso unhas habilidades mínimas que lles permitan abordar distintas tipoloxías textuais, aloxadas en diferentes soportes e formatos para ser quen de realizar pequenos traballos de investigación de carácter individual o en grupo, con certa eficacia, así como conseguir os obxectivos mínimos.

- Usar unha **metodoloxía activa e participativa**

Organízase o desenvolvemento do currículo combinando as indicacións iniciais do docente co traballo posterior do alumnado, tanto individualmente como de xeito cooperativo, para materializar unha produción propia (dentro e fóra da aula).

- Empregar como dinámica habitual a **realización de tarefas e a resolución de cuestións** propostas

Esta materia non se pode abordar de xeito lineal nin teórico: a competencia informacional require o deseño de situacións contextualizadas. Para iso plantearase a realización dalgunha tarefa que requira a posta en práctica da parte teórica inicial mediante a resolución de numerosas cuestións relacionadas con ela ou con outras habilidades e coñecementos xa adquiridos. En **BAC** primarase a elaboración de **comentarios** e traballos de investigación.

- Promover a laboura de **facilitador/a** do profesor/a

O docente é quen **guía o proceso de aprendizaxe**, sempre **promovendo a autonomía do alumnado**. O obxectivo non se limita á adquisición de coñecementos teóricos, senón ao desenvolvemento de habilidades que lle permitan "aprender a aprender". Neste sentido, xérase un clima de participación que favorece a execución de actividades prácticas e a resolución de dúbidas, estimulando a autonomía do alumnado, e fomentado o traballo persoal.

Na ESO, onde a materia ten un carácter eminentemente práctico, o punto de partida da aprendizaxe será sempre o **texto**, entendido como unidade máxima de comunicación. A aprendizaxe de estratexias ou maneiras de proceder para conseguir un resultado realizarase segundo modelos ou exemplos que sirvan para o exercicio práctico na clase.

Transmitiranse os contidos utilizando **esquemas, mapas conceptuais, fichas, resumes que faciliten a comprensión** da materia por parte do alumnado, á vez que se contribuirá á súa familiarización con estas técnicas de traballo. A explicación teórica irá seguida de actividades que faciliten a súa asimilación. Os exercicios propostos pola profesora para realizar en grupo ou individualmente, despois serán corrixidos e valorados en canto á súa execución.

A **revisión do material** usado polo alumno ou alumna (caderno, fichas) terá como finalidade fundamental incidir na presentación adecuada de todos os seus traballos, polo que se farán indicacións xenéricas primeiro e individualizadas con posterioridade.

Traballarase de xeito combinado a partir de diversas fontes e distintos soportes, integrando as TIC con regularidade na actividade cotiá da aula. Na ESO prestarase especial atención ao uso destas tecnoloxías da información e da comunicación (1º e 2º cóntase co **E-dixgal**).

Se ben os contidos teóricos son importantes, polo que se lles dedicará o tempo necesario para a súa comprensión e aprendizaxe, é tamén moi importante potenciar a aprendizaxe activa e práctica, sobre todo, no uso correcto da linguaxe tanto escrita como oral, así como nas capacidades analíticas aplicadas aos textos escritos, e aos niveis de estruturación da lingua.

Ademais, as actividades propostas na aula terán un carácter integrado, de xeito que favorezan a adquisición das competencias (nomeadamente CCL, CCEC, CD, CAA, SSC) e a formación integral do alumnado, abordando transversalmente contidos fundamentais para a formación da actitude crítica e o desenvolvemento persoal. Por suposto, tamén o hábito da lectura será promovido como forma de acceso ao coñecemento e como alternativa para o lecer.

6.1.2. Estratexias metodolóxicas.

Combinaranse estratexias metodolóxicas diversas, como:

- Lectura e memorización comprensivas.

Os contidos presentaranse ben estruturados e relacionados entre si e tamén cos doutras áreas, para favorecer a súa adquisición e consolidación. Empregaranse técnicas que favorezan ese establecemento de relacións (esquemas, mapas conceptuais e outros mecanismos de síntese).

- Identificación da idea principal e das ideas secundarias (elaboración de sínteses)

Ao traballar regularmente co resumo e o esquema o alumnado familiarízase con estes formatos e aprobeitase para pedirlle que os empregue nas súas propias producións.

- Análise de documentos (gráficas, mapas, táboas de datos) e comentario de textos.

O alumnado deberá interpretar con certa autonomía a información á que accede en distintos soportes e formatos, variada tamén na temática, para desenvolver unha **actitude crítica**.

- Elaboración individual e colectiva de traballos de investigación.
- Posta en común dos traballos e resolución de dúbidas e cuestións derivadas.
- Recopilación de conceptos básicos no ámbito lingüístico e literario.

Aínda que estas son as estratexias que se empregarán de xeito recorrente, non se descarta incluír outras que se consideren oportunas puntualmente ou con regularidade, sempre que contribúan de xeito significativo ao desenvolvemento das habilidades relacionadas coa materia, favorezan a autonomía do alumnado, contribúan decisivamente á súa aprendizaxe e promovan a creatividade e a orixinalidade.

6.1.3. Secuenciación habitual do traballo na aula.

En xeral, a práctica cotiá na aula comeza ofrecendo unha información inicial para que logo os alumnos e alumnas realicen unhas tarefas variadas en relación, de xeito que se ven obrigados/as a empregar os datos vistos. Esta proposta desenvólvese nos seguintes pasos:

1. Motivación.

Proporase ao alumnado un caso práctico sobre o xurdirán cuestións que lles permitan descubrir o resultado e reflexionar sobre o xeito que tivo lugar o proceso de resolución. Ás veces recurrirase a un inquérito inicial ao grupo clase para establecer o seu nivel ao respecto.

En BAC encamiñárase cara a unha breve presentación dos contidos que van ser abordados (pódese contar coa súa colaboración), apoiados con materiais textuais diversos.

2. Información da profesora.

A docente aportará a información básica xeral sobre o contido e resolverá tamén exercicios e dúbidas, ademais de dar apoio e información individualizada sempre que sexa necesario, tanto de reforzo como de ampliación. Na ESO a a información complementaria irá dirixida con especial atención ao alumnado que presenta NEAE.

3. Traballo persoal (individual ou en grupo).

- Lectura e comprensión de textos e fragmentos diversos (literarios e non literarios).
- Resolución de dúbidas e exercicios variados.
- Análise e/ou comentario de documentos escritos ou orais (tamén audiovisuais).
- Búsqueda de datos complementarios á información xeral.
- Memorización comprensiva (coa elaboración de esquemas, sínteses, ect).

4. Avaliación.

- Probas escritas.
- Probas orais (resolución de exercicios na clase, exposicións orais).
- Actitude cara a materia, participación activa e nivel de seguimento da clase.
- Observación do traballo realizado na aula e fóra dela.
- Análise de producións individuais (caderno, actividades, comentarios e textos elaborados, exposicións orais) e colectivas (traballos, exposicións orais en grupo)

6.2. Outras decisións metolóxicas.

- **Agrupamentos:** faranse agrupamentos e desdobres cando sexa necesario para o grupo co fin de conseguir unha mellora do proceso de ensino-aprendizaxe, e ademais a dispoñibilidade horaria do profesorado e a organización do centro o permitan.

- **Tempos:** vaise seguir a temporalización establecida nas táboas de secuenciación (ver apartado específico desta programación), aínda que pode haber modificacións sempre e cando sexa necesario para axustar o desenvolvemento progresivo dos contidos ao ritmo do grupo. Para iso terase en conta o nivel de dificultade de cada parte e as necesidades que presente o alumnado no proceso de aprendizaxe.

En principio non está previsto realizar alteracións significativas no que respecta aos tempos de docencia, ao terse feito á hora da secuenciación un desconto nas sesións lectivas para realizar as probas de coñecementos e algún posible imprevisto. Tentarán aproveitarse outros tempos que poidan ser empregados interdisciplinarmente (por exemplo algunha actividade complementaria ou extraescolar que permita abordala en relación cos contidos que se desenvolven nesta materia ao longo do curso académico.

- **Espazos:** o espazo habitual será o da aula de refrencia do grupo clase, aproveitando que dispón de pizarra dixital e proxector, pero para determinadas actividades poderase optar pola sala de audiovisuais ou a biblioteca ao ofrecerem múltiples posibilidades de acceso á información en distintos formatos e soportes.
- **Materiais:** serán variados, e, ademais dos apuntamentos de clase e os cadernos de ortografía (1º e 2º ESO), utilizaranse textos extraídos de obras literarias, e tamén de xornais e revistas, tanto impresos como dixitais. Tamén serán de uso habitual os libros de lectura obrigatoria e/ou voluntaria, e os que están nas bibliocaixas de cada aula.

- **Recursos didácticos:**

- A pizarra convencional e/ou dixital
- Vídeo proxector do que se dispón na propia aula.
- Emprego de diversos materiais impresos (coma os referidos no epígrafe anterior)
- Utilización de material audiovisual: audios, fragmentos de programas e de versións cinematográficas de obras literarias... en xeral, calquera produción significativa en relación co currículo da materia. Para iso fasase uso dos medios de reprodución convencionais ou da visualización/audición na rede, segundo as posibilidades de cada momento.
- Páxinas Web específicas, nas que o alumno/a pode consultar información tanto relativa a cuestións lingüísticas de actualidade como datos acerca de autores/as, épocas e movementos literarios.
- Uso de dicionarios variados (etimolóxico, por exemplo) e libros de consulta básicos.
- Calquera outro tipo de material bibliográfico que contribúa, non só a completar o panorama da historia recente da lingua e literatura en castelá, senón tamén a súa relación estreita cos fenómenos históricos, sociais, económicos, filosóficos e artísticos de cada época.

Se fose necesario facer uso de recursos que están localizados noutros ámbitos do centro educativo, faríase atendendo á dispoñibilidade dos mesmos.

7. AVALIACIÓN

7.1.Procedementos de avaliación inicial

A avaliación inicial realizarase en todos os cursos impartidos polo departamento a primeira semana de curso e consistirá nunha **proba escrita** que incluíra os seguintes apartados en función dos niveis tal e como se reflicte nos cadros que aparecen a continuación:

1º ESO	
Apartados	Porcentaxes
Comprensión oral e escrita	40%
Expresión escrita	40%
Cuestionario gramatical	10%
Cuestionario léxico	10%

2º ESO	
Apartados	Porcentaxes
Comprensión oral e escrita	40%
Expresión escrita	30%
Cuestionario gramatical	15%
Cuestionario léxico	15%

3º - 4º ESO	
Apartados	Porcentaxes
Comprensión oral e escrita	30%
Expresión escrita	30%
Cuestionario gramatical	20%
Cuestionario literario-comentario de texto	20%

1º-2º BAC	
Apartados	Porcentaxes
Cuestionario gramatical	20%
Cuestionario sintáctico	20%
Cuestionario literario	20%
Comentario de texto	40%

Tamén se terá en conta a **observación** dos **coñecementos previos** durante as primeiras semanas do curso a través de preguntas orais.

Os **resultados** desta avaliación inicial serán comunicados ó **alumnado** e computarán na súa cualificación como un traballo individual máis.

As **familias** dos alumnos serán informadas sempre que se considere necesario, especialmente naqueles casos nos que se detecten dificultades que precisen a realización de apoios e adaptacións curriculares.

Os resultados serán empregados para configurar a organización xeral do curso e para desenvolver os apoios e adaptacións curriculares pertinentes.

7.2.Procedemento de avaliación continua.

Farase como mínimo unha **proba escrita** por avaliación. Nesta proba prestarase especial atención á ortografía e á presentación, e descontarase a nota por estes conceptos. Tamén farán unha exposición oral en cada avaliación. Do libro (ou libros) de lectura obrigatorio/s o alumnado terá que facer un traballo ou un exame (será o profesor respectivo quen o decida para cada nivel e curso, tanto en ESO como en BAC) e obter a valoración de 'apto' para aprobar a materia (condición indispensable).

A avaliación é **continua** e farase a través da observación directa e o rexistro do traballo e das actividades e cada alumno/a. Ademais, terase en conta o esforzo e o interese que evidencia no seu proceso de aprendizaxe. As avaliacións serán tres, que coincidirán aproximadamente con cada trimestre e serán fixadas polo centro. Para superar cada avaliación, a maiores de demostrar que fixo as lecturas correspondentes, o alumnado deberá realizar as probas obxectivas sobre os temas tratados demostrando uns coñecementos mínimos (establecidos segundo o nivel académico), así como ter feitos os traballos de clase que sexan programados por cada un dos temas.

Os **criterios de cualificación** para cada avaliación serán os seguintes segundo o nivel que corresponda:

CRITERIOS CUALIFICACIÓN 1º ESO		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Contidos teóricos e procedimentais	40	Farase unha proba escrita como mínimo por avaliación na que os alumnos darán conta dos contidos da materia. A presentación e as faltas de ortografía poderán baixar a nota ata un máximo de 1,25 (desconto de 0,05 por cada unha). Se se realiza máis dunha proba, esixirase unha nota mínima para facer a media (1,5 sobre 4).
Traballo diario e actitude cara a materia	45	Revisión periódica do caderno de clase, realización habitual das tarefas e participación activa na aula.
Lectura obrigatoria	10	Farase un traballo (individual/grupo) ou un exame para cada unha das lecturas. Será condición <i>sine qua non</i> para aprobar ter demostrado a lectura.
Exposición oral	5	
Lecturas optativas	+	Cada lectura poderá sumar ata un máximo de 0,5 puntos que se engadirá á nota final na avaliación correspondente. A nota final deberá de ser de 3,5 como mínimo para que sumen as lecturas optativas.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas pola docente), ademais de obter un 5 nese cómputo final.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro e ter lido como mínimo algunha das obras de lectura obrigatoria (ou outra/s alternativa/s propostas pola docente)	

CRITERIOS CUALIFICACIÓN ORATORIA 1º ESO		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Traballo diario	30	Revisión periódica do caderno/ <i>portfolio</i> do alumno/a. A presentación e as faltas de ortografía poderán baixar a nota ata un máximo de 1,25
Contidos teóricos e procedimentais	10	Farase unha proba como mínimo por avaliación na que os alumnos darán conta dos contidos da materia.
Exposición oral	40	O alumno realizará un mínimo dunha exposición oral por avaliación.
Actitude cara a materia e aos traballos propostos	20	Grao de participación, interese, colaboración en tarefas de grupo, puntualidade no cumprimento dos prazos para cada tarefa e na entrega de traballos.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%, tendo que ser o resultado dese cómputo un 5 para aprobar.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro.	

CRITERIOS CUALIFICACIÓN 2º ESO		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Contidos teóricos e procedimentais	50	Farase unha proba escrita como mínimo por avaliación na que os alumnos darán conta dos contidos da materia. A presentación e as faltas de ortografía poderán baixar a nota ata un máximo de 1,25 (desconto de 0,05 por cada unha). Se se realiza máis dunha proba, esixirase unha nota mínima para facer a media (1,5 sobre 5).
Traballo diario e actitude cara a materia	35	Revisión periódica do caderno de clase, realización habitual das tarefas e participación activa na aula.
Lectura obrigatoria	10	Farase unha proba (polo xeral, exame) para cada unha das lecturas. Será condición <i>sine qua non</i> para aprobar ter demostrado a lectura.
Exposición oral	5	
Lecturas optativas	+	Cada lectura poderá sumar ata un máximo de 0,5 puntos que se engadirá á nota final na avaliación correspondente. A nota final deberá de ser de 3,5 como mínimo para que sumen as lecturas optativas.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas pola docente), ademais de obter un 5 nese cómputo final.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro e ter lido como mínimo algunha das obras de lectura obrigatoria (ou outra/s alternativa/s propostas pola docente)	

CRITERIOS CUALIFICACIÓN 3º-4º ESO		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Contidos teóricos e procedimentais	70	Farase unha proba escrita como mínimo por avaliación na que os alumnos darán conta dos contidos da materia. A presentación e as faltas de ortografía poderán baixar a nota ata un máximo de 1,5 puntos. O desconto ortográfico será de 0,10 por cada erro. Se se realiza máis dunha proba, esixirase unha nota mínima para facer a media (2,5 sobre 7).
Traballo diario e actitude cara a materia	15	Revisión periódica do caderno de clase realización habitual das tarefas e participación activa na aula.
Lectura obrigatoria	10	Farase unha proba (polo xeral, exame) para cada unha das lecturas. Será condición <i>sine qua non</i> para aprobar ter demostrado a lectura.
Exposición oral	5	
Lecturas optativas		Cada lectura poderá sumar ata un máximo de 0,5 puntos que se engadirá á nota final na avaliación correspondente. A nota final deberá de ser de 4 como mínimo para que sumen as lecturas optativas.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas pola docente), ademais de obter o 5 nese cómputo final.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro e ter lido algunhas das obras de lectura obrigatoria (ou outra/s alternativa/s propostas pola docente).	

CRITERIOS CUALIFICACIÓN 1º BAC		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Contidos teóricos e procedimentais	80	Probas escritas, traballos, comentarios de texto. Cada falta de ortografía baixará 0.25 puntos. Por marxe, -0.25 puntos. Por mala presentación, ate -1 punto. Por todos estes conceptos poderase baixar ata un máximo de 4 puntos. Se se realiza máis dunha proba, esixirase unha nota mínima para facer a media (3 sobre 8).
Lecturas obrigatorias	20	Farase un exame ou un traballo de cada un dos libros obrigatorios. Será condición <i>sine qua non</i> para aprobar ter demostrado a lectura.
Lecturas optativas	+	Cada lectura poderá sumar ata un máximo de 0,5 puntos que se engadirá á nota final na avaliación correspondente. A nota final deberá de ser de 3,5 como mínimo para que sumen as lecturas optativas.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas pola docente), ademais de obter o 5 nese cómputo final.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro e ter lido algunhas das obras de lectura obrigatoria (ou outra/s alternativa/s propostas pola docente).	

CRITERIOS CUALIFICACIÓN 2º BAC		
PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS	%	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
Contidos teóricos e procedimentais	80	Faranse unha proba escrita como mínimo por avaliación na que os alumnos darán conta dos contidos da materia. A presentación e as faltas de ortografía poderán baixar a nota ata un máximo de 2 puntos. O desconto ortográfico será de 0,25 por cada erro. Se se realiza máis dunha proba, esixirase unha nota mínima para facer a media (3 sobre 8).
Traballo habitual e seguimento das clases	20	Realización das tarefas (probas específicas de algún apartado do temario, entrega de comentarios e traballos esixidos, exposicións orais...)
Lectura obrigatoria	Apto / non	Farase un exame para cada unha das lecturas. Será condición <i>sine qua non</i> para aprobar ter demostrado a lectura.
Lecturas optativas	+	Cada lectura poderá sumar ata un máximo de 0,5 puntos que se engadirá á nota final na avaliación correspondente. A nota final deberá de ser de 4 como mínimo para que sumen as lecturas optativas.
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA		
Requisitos	A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas pola docente), ademais de obter o 5 nese cómputo final.	
CRITERIOS PARA A AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA		
Requisitos	Ter un 5 na proba de setembro e ter lido as obras de lectura obrigatoria (establecidas pola CIUG).	

Cando un alumno non se presente ó exame terá que presentar un **xustificante oficial** ou non se lle repetirá o exame.

Como a **avaliación é un proceso continuo**, consideramos que as faltas de asistencia non xustificadas son totalmente contrarias a este proceso, polo que o alumno podería perder o seu dereito á avaliación continua e terá que presentarse ó exame final de xuño que incluíra toda a materia e no que terá que ter como mínimo un 5.

Dado o carácter progresivo dunha boa parte da materia (aspectos lingüísticos e coñecementos xerais de literatura), non se realizarán exames específicos de recuperación das probas non superadas nin das avaliacións suspensas, aínda que poderán establecerse outros mecanismos para permitir alumnado mellorar a nota correspondente a un exame / avaliación (propostas individualizadas), sempre e cando realice con regularidade co traballo habitual.

No que se refire ás etapas e movementos literarios que se estudan nos dous últimos curso da ESO e no BAC, non serán obxecto de avaliación continua.

A partir de 3º da ESO, tamén se considerará un condicionante significativo para a nota o feito de deixar partes en branco recurrentemente nas probas escritas -terán a mesma consideración as respostas "baleiras" de contido- e o feito de non amosar uns coñecementos

mínimos no ámbito da literatura ou ámbito lingüístico (menos do 20% da nota correspondente). Este caso equipararase a non obter a nota mínima para facer a nota media dos exames.

No caso de detectar que un alumno está copiando no exame, mediante o emprego de apuntes, gravacións...ou que substitúe as follas do exame por outras que xa trae cubertas, será amonestado retirándoselle o exame, que se calificará cun 0, e terá que presentarse obrigatoriamente á proba final de xuño ou setembro. Se se tratase da proba extraordinaria de setembro quedará sen posibilidade de recuperar a materia ata o curso seguinte.

7.3. Procedemento avaliación final.

A media da 1ª e da 2ª avaliación será o 40% da nota final, e a nota da 3ª será o outro 60%. Para aprobar haberá que ter feitas as lecturas obrigatorias (ou outras alternativas establecidas dende o Departamento), ademais de obter o 5 nese cómputo final.

Para aprobar o curso en xuño haberá que superar polo menos dúas avaliacións. Unha delas será obrigatoriamente a terceira.

O alumnado que non cumpra as condicións esixidas para aprobar, poderá realizar en xuño unha proba final (maio no caso de 2º BAC) na que terán que ter como mínimo un 5. Esta proba consistirá nun **exame** no que estarán representados, a través dunha serie de exercicios teóricos e prácticos, os catro bloques que constitúen a programación dos distintos cursos: comunicación oral e escrita e coñecemento da lingua e da literatura. Esixirase ao alumnado para poder presentarse á devandita proba final que:

a) fixeran a **entrega do 60% das tarefas previstas** ao longo do curso. En caso contrario, daraselle un prazo a tal efecto a quen non o fixo e queira optar a facer esta proba.

b) teñan superadas as probas correspondentes ás lecturas obrigatorias. Se non foi así, terán que facer unhas novas probas e optar a calificación de apto en cada unha delas.

Por outra parte, manteranse as esixencias referidas á obtención dunha nota mínima na parte correspondente á literatura ou na parte correspondente aos aspectos lingüísticos (mínimo obter o 25% en cada unha delas); tamén será un condicionante para o aprobado non deixar máis de tres preguntas en branco ou sen calidade suficiente para seren puntuadas.

Os **criterios de redondeo** serán os seguintes:

1. Todas as cualificacións por debaixo de cinco redondeanse por defecto.
2. No caso de cualificacións superiores a cinco aplicarase o redondeo matemático; é dicir, se as décimas da cualificación superan ou igualan ao cinco, a nota será o seguinte número natural e no caso contrario, o natural anterior.

Os **criterios que segue o centro para a promoción** son os que figuran no decreto 86/2015 de 25 de xuño:

Os alumnos e as alumnas terán promoción de curso na **ESO** no caso de superaren todas as materias cursadas ou teren avaliación negativa en dúas materias como máximo, e repetirán curso cando teñen avaliación negativa en tres ou máis materias, ou en dúas materias

que sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.

De forma excepcional poderá autorizarse a promoción dun alumno ou dunha alumna con avaliación negativa en tres materias cando se dean conxuntamente as seguintes condicións:

- a) Que dúas materias con avaliación negativa non sexan simultaneamente Lingua Galega e Literatura e Matemáticas ou Lingua Castelá e Literatura e Matemáticas.
- b) Que o equipo docente considere que a natureza das materias con avaliación negativa non lle impide ó alumno ou á alumna seguir con éxito o curso seguinte, que ten expectativas favorables de recuperación e que a promoción beneficiaría a súa evolución educativa.
- c) Que se lle apliquen ó alumno ou á alumna as medidas de atención educativa propostas no consello orientador.

O alumnado obterá a promoción de primeiro a segundo de **bacharelato** cando teñan superadas as materias cursadas ou teñan avaliación negativa en dúas materias, como máximo. En todo caso, deberán matricularse en segundo curso das materias pendentes de primeiro. Os centros docentes deberán organizar as consecuentes actividades de recuperación e a avaliación das materias pendentes.

Para os efectos deste apartado, só se computarán as materias que como mínimo se deben cursar en cada un dos bloques. No bloque de materias de libre configuración autonómica só se computará Lingua Galega e Literatura, con independencia de que os alumnos e as alumnas poidan cursar máis materias do devandito bloque. Sen superar o prazo máximo para cursar o bacharelato indicado no artigo 28.3, os estudantes poderán repetir cada un dos cursos de bacharelato unha soa vez como máximo, aínda que excepcionalmente poderán repetir un dos cursos unha segunda vez, logo dun informe favorable do equipo docente.

A consellería con competencias en materia de educación establecerá as condicións nas que alguén que cursase o primeiro curso de bacharelato nunha determinada modalidade poidan pasar ao segundo nunha modalidade distinta. O alumnado que ao termo do segundo curso tivesen avaliación negativa nalgunhas materias poderán matricularse delas sen necesidade de cursar de novo as materias superadas, ou optar por repetir o curso completo.

7.4. Procedemento avaliación extraordinaria.

O procedemento da avaliación extraordinaria consistirá nunha proba de carácter escrito e práctico que terá, polo xeral, os seguintes apartados: comprensión e/ou escrita, expresión escrita, exercicios de tipo gramatical e desenvolvemento de cuestións literarias. Ademais, adxuntarase a proba correspondente á lectura (ou lecturas, de ser o caso) se non demostrou a súa realización ao longo do curso.

A **proba de avaliación extraordinaria** terá o mesmo formato e condicións de execución que a devandita avaliación final (ter superadas as probas correspondentes ás lecturas obrigatorias ou facer un novo exame específico ao respecto). En canto á cualificación, tamén se mantén a **esixencia do mínimo** do 25% nas dúas partes para considerar superada a proba.

A proba de avaliación extraordinaria consistirá nun exame no que se recollen as cuestións teóricas e prácticas que se consideran máis relevantes do conxunto da programación desenvolvida ao longo do curso.

7.5. Procedemento de recuperación e avaliación de pendentes.

O alumnado que teña a materia pendente manterá reunións periódicas co profesor correspondente¹ que lles propondrá as seguintes tarefas:

- Realización de esquemas de determinados temas.
- Exercicios prácticos: análises sintácticas, morfolóxicas, resúmenes de textos.
- Análise e comentario de textos literarios relacionados cos períodos obxecto de estudo en cada nivel.
- Corrección colectiva de exercicios e resolución de dúbidas plantexadas polos alumnos.

Os alumnos e alumnas que non sigan este plan de traballo terán que presentarse os exames extraordinarios de maio e setembro para superar a materia pendente, a excepción de quen supere os mínimos esixidos na primeira e na segunda avaliación da materia de Lingua Castelá e Literatura no curso no que estea matriculado este ano académico: nese caso considerarase que recuperou a materia pendente previa.

A nota da materia de Lingua Castelá e Literatura pendente na ESO para quen se acolla á entrega de tarefas con regularidade, distribuirase da seguinte forma: o 60% a nota do exame e o 40% a nota dos traballos que teñen que realizar ó longo das tres avaliacións.

En canto á materia pendente de 1º BAC a profesora de referencia (2º BAC) deseñará as actividades de recuperación que considere necesarias para que o alumno/a acade, mediante un esforzo extra, unha nota satisfactoria na materia. Ditas actividades poderán consistir en:

- Realización de probas orais e/ou escritas.
- Realización de traballos de calquera tipo.
- Lectura de obras literarias escollidas polo/a profesor/a.
- Realización de exercicios de calquera índole, a criterio do/a profesor/a.

No caso concreto do bacharelato, quen supere os mínimos esixidos na primeira e na segunda avaliación da materia de Lingua Castelá e Literatura en 2º BAC, só terá que realizar a maiores unha proba de contidos da literatura correspondente ao curso previo e facer as probas de lecturas fixadas polo departamento para ese nivel académico.

1 Da recuperación do alumnado coa materia pendente dalgún curso anterior encargárase a profesora que lle imparta a materia no presente curso, en coordinación coa xefa de departamento, realizando un seguimento específico da súa evolución no nivel no que está matriculado.

8. OUTRAS AVALIACIÓNS

8.1.- Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

8.1.- Avaliación do proceso de ensino e de práctica docente (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
Proceso de ensino:				
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguiuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				
11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanase explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorpóranse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos máis significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establécense vinculadas aos estándares				
14.- Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,.. ?				

8.2. Avaliación da programación didáctica

Mecanismos de revisión
<p>Para ter un seguimento adecuado da programación revisárase de maneira xeral (en canto ao nivel de desenvolvemento do currículo previsto) cada trimestre (unha vez analizados os resultados do alumnado) e ao final do curso académico farase unha análise máis pormenorizada desta programación didáctica no seu conxunto e dos distintos epígrafes que a integran, tendo en conta os resultados académicos obtidos, o maior ou menor nivel de satisfacción do profesorado, e os diversos condicionantes e circunstancias que influíron durante o ano.</p> <p>No caso de detectar un desfase significativo entre as previsións e o desenvolvemento da materia, estableceranse medidas de compensación específicas, modificando os tempos e reorganizando os contidos (tentando non obviar ningún) para facilitar o desenvolvemento normal do curso e acadar os obxectivos propostos.</p>

7.2.- Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica (Indicadores de logro)	Escala			
	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algún contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algún aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao mínimo de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asígnouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				
10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Establecéronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Establecéronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Establecéronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22.- Establecéronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación desas materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

9. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

9.1. Medidas ordinarias.

As medidas ordinarias de atención á diversidade que se contemplan na seguinte programación atenden ós seguintes niveis: a programación, a metodoloxía e os materiais.

En canto aos criterios, os máis destacados neste sentido son:

- A secuenciación nunha orde crecente de dificultade e de especialización.
- A programación de contidos para a adquisición de métodos, técnicas e estratexias. Preténdese con iso mellorar de forma progresiva e secuenciada as habilidades da lectura, escritura, localización, comprensión, interpretación e representación gráfica da información. A finalidade perseguida é que cada alumno/a poida desenvolver un traballo autónomo que lle permita progresar ao seu ritmo.
- A progresión de actividades de reforzo e ampliación. Son actividades de síntese e repaso de materia vista en cursos anteriores.

En relación á diversidade nas metodoloxías haberá que atender á:

- Importancia da linguaxe persoal de cada alumno como eixo do proceso didáctico. O punto de partida serán os usos persoais da linguaxe. A expresión oral e escrita traballarase cun método individualizado a partir da competencia de cadaquén. Pero, isto non quere dicir que o estudante traballe de forma aillada, xa que hai que atender á socialización acorde coa función comunicativa da linguaxe e introducir mecanismos de cooperación: traballos en grupo, postas en común, debates, etc...
- A organización secuenciada e progresiva das actividades. Cada actividade será un paso que conduza á adquisición dun determinado procedemento.

En canto á atención á diversidade nos materiais utilizados: ademais dos apuntamentos de clase, ofrecerase aos alumnos outros materiais que poderán empregarse segundo as necesidades individuais de cada un: antoloxías, cadernos de gramática, ortografía, expresión. O alumnado de 1º e 2º de ESO terá obrigatoriamente un caderno de ortografía en cada curso.

No que se refire ao BAC, non se contemplan medidas nin ordinarias (nin organizativas nin curriculares) nin extraordinarias específicas de atención á diversidade máis aló das propostas puntuais de reforzo ou ampliación que se decidan aplicar en función das necesidades concretas observadas entre o alumnado que conforma o grupo clase. Neste sentido, realizarase un especial seguimento ao alumnado de nova incorporación e ao que xa en cursos precedentes tivo problemas coas materias do ámbito lingüístico.

9.2. Medidas extraordinarias.

En relación ás medidas extraordinarias de atención á diversidade temos un alumno con autismo en 3º de ESO cunha adaptación curricular significativa da materia (nivel de 3º de Primaria) e outro alumno de similares características en 3º ESO PEMAR. Reciben na maioría atención individualizada por parte das profesoras de Pedagogía Terapéutica. Hai un alumno de 1º de ESO con desfase curricular en valoración para determinar as medidas correspondentes.

10. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Para o curso 2019-2020 contémpase a realización das actividades complementarias e extraescolares que se detallan a continuación (moitas delas sen confirmar aínda debido á premura da entrega da documentación, pero recollidas na Programación Xeral Anual):

- Participación nas actividades de dinamización da **biblioteca**: Eva Teijeiro forma parte do equipo correspondente; ademais, promoverase que os alumnos/as participen no Club de Lectura do centro e respectaranse os tempos fixados para a **Hora de Ler** na ESO.

- Eva Teijeiro será a responsable no centro do **Proxecto Donas de Si**, cuxo obxectivo é a visibilización da muller, e tamén do **Club de Letras**, que traballará a igualdade a través de textos diversos, interdisciplinarmente, incidindo na interpretación crítica dos seus contidos. Establécese a participación da práctica totalidade dos niveis académicos do centro.

- Elena Haz está interesada en continuar coa **actividade de “radio”** iniciada no curso 2011-2012. Esta proposta supón a gravación dunha serie de contos por parte do alumnado de 1º ESO, previsiblemente no estudio de radio da Facultade de Xornalismo de Santiago, para logo seren emitidos na SER de Vilalba (como en anos anteriores).

- Celebración da 9ª edición do **Concurso de Ortografía** do IES Poeta Díaz Castro (todos os cursos da ESO).

- Realización dun **obradoiro de escritura e/ou charla** en relación co mundo das letras por parte de algún **escritor/a**. Aproveitarase a presenza da Asociación Cultural Xermolos e do Grupo de Poesía Guitirica na contorna para establecer algunha forma de colaboración.

- En colaboración con Departamento de Plástica, promover a **ilustración dun texto** e organizar unha **exposición de libros ilustrados e novelas gráficas**, para achegar ao alumnado a diversidade de formatos e temáticas presente neste tipo de obras.

- Organizar fóra da aula algunha actividade que implique a diferentes niveis educativos, na que teña lugar a lectura pública en voz alta, o recitado de textos poéticos, a elaboración de marcapáxinas, redacción de pequenos textos de creación propia... para conmemorar datas significativas como o Día dos Dereitos Humanos ou Día da Non Violencia.

- En colaboración co Departamento de Música e a Biblioteca, promover realización en público (e nalgúns casos, a gravación) de breves presentacións de libros.

- Realizar **caligramas e recreacións de textos polo Día de Rosalía** (24 de febreiro).

- Como en anos previos, en 3º da ESO o departamento participará na organización dos roteiros “A fábrica de poetas” e “Un neno de aldea”. Os dous teñen como guías estudantes dese nivel académico e supoñen un percorrido pola contorna próxima, un deles centrado en aspectos antropolóxico e o outro, máis do ámbito literario e cultural.

- Elaboración de artigos, textos de creación propia e outros materiais para a revista do centro, se volve editarse este curso escolar, en formato físico ou dixital.

- Participación colaborativa en todos os niveis educativos co proxecto de centro para este curso (título aínda sen establecer) que abordará o medio, o cambio climático e o lixo.

A maiores das devanditas propostas, incorporaranse outras actividades de interese que poidan surxir, sempre que resulten asumibles economicamente, as datas de realización non supoñan unha alteración grave da actividade didáctica e sexan consideradas relevantes para o proceso de ensino-aprendizaxe do alumnado (na súa totalidade ou de algún grupo en particular).

Tamén se aproveitarán na medida do posible outras actividades complementarias e extraescolares organizadas no centro (charlas, saídas, conmemoracións diversas) para ofrecer ao alumnado algunha proposta derivada en relación coa materia de Lingua Castelá e Literatura.

En xeral, este departamento didáctico fomentará a participación do alumnado nas distintas actividades complementarias e extraescolares que teñan lugar ao longo do curso, ao considerar que é unha fórmula de aprendizaxe lúdica e interdisciplinar que contribúe ao desenvolvemento e adquisición de todas as competencias. Por iso, colaborárase todo o posible cos departamentos que as organicen, especialmente coa Biblioteca, o EDL, e tamén co de Educación Física (Proxecta Deporte Escolar, ao que Elena Haz contribúe).

11. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN Ó PLAN LECTOR

Un dos obxectivos fundamentais da materia de Lingua Castelá e Literatura é que as rapazas e os rapaces incorporen a lectura como fonte de pracer e como forma de enriquecemento persoal. Para acadar esta meta é necesario que practiquen a lectura habitualmente e que os textos que manexen sexan de diferentes temáticas e xéneros literarios. Aínda que se propoñen con finalidade didáctica, este departamento establece unha ampla **listaxe de lecturas** (entre as obrigatorias e as voluntarias) pensadas para diversos gustos e intereses – tamén para niveis lectores variados-; búscanse propostas atractivas, agardando que entre elas atopen libros do seu agrado e consideren a lectura unha alternativa de lecer.

Ademais, como se expuxo no apartado anterior, promóvense e colabórase en distintas actividades complementarias dirixidas ao fomento da lectura, sendo as máis significativas:

- a proposta diaria de **“Hora de ler”** en cada curso da ESO, que consiste en adicar vinte minutos diarios á lectura. En xeral, déixase que o alumnado escolla libremente que ler.
- o **Club de Letras**, actividade de lectura dirixida cara á temática da igualdade, con materiais moi diversos, para abri-lles un abano de posibilidades interpretativas.
- o **Club de Lectura** da biblioteca, que permite as recomendacións de lecturas e os comentarios compartidos sobre un mesmo libro entre a rapazada.
- o “Minuto libro” da biblioteca, que anima a que presenten a compañeiros/as unha obra

Igualmente seguimos tamén a recomendación pedagóxica de levar de cando en vez algún libro ou xornal á clase para espertarlles ao alumnado certas curiosidades sobre o que se está a escribir e o que está no mercado nestes momentos.

Xa no nivel máis académico -utilización da lectura como fonte de coñecementos- este departamento segue contribuíndo, dentro dos **Contratos-programa** ao apartado de Mellora da competencia lingüística (incidindo especialmente na **comprensión lectora**) e ao de Mellora do nivel de coñecementos para acadar a excelencia (1º e 3º da ESO).

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN Ó PLAN TIC

En todos os cursos da ESO e de BAC fomentárase o uso das TIC na aula para traballar os contidos impartidos. As actividades propostas son as seguintes:

- Utilización de textos dalgúns páxinas web, como as que aparecen a continuación.

www.cervantesvirtual.com

www.labiblio.com

www.el-castellano.com

www.santillana.com

www.geocities.com/Paris/5698

www.telemania.com

www.pntic.mec.es

www.ups.edu/faculty/velez/Span_402/Lazaro.htm

www.spanish-books.net/literatura.htm

www.ciudadfutura.com/camelot/indexcid.htm

www.rae.es

www.proel.org

www.lenguayliteratura.com

www.terra.es/personal4/auladeletras

www.garcilaso.org

www.luis.salas.net/index.htm

www.cnice.mecd.es

<https://www.pictotraductor.com/>

- Promover o uso do correo electrónico coma unha forma de empregar a linguaxe para comunicarse e escribir mensaxes coherentes.
- Aprender a crear un blogue / contribuir á súa colaboración nalgún blog ou espazo web que xa exista (previa valoración positiva da súa calidade), no que poidan expresar opinións sobre libros, recomendar lecturas, colgar as súas creacións, etc...
- Recomendar o uso habitual do dicionario de lingua castelá da páxina web www.rae.es
- Acceso regular á páxina web do centro e aos diversos blogs aloxalos nela, para que se acostumen a manexarse en espazos na rede e atopar información e enlaces relevantes.
- Empregar os distintos buscadores de Internet como medio de investigación de cuestións lingüísticas plantexadas en clase.
- Utilizar para o traballo na aula / fóra dela procesadores de textos, correctores ortográficos, dicionarios y enciclopedias virtuales y periodicos digitales.
- Acceder a material audiovisual de interese para a materia (películas, documentais, reseñas de obras, entrevistas, audicións e cancións, recitados poéticos) a través da rede.
- Familiarizar ao alumnado coas presentacións e outros soportes dixitais e audiovisuais para as exposicións orais e para outras actividades pertinentes para o currículo.

13. DATOS DO DEPARTAMENTO

Materia	Curso	Grupos	Profesora
Lingua Castelá e Literatura	1º ESO	A e B	Elena E. Haz Gómez
Oratoria	1º ESO	A-B	Elena E. Haz Gómez
2ª Lg. Estranxeira: Portugués I	1º ESO	A-B	Elena E. Haz Gómez
Lingua Castelá e Literatura	2º ESO	A e B	Eva Mª. Teijeiro Suárez
Lingua Castelá e Literatura	3º ESO	A	Eva Mª. Teijeiro Suárez
Lingua Castelá e Literatura	4º ESO	A	Eva Mª. Teijeiro Suárez
Lingua Castelá e Literatura	1º BAC	A	Elena E. Haz Gómez
Lingua Castelá e Literatura	2º BAC	A	Eva Mª Teijeiro Suárez

